

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 5
Sausis-January 31, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Partijoje. Darbininkam ir kolchozininkam geriau, daugiau, pigiau dirbti šiemet partija surado dar naują botagą — 1905-1907 metų Rusijos revoliucijos 70 metų sukaktį. Esą tada "Lenino partijos vadovaujami" carinės imperijos žmonės "stojo prieš patvaldystę, socialinę ir nacionalinę priespaudą". Žinoma, sovietinė propaganda pamiršta, kad sovietinė "patvaldystė, socialinė ir nacionalinė priespauda" gerokai pralenkia carinį savo pavyzdį. Jai rūpi tik tos sukakies proga spausti, kad darbininkas daugiau gamintų sovietinei "patvaldystei", kad toji sukaktis būtų suderinta "su kova už 1975 metų... užduočių įvykdymą pirma laiko".

Kad sovietiniai ūkio planai turi didelių sunkumų, galima spręsti ir iš to, kad į propagandą geriau daugiau, pigiau dirbti yra įtraukti net vaikai. Pvz. vaikų laikraštis "Lietuvos Pionierius" taip pat rašo apie Kremliaus atsisaukimus dėl ūkio planų vykdymo. O Vilniuje įvyko miestų ir rajonų vadinamųjų liaudies kontrolės komitetų p-ųjų konferencija, kurioje Kremliaus statytiniai primygtinai reikalavo atidžiau prižiūrėti, kaip vykdomi partijos nutarimai "dėl gamybos ekonominio efektyvumo didinimo".

Sausio pradžioj (nuo 4 iki 10) Sniečkaus įpėdinis P. Griškevičius lankėsi Lenkijoje, matėsi su E. Gierėku ir kitais Lenkijos komunistų veikėjais. Buvęs ir Seinų apskrity, bet ar susitiko su tenyškiais lietuviais — sovietinė spauda nieko nerašo. Kaip Lenkijos komunistų vadai vertino Griškevičiaus "respubliką", labai aiškiai pasakė Balso toges vaivadijos kompartijos (Lenkijoje ji vadinasi Darbininkų vienybės partija) komiteto I sekretorius Z. Kurovskis savo kalboj, atsisveikinant Griškevičių. Griškevičiaus apsilankymas Lenkijoje, pareiškė Kurovskis, giliną Lenkijos santykius su Sovietų Sąjunga ir LTSR santykius su Balso toges vaivadija. Atseit, Griškevičiaus "respublika" vienoj plotnėj su Lenkijos vaivadija. Faktiškai Lenkijos vaivadija turi net truputį daugiau savarankiškumo už sovietinę Griškevičiaus "respubliką".

Ūkyje. Kovo mėnesį numatyta surašyti okup. Lietuvos kaimo gyvenamas patalpas. Kiek jų yra gyvenvietėse, kiek vienkaimiuose, jų atstumas nuo mokyklos, iš kokios medžiagos, koks stovis.

Varėnos raj. prie Čepkelių raisto 465 ha plote organizuojamas žuvų ūkis. Statomi 8 tven-

mos ne tik pagrindinės žinios apie Lietuvą ir jos žmonių kančias, bet ir lietuvių tautos muzikinė kūryba. Viena programa yra daugiau populiarnesnio pobūdžio, antra — daugiau skirta klasišinę muziką transliuojančiom radijo stotim.

(nukelta į 2 psl.)

kiniai. Bus auginami karpiai.

"Tiesa" gana aitariai aprašo savo korespondento susitikimą su okup. Lietuvos Lengvosios pramonės ministerijos Odų ir avalynės pramonės skyriaus viršininko pavaduotoju Tovbinu, kuris tik gyresis avalynės gamintojų laimėjimais, kai faktiškai, 1974 kontrolei patikrinus apie pusę milijono porų batų, net 35,7% pasirodė brokas. Avalynės gamyklos 1974 broko baudos parduotuvėm sumokėjusios per 153,000 rublių. Net vadinamųjų kokybinių batų, t.y. pačios aukščiausio rūšies, 10% pasirodė brokas. Dažnai jau antrą, trečią avėjimo dieną atšoka patai.

Svietimo srityje pažymėtina partijos susirūpinimas jaunimo "internacionaliniu auklėjimu", atseit, tautinės sąmonės atrofavimu. Tam reikalui sausio 7-9 dienomis Kaune vyko švietimo įstaigose veikiančių partijos celių vadovų specialus seminaras. Partijos centro skyrių vedėjai ar jų pavaduotojai, "Komunisto" redaktoriai, okup. Lietuvos Švietimo ir aukštojo bei Specialiojo vidurinio mokslo ministrai "švietė" susirinkusius.

Kultūros srityje dėmesio vertas Dailininkų sąjungos partinės grupės sekretoriaus pavaduotojo S. Jusonio džiaugsmas, kad okup. Lietuvos dailininkai paskutiniu metu yra "jamžinę daug pirmūnų", bet kad vis dar reikalinga "skatinti dailininkų kūrybos idėjinį kryptingumą." Sausio mėnesį paminėta rašytojo Kazio Borutos 70 metų gimimo sukaktis. Pagal jo romaną Baltaragio malūnas yra suktas filmas. Antrosios sovietų okupacijos metais Boruta kėlėta metų atpylė Sibire.

Pramoginių šokių moksleivių konkursą, kuriame dalyvavo Estijos, Gudijos, Latvijos, Lietuvos, Rytų Vokietijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos šokėjų poros, laimėjo lietuviai moksleiviai. Pirmą vietą — Audronė Masiulytė su Romu Macijausku, antrą — Violeta Kymantaitė su Jonu Raškausku ir trečiąją — Roma Skučaitė su Vidmantu Simučiu.

Susisiekimo srityje vykdomas Žemaičių plento atnaujinimas. Nuo 41 kilometro iki Girkalnio plantas eis nauja vieta, aplenkdamas Ariogalą ir Raseinius, ir tik ties Kryžkalniu vėl įsilies į senąjį kelią. Taip pat aplenkus Gargždus ir Vežaičius. Per Miniją, Nevėžį, Dubysą, Gynę, Žasną bus nauji tiltai. Plantas turės per vidurį vejos perskyrą.

Rusinio srityje pažymėtinas sausio 15 Lietuvos komsomolo veikėjų pasitarimas vadinamos turistinės ekspedicijos "Mano tėvynė — Sovietų Sąjunga" reikalu.

Jau 1973 rudenį okup. Lietuvos komsomolas pradėjo organizuoti mokyklų jaunimui per atostogas ir šiaip savaitgaliais vadinamas ekspedicijas pas vadinamus revoliucijos veikėjus, taip pat lankyti ateistines ekspozicijas, "revoliucijos kovų ir darbo šlovės" vietas, kad tuo būdu stiprintų "sovietinių tautų draugystę, proletarinį internacionalizmą". Pasitarimas ypač pabrėžė, kad šimet, pergalės prieš Vokietiją 30-tųjų metinių proga, ta turistinė ekspedicija "mano tėvynė — Sovietų Sąjunga" turi kuo prasmingiau pagerbti sovietų armijos kritusius. Nusikundžiama, kad nedaug ekspedicijos dalyvių yra Alytaus, Jurbarko, Kretingos, Molėtų rajonuose.

Kaip subtiliai ir sistemingai skiepijamas rusiškumas okup. Lietuvos pradžiamoksliam jaunimui, galima matyti iš to, kad tokių mokinukų laikraštis (Lietuvos pionierius) kiekvienam savo numeryje vis deda arba kokio šachmatininko Karpo biografinę, arba kokių "Žvaigždžių brolių" Gubariovo ir Grečkos nuotraukas, arba apybraižą apie Mašą Makarovą, kuri, būdama 12 metų, kai "fašistai veržėsi prie Maskvos", pateko į Panfilovo divizioną ir ten didvyriškai talkino raudonajai armijai.

Savaitės įvykiai

JAV vyriausybė, įsitikinusi, kad Vakarų ir Rytų valstybių konferencija dėl Europos saugumo ir bendradarbiavimo yra pažengusi, nutarė ruošti ateinančią vasarą Helsinkyje įvyksiančią 35 valstybių galvų konferencijai, kur bus iškilmingai paskelbta deklaracija apie Vakarų ir Rytų santykius ir patvirtintos pokarinės sienos Europoje.

Atstovų rūmų pirmininkas Carl Albert, kritikuodamas prez. Fordo ūkinio atkūtimo programą, pareiškė, kad jo paskelbtieji mokesčių sumažinimai palies tik turtinguosius, o ne mažai ar vidutiniškai uždirbančius; kad ji neišsprendžianti aukštų procentų už paskolas ir kredito trūkumo reikalų; kad Fordo politika suparalyžavo namų statybos pramonę ir priverė daug mažų įmonių bankrutuoti. Konkrečios savo programos Albert nepasitūlė.

Prezidentas Fordas pasirašė proklamaciją, pakeliančią aliejaus įvežimo mokesčius po 1 dol. už statinę vasario 1, kovo 1 ir balandžio 1 dienomis.

Atstovų rūmų Ways and Means komitetas priėmė įstatymo projektą, draudžiantį prez. Fordui pakelti aliejui įvežimo mokesčius ir panaudoti aliejaus importą varžančias kvotas 90 dienų.

Norėdami sumažinti sen. Jackson įtaką, senatoriai Edward M. Kennedy, Charles C. Mathias ir Walter F. Mondale įnešė į kongresą rezoliuciją, paremiančią Vladivostoko pasiektus susitarimus dėl ginklavinimosi apribojimo.

JAV vyriausybė aprūpino Libaną mažu skaičiumi naujų prieštankinių TOW raketų, kuriomis 1973 m. kare buvo aprūpintas ir Izraelis.

JAV senato demokratai nutarė sudaryti specialų abiejų partijų komitetą CIA ir kitų žvalgybos organizacijų veiklai užsienyje ir krašto viduje tirti.

Prezidentas Fordas pasmerkė S. Vietnamą už Paryžiaus paliaubų sutarties laužymą ir pranešė prašysiąs kongresą paskirti papildomai P. Vietnamo karienei pagalbai 300 mil. dol.

Atstovų rūmų demokratų pašalino iš postų šiuos komiteto pirmininkus: bankų ir pinigų — Wright Patman, žemės ūkio — W. R. Poage ir ginkluotų pajėgų — Edward Hebert. Į jų vietas iš eilės buvo išrinkti: Harry S. Reuss, Thomas S. Foley ir Melvin Price.

JAV žvalgyba praneša, kad Sovietų S-ga pradėjo naudoti tolimojo skridimo greitesnius už garsą bombonešius.

JAV vyriausybė painformavo kongresą, kad ji parduoda Izraeliui 200 trumpo atstumo LANCE raketų, galinčių naudoti ir atominius sviedinius.

JAV išdo sekr. William E. Simon pareiškė, kad JAV išdada šiais biudžetiniais metais turės skolintis 36 bil. dol. iki 531 bil. dol. ir ateinančiais biudž. metais — iki 604 bil. dol.

JAV gynybos sekretorius J. Schlesinger mano, kad JAV bus pajėgios aprūpinti Izraelį ginklais ir galimo ketvirto karo su arabais metu.

Prezidentas Fordas kategoriškai paneigė gandus, kad JAV ruošiančios tris divizijas veiksiam Art. Rytuose.

Paašikėjo, kad modernieji Metroliner traukiniai esant sniegui negali kursuoti, nes jie siurbia į oro vamzdžius sniegą, kuris sugadina elektrinius įrengimus.

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS PILIEČIAI,

1941 kalėję Sevural koncentracijos stovykloj

Lenkų profesorius St. Koscialkowski savo knygoj aprašė 1941 sovietų iš Lietuvos ištremtų lietuvių, lenkų ir kitų kalinių gyvenimą Sevural koncentracijos stovykloj.

Čia skelbiamas pilnas toj knygoj minimų Lietuvos piliečių patikslintų pavardžių sąrašas. Lenkijos piliečiai buvo paleisti.

Alekna, Lietuvos komisaras pabėgėliam Vilniuj, vilnietis, dirbęs su prof. Mykolu Biržiška; Andriulaitis (gal Endziulaitis?), vidaus reikalų ministeris; Bačkus Juozas, gen. štabo pulkininkas; Beilis, žydai; Benčkovski, Kauno pirklys; Bičiūnas Vytautas, žurnalistas, dailininkas; Bielašauskas Pranas; Bložė, geležinkelietis; Čarnickis, Valdemaras, buv. užsienio reikalų ministeris; Dauska Leopoldas, jaunas literatas; Dovydaitis Pranas, buv. premjeras; Davidovič, žydai; Dubrovič, dr., žydai; Dzikas Leonas, mokytojas; Eidrigonis, mokytojas; Eljaševas,

PREL. Č. KRIVAITIS TARNAUJA MASKVAI

Vasario mėnesio viduryje iš Sovietų Sąjungos atvyksta įvairių dvasininkų grupė. Juos pakvietė Pasaulio Bažnyčių Taryba. Jie čia važinėjo po įvairius miestus ir kalbės, kad Sovietų Sąjungoje yra visiška religijos laisvė.

Toje grupėje bus ir lietuvis prel. Česlovas Krivaitis iš Vilniaus. Apie jį buvo rašyta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje. Tai žmogus, kuris pritaipo prie režimo ir skelbia, kad Lietuvoje nepersekiojama religija.

Londone sovietai leidžia savo žurnalą. Tame žurnale buvo įdėtas pasikalbėjimas su prel. Č. Krivaičiu. Pasikalbėjime jis visai nusilenkia sovietam ir aiškina, kad Lietuvoje Bažnyčia naudojasi visiška laisve.

-o-

Londone anglų kalba Sovietų Sąjungos leidžiamas savaitraštis "Soviet Weekly 5" 1974 m. spalio 26 d. įdėjo pasikalbėjimą su prelatu Česlovu Krivaičiu, "Archdeacon of Vilnius and Chairman of the Lithuanian Liturgical Committee". Prelatas korespondentui aiškines:

"Religinių knygų nerasite (nukelta į 2 psl.)"

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DELEGACIJA PAS APAŠTALIŠKOJO SOSTO DELEGATĄ

Sausio 25 Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos delegacija lankėsi pas Apaštališkojo Sosto delegatą arkivyskupą Jean Jaton.

Delegacijoje dalyvavo prel. Petras Silvinskas, Philadelphia arkivyskupijos seminarijos vicerektorius, buvęs Apaštališkojo Sosto delegato prie JAV sekretorius, Romas Bublys, Ateitininkų Federacijos atstovas ir Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę pirmininkas, LB krašto valdybos pirmininkas J. Gaila ir du vicepirmininkai — A. Gečys ir R. Česonis, kun. K. Pugevičius, Kunigų Vienybės vicepirmininkas ir Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos direktorius, spaudos atstovas K. Čikotas. Buvo kalbėtasi apie religijos persekiojimą Lietuvoje. (Plačiau kitame numeryje).

žydai iš Kauno; Falk, Kauno pirklys; Gerulaitis, teisininkas; Gokas (knygoj nėra, pagal Kavackio užrašus mirė 1942 tarp sausio 20-27); Gorinas, dt. (mirė 1941 pabaigoj, lagpunkte Nr. 35); Ignatavičius, papulkininkis; Izraelit, gelumbės pirklys Klaipejoj; Jaskūnas (mirė); Jaukštas Adolfas, teisėjas; Jokantas Kazimieras, buv. ministeris; Jurgelis; Kaunienis, rašytojas; Karvelis, pašto vald.; Kleitis; Kopilow, 80 m. (mirė); Kazlauskas, 25 m., draugavo su plk. Gaudešium; Kubilius Jurgis, generolas; Larst, iš Ukmergės; Liaudinskas (mirė 1942 sausio 20-27); Liutkevičius Nikolaj, rusas; Matėnas, mokytojas; Masiukevičius A., policininkas; Mataitis (ar Matulaitis) Mikalojus, teisininkas; Max, sanitaras; Mykola-

jūnas, viršila; Milvydas, dr.; Nausėda, Kauno radijo direktorius (?); Oberleitner, mokytojas (Kawecki); Papečkys Juozas, pulkininkas; Parcezevskis Tomas, iš Ukmergės; Padleckis Vytautas, studentas; Puskunigis Jonas (mirė 1941 lapkričio 10); Rašėnas; Smetona Adomas (mirė 1942 sausio 20-27 lagpunkte Nr. 35); Pulkauninkas, studentas; Stanaitis Jonas, generalas; Stankūnas, vaistininkas iš Kauno; Steponaitis, redaktorius; Stonkus, dr.; Striupas Romas; Sutkus Jonas, generolas; Šėdys (mirė lagpunkte Nr. 35); Šepšelbaum; Šlaupas (mirė 1941 pabaigoj); Tamošiūnas, spaustuvininkas; Tavrasiūnas (?); Uljamperšol, iš Kauno; Verbyla; Vidukier Benjamin; Voitekavičius (mirė lagpunkte Nr. 35); Zanuskis Petras, policininkas; Zaruskis Nikolaj (mirė 1941 rugsėjo mėn.); Žemaitis, profesorius sūnus; Žeglys Stasys, muzikas (be kojos); Žygelis Balys, valdininkas.

Iš viso — 72 asmenys. (Elta)

PASIRUOŠIMAI VASARIO 16-AJAI

Artėjant 57-jai Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakčiai, JAV LB krašto valdyba ir LB visuomeninių reikalų taryba deda pastangas ją prideramai atšvęsti. Siekiama laisvajam pasauliui pristatyti lietuvių tautos kovą prieš sovietinį okupantą ir išeivijoj gyvą viltį Lietuvai siekti nepriklausomybės.

Leidiny's anglų kalba

Ketvrti metai iš eilės LB rūpesčiu dienos šviesa išvysta leidiny's, liečiąs žmogaus teisių pažeidimus sovietų pavergtoj Lietuvoj: The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1974. Veikalas šiuo metu jau spausdintų. Spausdinamas 3,500 egz. tiražu. Jame sukaupta naujausia, 1974 metus apimanti, dokumentacija apie okupanto priešpriešinimą.

Veikalo autorius — politinių mokslų profesorius viename JAV universitete. Visa dokumentinė medžiaga jo pristatoma moksliniu būdu, su atitinkamais komentarais, taip, kad išlaikomas veikalo vientisumas. Paliečiama net ir lietuvių persekiojimas Gudijoje.

Šis kasmetiniu virtęs LB leidiny's pasiekia JAV Kongreso narius, JT priklausančias valstybes, laisvojo pasaulio mokslo institucijas, spaudos atstovus. Leidinio išlaidos padengiamos iš Vasario 16-osios proga lietuvių visuomenės LB-nei skirtų aukų.

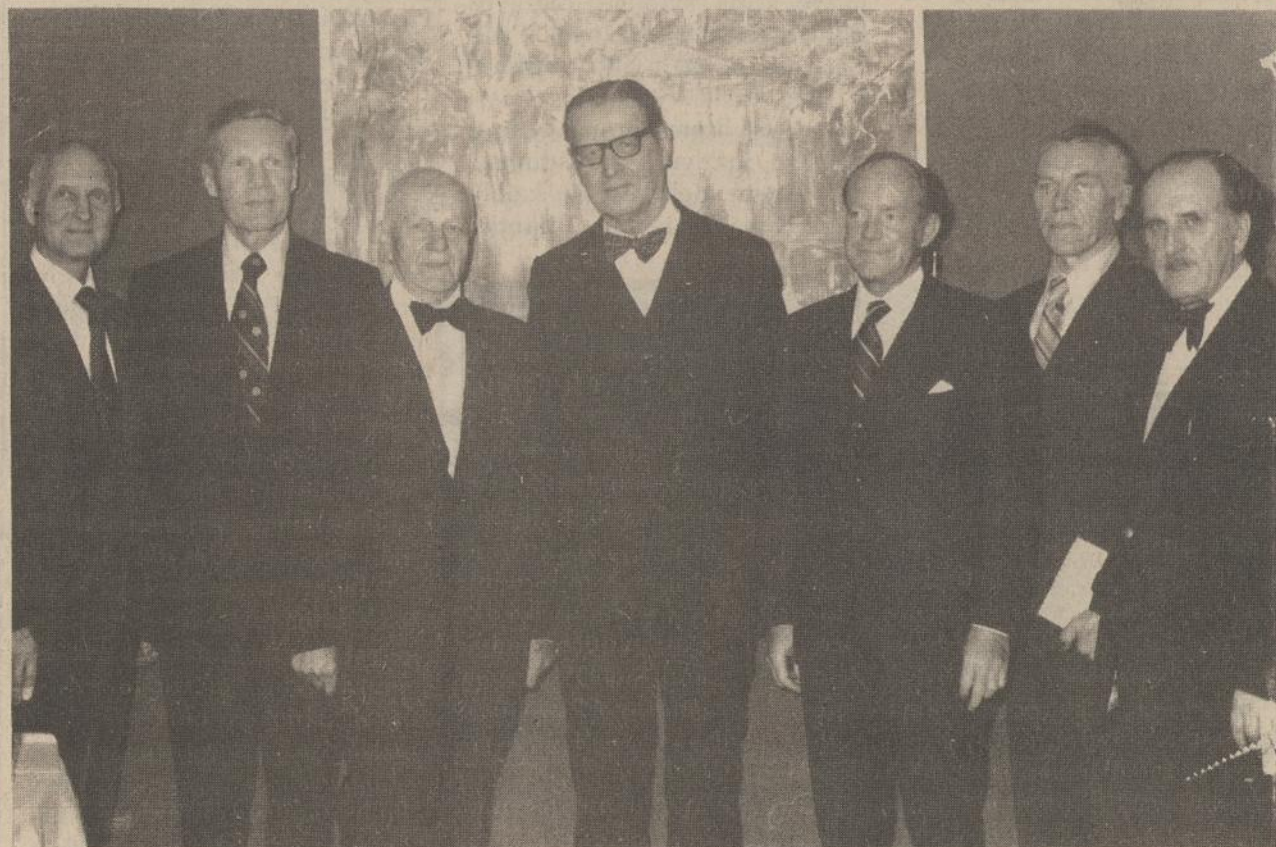
Kalinių laisvinimo reikalas

1975 JAV LB savo laisvinimo veiklos pagrindu yra nutarusi laikyti Sov. Sąjungos kalėjimuose esančių politinių kalinių gelbėjimo reikalą. Šiuo tikslu krašto valdybos vicepirmininkas Rimas Česonis įtakingiesiems JAV Kongreso nariams yra pristatęs kalinių sąrašus ir turimą dokumentaciją. Prašoma paveikti Sov. Sąjungą, kad jie būtų išleisti iš kalėjimų, ir sudaryti norintiesiems sąlygas būti įsileisti į JAV-es. Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algimantas Gečys šiuo klausimu yra užmezgęs ryšius su Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos vadovybe. Prašoma parodyti reikiamą dėmesį lietuviams kaliniams, o taip pat pasiūsti stebėtojus į Vilnių įvyksiantį teismą ryšium su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos platinimu.

Sausio 22 į JAV LB krašto valdybos posėdį buvo atvykęs Simas Kudirka. Jis valdybos nariams suteikė naudingų žinių lietuvių kalinių reikalu, davė vertingų patarimų ir pažadėjo savo talką gelbėjimo akcijoj. Kudirkos pagalba bus ypač reikalinga kalinių klausimą pristatant amerikiečių spaudai.

Radio programos angliškai

Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai LB yra paruošusi dvi radijo programas anglų kalba. Programos pirmiausia skirtos amerikietiškajai publikai. Jų ilgumas — 30 minučių. Duoda-

Kario žurnalo šventėje, kuri buvo sausio 26 Kultūros Židinyje, iš k. J. Liaukus, administracijos narys, redaktorius Z. Raulinaitis, svečias pulk. K. Dabulevičius, ramovėnų centro valdybos pirmininkas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vlko pirmininkas dr. K. Valiūnas, Br. Balčiūnas ir J. Rūtenis, abu redakcijos nariai. Nuotr. L. Tamošiūčio

KOVALIOVO AREŠTAS — KERŠTAS UŽ PADORUMĄ IR DRĄSĄ

Du žymūs rusų disidentai, Andriejus Sacharovas ir Sergejus Kovaliovas, 1974 gruodžio 27 išvakarėse pasirašė atsišaukimą, kuris prasideda šiais žodžiais: „Šiandien, ant Naujųjų 1975 Metų slenksčio, mes reikalaujam amnestuoti sąžinės kankinius visam pasauliui, paleisti visus tuos, kurie kenčia dėl savo

pažiūrų ir altruistiško bei taikaus gynimo kitų žmonių teisių“.

To laiško priedaše Sacharovas pažymėjo: „Šis laiškas parašytas gruodžio 26-27 naktį. Dar neturėjau progos jo viešai paskelbti, kai gavau žinią, kad gruodžio 27 suimtas Kovaliovas.“

Gruodžio 28 Sacharovas padarė tokį pareiškimą:

„Areštuotas, Sergejus Kovaliovas, biologijos mokslų daktaras. Jis mano artimas draugas. Nepaprasto dvasinio tyrumo ir stiprybės žmogus. Dar neseniai mes abu tarėmės dėl Naujųjų Metų atsišaukimo, reikalaujant politiniams kaliniams amnestijos. Šiandien jis ir pats jau kitoj pusėj. Formali arešto priežastis — kaltinamas ryšium su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimu. Tai, mano nuomone, valdžiai patogus pretekstas teismą praveisti toli nuo draugų ir viešumos. Protingas ir talentingas žmogus, Kovaliovas jau daugelį savo gyvenimo metų pašventė žmogaus teisių gynimui ir kovai už beteisiskumo iškelimą aikštėn. Jis žmogaus Teisių Gynimo iniciatorių grupės narys, Amnesty International SSSR grupės koordinatorius ir autorius pagrindinių dokumentų, nustatančių kelius kovai dėl žmogaus teisių mūsų krašte. Be triukšmo Kovaliovas atliko

daug gerų ir sunkių darbų. Tai ne atsitiktinumas, kad, pvz., kaip tik jis sugebėjo nustatyti ryšį tarp Simo Kudirkos motinos ir JAV ambasados, o tai galų gale privedė prie Kudirkos išlaisvinimo. Šių metų gegužės mėnesį, kartu su T. Velikanova ir T. Chodorovič, Kovaliovas paskelbė nutarimą leisti Einamųjų Įvykių Kroniką, prisiimdamas sau atsakomybę už jos paskleidimą. Tai buvo drąsus istoriškas žingsnis. Kartu tai buvo iššūkis tiems, kurie apšaukė Kroniką esant šmeižikišką ir antisovietiską, tiems, kurie bijo tiesos ir viešumos. Vakarykštis areštas — kerštas už padorumą ir drąsą. Aš šaukiuos į Sergejaus Kovaliovo kolegas — viso pasaulio

biologus. Aš kreipiuos į Amnesty International, kurios nariu Kovaliovas yra ir kurio visa veikla atitinka šios organizacijos dvasią. Aš kreipiuos į Traptautinę Žmogaus Teisių Lygą. Aš kreipiuos į viso pasaulio žmones, kuriems brangūs yra gėris, doras, intelektualinė laisvė. Aš kreipiuos į tarptautinę kampaniją už Sergejaus Kovaliovo išlaisvinimą.“

Kaip jau buvo skelbta, Sovietų Sąjungoj prieš Sacharovą prasidėjo šantažo kampanija (grasinama jo dukteriai, žentui ir vaikiai). Jo žmona Elena, kuri sunkiai serga akių liga, jau seniai padavė prašymą gauti vizai į Italiją. Tačiau negauna. Anot paties Sacharovo pareiškimo per pasikalbėjimą su Kanados (Toronto) komitetu Valentinui Morozui gelbėti, jo žmona ir vaikais laikomi įkaitais. (Elta)

Iš Liet. Bendruomenės veiklos

(atkelta iš 1 psl.)

Programų redaktorės — jau kelinti metai LB-nei talkinančios philadelphietės Rima Mironienė ir Teresė Gečienė. Įrekdavimą atliko šios srities „mėgėjas — specialistas“ krašto valdybos pirm. Juozas Gaila. Programų juostelės gaunamos kreipiantis į LB krašto valdybą.

Informacija amerikiečiams

JAV LB informacijos t-bos vadovė Aušra Mačiulaitytė-Zerr apylinkių ir apygardų valdybom, LB Talkos Lietuvai komisijom ir LB Tarybos nariam yra išsiuntusi savo paruoštą pavyzdinę medžiagą, kaip kontaktuoti JAV prezidentą, Valstybės sekretorių, senatorius, kongresmanus ir amerikiečių spaudos darbuotojus. Pateikti laišku pavyzdžiai, nurodą, kaip kreiptis į politinio gyvenimo vairuotojus, kaip prašyti išspausdinti vedamąjį straipsnį apie Lietuvą, parašyti laišką redakcijai, paruošti minėjimo komunikatą amerikiečių spaudai. Taip pat duotas minėjimo rezoliucijos pavyzdys, pateiktas naujausias JAV Kongreso narių sąrašas, paruoštas straipsnis „An invisible nation — a forgotten people“. Straipsnis tinka būti panaudojamas kaip vedamasis ar kaip Kongreso narių pareiškimas.

Visi lietuviai, sutinkantieji talkinti kontaktuojant amerikiečius, minėtą medžiagą gali gauti kreipdamiesi šiuo adresu: 708 Custis Rd., Glenside, Pa. 19038.

Prel. Č. Krivaitis

(atkelta iš 1 psl.)

kiekviename knygyne, tačiau jų laisvai gali gauti tikintieji ne tik Lietuvoje, bet ir kiekvienoje penkiolikos Sovietų respublikų.

Tačiau savo pastabas apribosiu faktais, rodančiais religijos laisvę, kuria naudojasi Lietuvos Romos Katalikų Bažnyčios nariai, nes jie gali būti patikrinti. Bet kokia vyskupijos leista bažnytinė literatūra gali būti, ir nemaža jos yra, spausdinama tiek lotynų, tiek lietuvių kalbomis dvasiškai bei tikintiesiems“.

LSS Sesių saskrydyje Hamiltone, Kanadoje, buvo surengta įvairių rankdarbių parodėlė. Čia sesės prie eksponatų. Nuotr. V. Bacevičius

AN ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir padrastus. Gilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai; Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palatams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šallai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užikite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniams į Lietuvą. (Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jadas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietai)
GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

(Turbūt prel. Krivaičiui niekas neprisuntė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 8 ir 9 numerių, kur rašoma, kad per 1973 metų lapkričio mėn. mašines kratas buvo iš tikinčiųjų atimta daugybė religinės literatūros, net ir prieš daugelį metų išleistos! E.). (Elta)

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra • Pavardę pasirašyti straipsniai būtina išreikšti redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Nauja mokytojų savaitė

Praeitame Darbininko numeryje buvo žinia, kad štai Amerikos rytuose organizuojama mokytojų savaitė. Kas domisi lituanistiniu švietimu, kam rūpi lietuviškų mokyklų ateitis, tas tą žinią priėmė su džiaugsmu. Pagaliau organizuojama tai, kas taip buvo reikalinga!

Jau seniai buvo reikalinga surengti mokytojų studijų savaitę šiame krašte. LB Švietimo Taryba kažkodėl labai aristokratiškai šį klausimą sprendė. Nenorėdama pati vargintis nei kitų varginti, pasitenkino tik viena savaitė, rengiama Dainavoje. Į Dainavą suvažiuodavo daugiausia mokytojų iš Chicagos, Detroito, Clevelando. Iš šio rytinio pakraščio nuvykdavo labai mažai. Rytinio pakraščio vietovėse ėmė stigti mokytojų lituanistinėm mokyklom, ėmė pristigti entuziazmo šioje srityje. Centras per toli, o periferija palikta viena nykti ir uždusti.

Jau praeitą vasarą New Yorke buvo kalbama, kad reikia organizuoti tokią studijų savaitę šiame krašte. Tada galėtų joje dalyvauti daugiau naujų mokytojų, nei dabar, kai reikia vykti į Dainavą. Yra jaunimo, yra ir kitų jaunų žmonių, kurie norėtų dirbti lituanistinėje mokykloje, bet jiems trūksta bendrų žinių, orientacijos, susitikimo su pačia mokytojo profesija. Tokie kursai — studijų savaitė duotų labai daug. Gautų nemažai teorinių žinių, įsigytų šiek tiek ir praktikos. Svarbiausia — gautų padaršinimo ateiti ir dirbti.

Jeigu iš to rytinio pakraščio į studijų savaitę bus sukviešta 30-40 klausytojų, tai koks bus puikus laimėjimas. Tai reali pagalba mokyklai. Tai pagalba ateities metams.

Buvo kreiptasi į Rytų apygardos inspektorį Antaną Masionį, visi reikalai išklostyti. Jis labai jautriai ir nuoširdžiai reagavo. Visą mokytojų klausimą išjudino bereginti. Pirmiausia jo iniciatyva yra dabar vykdoma mokytojų

registracija. (Apie tai buvo rašyta Darbininko š.m. 3 numerio vedamajame). Išsiuntinėti apilinkraščiai ir dėl būsimos mokytojų studijų savaitės. Jis kvietė visus rengtis tokiai savaitei ir joje kuo gausiausiai dalyvauti. Dar tuomet nebuvo aiški tos studijų savaitės data.

Dabar, kaip skelbta, studijų savaitė įvyks birželio 28 ir tęsis iki liepos 6, sekmadienio. Bus galima atvykti ir birželio 29, sekmadienį, išvykti liepos 5, šeštadienį.

Vieta kursam labai gera. Tai Putnamo seselių vienuolynas, kuris pasižymi savo svetingumu, savo gražia gamta ir erdvumu. Ten bus sąlygos ir atstogauti ir drauge dirbti, nes yra pakankamai salių, kambarių paskaitom, užsiėmimam.

Lituanistinės mokyklos, jų vedėjai ir mokytojai, taip pat LB apygardos ir apylinkės prašomos visu entuziazmu paremti šią studijų savaitę. Sudarykite sąlygas, kad iš kiekvienos mokyklos kuo daugiausia jaunų mokytojų galėtų dalyvauti šioje savaitėje. Kvieskite jaunimą, kuris norėtų dirbti mokykloje.

Liet. Bendruomenės vienetai, kurių nuoširdžiai remia lituanistines mokyklas, tegu paskatina ir paremia jaunuosius. Čia reikia finansinės pagalbos, bet ji nebus sunki, nes bus aukojama labai konkrečiam reikalui — savai mokyklai.

Studijų savaitės programą sudaryti ir pravesti padės ir iš Chicagos atvykę, padės tie, kurie dalyvauja ir dalyvaus Dainavoje su paskaitomis. Bus galima patelkti ir iš čia esančių pajėgų.

Tegu Dainava neliūsta, jei ten vieno kito trūks iš New Yorke ar iš rytinio pakraščio. Tegu ji džiaugiasi, nes per abi studijų savaites pereis kur kas daugiau jaunų žmonių, nei per vieną.

Tariamoji okupanto pranašystė

Jei prieš ketvirtį šimtmečio iš Lietuvos nuo bolševikų bėgčiam kuris nors enkavedistas būtų pasakęs: "Ateis laikas, kada prie to, ką čia palieki, mes pasiimsim ir tai, ką užsienyje uždirbsi", tai iš to mūsų tautietis būtų tik nusijuokęs.

Šiandien tokia tariamoji enkavedisto pranašystė daugely atvejų virsta tikrove. Ir tai įvyksta todėl, kad gyvieji, ypatingai artimų šeimos narių neturintieji laisvajam pasauly, nepasitūpina surašyti tinkamų testamentų.

Nesant tinkamai surašyto testamentų, bet kuriam tautiečiui mirus, bematant prie jo turto pristato Lietuvos okupantų interesus atstovaujantys advokatai ir jį išgauna. Ką iš tokio palikimo gauna įpėdiniai Lietuvoje, priklauso grynai nuo okupantų malonės.

Vienas atsitikimas

Štai vienas iš tikrų šaltinių girdėtas atvejas.

Vienas Vilniaus žydas iš giminių patyrė, kad jo artimas šeimos narys Kanadoje paliko jam visą savo ketvirčio milijono dolerių vertės turtą. Kol paveldėtojas galvojo, kaip tą palikimą išgauti, prie jo prisistatė Vilnių veikiančios Maskvos Injurkolegijos (Inostrannaja Juridickaja Kolegija) subagentūros tarnautojai, nuodugnai jį apklausinėjo, surašė įgaliojimą ir pakišo jam pasirašyti. Okupantų į Lietuvą atneštoj santvarkoj su valdininku nesiginčijama; nes

SAUGOKIM PALIKIMUS NUO MASKVOS

ginčijo ir tas paveldėtojas, įgaliojimą pasirašė.

Po pusmečio ar panašiai jis gavo kvietimą apsilankyti Injurkolegijoje. Nuvykus valdininkai pranešė, kad palikimas išgautas, bet tuo tarpu dar nežinia, kiek jam teksią. Pagaliau tai ne taip esą ir svarbu. Iš to, kas išgauta, jis jau dabar galis išsirinkti trijų kambarių kooperatyvinį butą ir vėliausios laidos rusišką automobilį Moskvičių. Paveldėtojas nedelsdamas išsirinko tinkamą butą ir Moskvičių, kuriuos gavo palyginti greit.

Po kurio laiko iš atitinkamų įstaigų jis gavo pranešimą, kad jam paskirta šimto rublių asmeninė pensija iki gyvos galvos. Nesuprasdamas, kas čia atsitiko, su pranešimu nuskubėjo į Vilniaus Injurkolegiją. Ten irgi niekas tikros padėties jam paaiškinti negalėjo, nes pranešimas gautas iš Maskvos. Tarnautojai spėliojo, kad pensija rišasi su palikimu, nes jis pats neįeina į "liaudžiai nusipelnusiųjų" kategoriją. Vienas tarnautojų pastebėjęs, kad jis dabar, tur būt, esąs laimingiausias žmogus pasauly, turėdamas patogų butą, automobilį ir dargi užtikrintą šimto rublių pensiją iki gyvos

galvos. Tokią sumą uždirba tik aukštesnieji valdininkai.

Praejo metai. "Personalinis pensininkas" ramiai sau gyveno, imdamas pensiją ir laukdamas tikslų žinių apie palikimą.

Tarp žydų ėmė sklisti gandai, kad norinčius išleisti į Izraelį. Būdamas vienas kaip pirštas, nes jo šeima ir artimuosius su naikino naciai, "personalinis pensininkas" sugalvojo keltis į Izraelį. Nepraėjus ir mėnesiui nuo to, kai pradėjo rūpintis išvažiavimo viza, buvo iškvieistas į pensijas tvarkančią įstaigą. Ten valdininkas rūšiu veidu pranešė: "Nuo šio mėnesio pirmos tamstai personalinė pensija sustabdoma, nes tarybų valdžia pensijų nemoka nei liaudies priešam, nei išdavikam." "Pensininkas" teisinosi, kad jis nesąs liaudies priešas, juo labiau nesą išdavikas. Tada jam valdininkas pakišo popierių: "Ar čia ne tavo prašymas leidimu išvykti į Izraelį? Ar ne tavo parašas, kad išduodi tarybų tėvynę, nes nori vykti į sionistų Izraelį?"

Kai "pensininkas" dar bandė aiškinti, kad jam priklausęs palikimas, tai ir čia buvo atsakyta, kad jis apie jokių palikimų nieko nežinąs. Pagaliau, jei ir žinotų, tai nėra svarbu, nes tary-

bų valdžia į užsienį nesiunčia nei pensijų, nei palikimų...

Maskvos valdžia paveldėtoją "apsaugo"

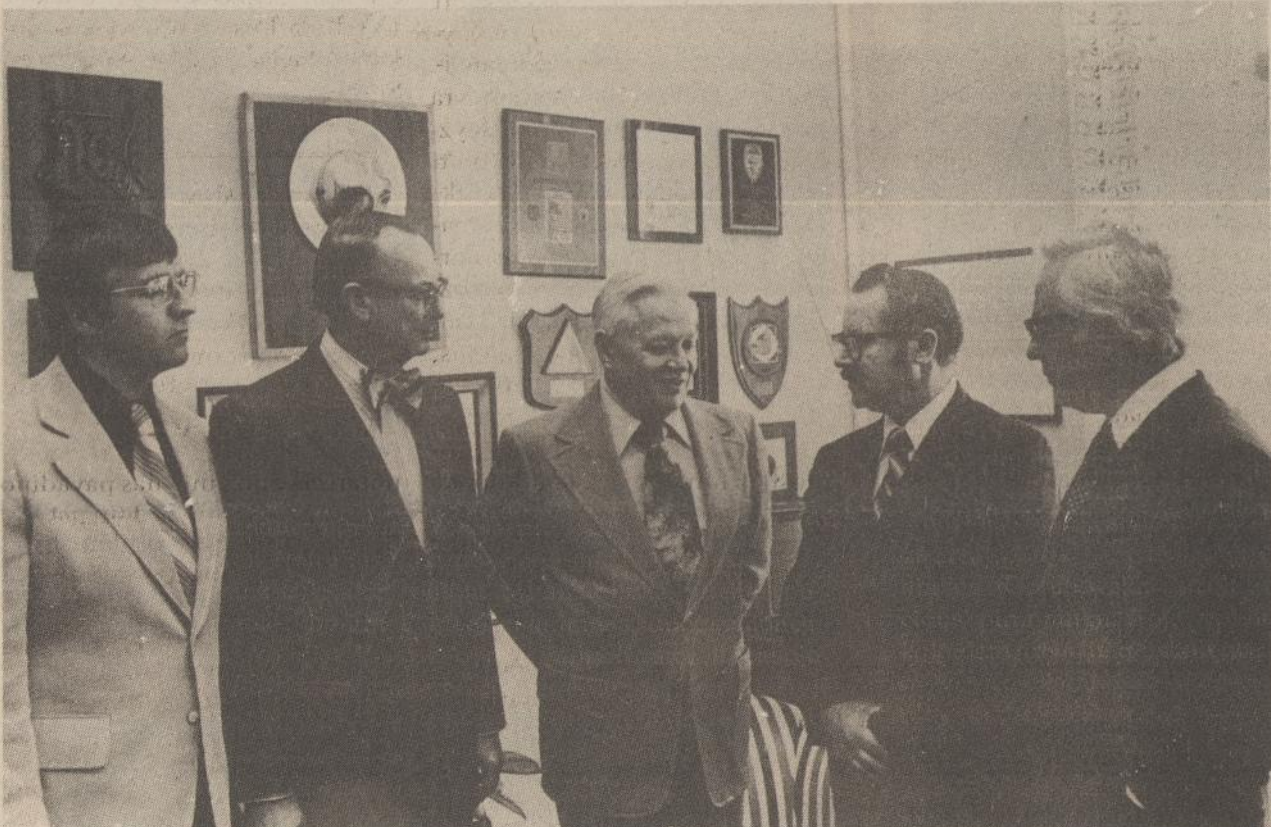
Šis atsitikimas puikiai paillustuoja, kaip okupantai elgiasi su iš užsienio išgautais palikimais. Žinant bolševikų santvarką, nereikia ir lakios fantazijos suprasti, jog stambų palikimą iš užsienio gavusiam nebus leista ramiai ir laisvai gyventi. Kad paveldėtojai kartais neateitų pagunda gražiai gyventi mažai dirbant, tai jį valdžia nuo to apsaugo—palikimo neišmoka.

Jei paveldėtojas palankus okupantui, tai gaus nedidelę pensiją, o jei ne, tai ir tos nebus. Viskas priklauso nuo okupanto malonės. Patys paveldėtojai negali apsiginti nuo apiplėšimo. Tai gali padaryti tik užsieny gyveną, taip sustvarkydami savo turtą, kad mirties atveju okupantas negalėtų prie jo prieiti.

Norint apsaugoti savo turtą, tenka susipažinti su priemonėmis, kurias okupantai naudoja užsieny atsiradusiam palikimui užgrobti. Tam tikslui Maskvoj yra įsteigta minėtoji Injurkolegija, kurios subagentūra veikia ir Vilnių. Ši agentūra turi absoliutų monopolį išgauti užsieny atsiradusiam palikimui. Niekas kitas okupuotoj Lietuvoje neturi teisės rūpintis palikimų išgavimu. Paveldėtojas gali kreiptis tik į Injurkolegiją ir niekur kitur. Praktiškai pati Injurkolegija susiranda įpėdinius Lietuvoje ir jiems pakiša pasirašyti įgaliojimus jos advokatam J. A. Valstybės. Ši advokatų firma New Yorke atstovauja ne tik Sovietų Sąjungai, bet ir satelitiniam kraštam, kaip Lenkijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Rytų Vokietijai ir t.t. Savo keliu firma turi jai atstovaujančius advokatus visuose J. A. Valstybių miestuose ir Kanadoje. Injurkolegija firmai yra paskyrusi 35% nuo visų išgautų palikimų, o pati firma jai agentaujantiems advokatams kituose miestuose skiria iki 25% nuo išgautų sumų, priklausomai nuo susitarimo ir įdėto darbo. Be to, Injurkolegija Maskvoj dar pasilaiko 10% nuo išgautų sumų savo reikalams.

(Bus daugiau)

Aidai — kultūros žurnalas — šiemet švenčia 25 metų sukaktį, kai jie leidžiami Amerikoje. Ar juos prenumeruoti?

Centrinį Baltų Komitetą priėmė prezidento Fordo specialus asistentas dr. Theodore C. Marrs. Buvo kalbama apie Baltijos kraštuose likusių išskirtų šeimos narių imigraciją, išdėstyta sunkenybės gauti fondus baltų transliacijom per Radio Liberty tinklą. Pasikalbėjimas truko pusantros valandos. Iš k. E. Šumanas — komiteto ryšių direktorius, H. Leesmen — estų atstovas, dr. T. C. Marrs, dr. J. Genys — Centrinio Baltų Komiteto pirmininkas, G. Meierovičius — latvių atstovas. Tą pačią dieną dr. Marrs kreipėsi į Valstybės departamentą, kad Baltijos tautų žmonėms būtų leista išemigruoti pas savo šeimos narius.

*

Mūsų miestelyje ir apylinkėse vaikščiodavo kažkoks šlubas senas rusas elgetaudamas. Lietuviškai jis nekalbėdavo. Atėjęs visada sakydavo tą patį: "Daite, daite biednam kaliečok, daite"... Kartais dar pridurdavo "lašanų" (lašinių).

Duodavom, ką galėdami, kartais ir pavalgydindavom. Niekas nežinojo jo nei vardo, nei pavardės, nei kur jis gyvena. Vadinome jį "Lašanais". Vėliau jis nebeateidavo, išgirdome, kad partizanai jį nušovė, buvęs rusų šnipas, mokejęs lietuviškai Lietuvos rusas.

Vienas lietuvis elgeta (A.) taip pat žuvo dėl tos pačios priežasties. Vėliau dėl jo buvo didelė byla. Žuvo trys žmonės. O kiek dar tokių buvo kitur, apie kuriuos nežinome.

*

Norėdami išvilioti iš miškų partizanus, čekistai skelbė amnestijas, žadėjo nebausti tų, kurie ateis patys, užsiregistruos ir norės legaliai gyventi. Gal kas ir būtų atėjęs, bet mažai kas patikėjo bolševikams: jie visur visada viena kalba, kita daro. Visokius pažadus jie laiko to, kol jiems naudingi. Apylinkėje ėjo kalbos, kad vienas kitas, parėję iš miško, bet greitai — po dviejų trijų savaičių — buvę areštuoti kita dingstimi.

Kova prieš rusus kolonistus

Netoli Vilkaviškio yra didelis kaimas — Obšrutai. Čia gyveno daug stambiųjų ūkininkų. Po karo daug ūkių liko tušti. Daug žmonių išbėgo į Vakarų; buvo ir išvežti į Sibirą, ir pasišalinusių. Į tuos ūkius valdžia atgabeno iš kažkur rusus kolchozninkus. Vieną iš jų padarė apylinkės pirmininku. Taigi, ir tos apylinkės lietuvių pateko į valdžion. Nesidomėjome jais, nes tų rusų visur buvo pilna ir visur jų reikėjo bijoti. Neprisimeniu, kiek laiko jie ten gyveno; žinau, neilgai, turbūt nė metų nepragyveno.

Vieną vėlu vakarą pamatėme toje pusėje gaisrų pašvaistę, buvo girdėti šūviai. Netrukus sukruto visos miestelis, nes rusas, apylinkės pirmininkas, raitas, putoto, arkliu, atlekė prašyti pagalbos: juos užpuolė "banditai" degina namus, šaudą žmones.

Pagalba nuvyko, bet jau buvo per vėlu. Namai liepsnojo nebeužgesinamai, o padegėjai buvo dingę. Atvežtieji rusai žiau-

Elena Juciūtė

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

2

To vargšo beginklio, be apsaugos kaimo žmogelio dieną ir naktį laukė visoka pavojai. Daug jų ir žuvo. Kiekviena didesnė sodyba, kiekvienas miškelis prie kaimo turi savo kruviną istoriją.

Kartą mėginome apytikriai skaičiuoti, kiek Lietuvoje žūsta žmonių. Prileidus, kad per parą žūsta kiekviename valsčiuje po vieng žmogų, ir tai jau būtų apie 300. Bet jų žūdavo daugiau, kai kada net dešimtimis reikėdavo skaičiuoti "Giljotiną" nesusitodavo nei dieną, nei naktį. Tokios "taikos" mes sulaukėme karui pasibaigus.

Išbėgusių į užsienį likę šeimos nariai arba giminės būdavo čekistų tardomi, mušami, areštuojami, ištremiami. Pasilikusieji kentėjo ir už išbėgusius, ir už žuvusius, už miškuose esančius ir dingusius be žinios.

Zmonės pasakodavo apie įvairias čekistų provokacijas. Kai kada jie įtaria kokį žmogų, bet neturi kaip prikibti, tada paima jį, areštuoja ir pasiunčia kokį šnipą į apylinkę. Tas, atėjęs pas žmones, ima gailėti areštuotojo žmogaus, su užuojauta stebisi, už ką galėjo areštuoti tokį gerą žmogų. Žmonės, nesuprasedami pinklių, ima spėlioti, gal už tai, gal už aną; girdi, jis prie Smetonos buvo šaulių organizacijoje ar kokioje kitoje. Šnipas viską nuneša, kur reikia. Tardytojai areštuojamam pakloja tuos "nusi-kaltimus". Žmogus nusiğqsta ir prisipažįsta.

Kalinių būdavo tiek daug, kad jų netalpindavo į kalėjimus. Iškasdavo žemėje vadinamas "zemliankas" — žemines. Jos buvo vadinamos bunkeriais. Juose būdavo atliekami pirmieji tardymai, kankinimai. Taip pat bunkeriais buvo vadinami ir partizanų gyvenamieji slapti urvai miškuose ir sodybose.

riai nukentėjo. Buvo ir nušautų, ir sudegusių, ir iš baimės mirusių.

Mūsų mokykla gavo įsakymą pasiųsti vyresnių klasių mokinius duobių kasti kapinėse.

Atlydėjo trisdešimt du karstus, jų tarpe buvo keli mažų vaikų karstai. Likusiųjų rikšmas, raudos buvo neapsakomos. Mūsų žmonės vengė pasirodyti gatvėse, graudu buvo žiūrėti į žmonių kančias. Be to, jie mus visus laikė jų nelaimės kaltininkais, nes mes buvome lietuviai. Visi tylėjome. Tylėjome ir piktinomės tokiu sąvų žmonių žiaurumu, ypač moterų ir vaikų žudymu.

Netrukus, gavus progą, pareiškiau savo pasipiktinimą vienam žmogui, kuris taip pat dirbo su partizanais. Bet jis buvo kitos nuomonės. Kai pasakiau jam, kad tie maži vaikai nieku nekalti ir turėjo teisę gyventi, jie ne savo noru čia atvažiavo, juos atvežė, tai jis man išdrožė ilgą pamokslą-oraciją. Jis pasakė, kad mes, moterys, esame trumparegės, matome tik patį faktą, bet nematome jo priežasties nei padarinių. Mes galime kelių rusų vaikų, o pamirštame tūkstančius mūsų tautos mažų vaikų, išmirusių badu Sibire.

— Argi jie neturėjo teisės gyventi? O kiek dabar mūsų žmonių kas dieną miršta jų nukankinti? Iš lietuvių atiminėja žemes, o rusams duoda. Jie atvežti užimti mūsų namų, mūsų žemės, o mes važiuosime į Sibirą badu mirti. Gana, kad mūsų miestai visi rusų garnizonais apstatyti, pilnoje jų valioje, — jau ir kaimus rusus veža! Ne! Mes juos šaudysime tol, kol pajėgsime. Mes turime juos šaudyti! Tai yra mūsų teisėta kova prieš kolonizaciją. Jie neturi jokios teisės taip su mumis elgtis. Jeigu jie nieko nepaiso, tai ir mes darome tą patį. Mums nėra kitos išeities. Jie turi savo krašte didžiulius plotus negyvenamos žemės, dirvonuojančius kolchozų laukus, kurių nepajėgia apdirbti, o veržiasi į sveitimas žemes, grobia turtą ir naikina žmones. Mes esame karo stovyje su jais. Kolonistai mus visus šnipinėja ir pasirašinėja deportacijų aktus. Jie yra mūsų priešai, jie apginkluojami.

Ką galėjau jam atsakyti?

Netrukus iš sudegusių ir likusių sodybų rusai išvyko į saugesnes vietas — miestelius ir miestus. Buvęs apylinkės pirmininkas (Golubovskis) atsikraustė į mūsų miestelį ir tapo valdžiaus pirmininku. Toje apylinkėje nebeteko girdėti apie naujų kolonistų atvežimą ir kaimus.

(Bus daugiau)

PAŽINKIME

Čiurlionis

LAIDOTUVIŲ CIKLAS

Čiurlionis mėgo savo mintis išdėstyti paveikslų ciklais. Visoje jo kūryboje rasime net kelio-liko tokių ciklų.

Didžiausias ciklas turėjo būti pasaulio sutvėrimas. Buvo sumanęs nutapyti 100 paveikslų, bet užsimojimo neištesėjo. Dabar šiame cikle turime tik keletą ar keliolika paveikslų. Šiaip normaliai jo ciklai turi du, tris, keturis paveikslus.

Laidotuvų ciklo 1 pav.

1 paveikslas

Pirmame paveiksle matome fantastinius miesto vartus, kurie užsibaigia lyg dviem ragais, lyg dviem iešmais. Tie du ragai suteikia jėgos, tvirtumo, pastovumo. Bet tuose pačiuose varuose pakabintas varpas. Jis net supasi ir skamba. Ir kodėl jis skamba?

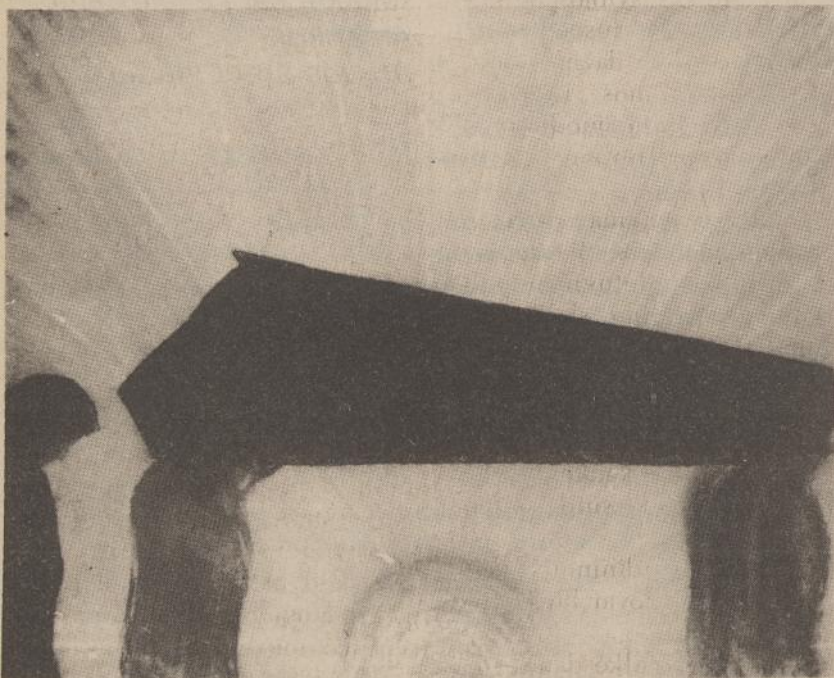
Tuoj žemiau pamatai, kad žmonės neša didelį juodą karstą. Taigi, varpas skambina laidotuvių. O kas yra miręs?

Į tai atsako šoniniai vartai. Ant jų uždėta didelė karaliaus karūna. Mieste yra miręs kara-

lius, valdovas. Žmogus yra miręs. Apie jo mirtį skelbia varpas, ir jo palydėti renkasi daugybė žmonių. Aikštė prie vartų pilna. Toje aikštėje architektūra primena Vilniaus architektūrą, ypač kairėje matomas gatvių kampas ir dešinėje — namas su kolonomis.

Pačiame pirmame plane prie vartų matome keistas fantastines figūras, lyg angelus (dešinėje). Kairėje atsirėmęs į vartus lyg kokio angelo sparnas.

Paveikslas turi skaisčiai žėrinčias spalvas.

Laidotuvų ciklo 2 pav.

2 paveikslas

Jei pirmame paveiksle pagrindinė tema dar buvo apstatyta šalutinėmis temomis, tai čia jis temą atveria visu nuogumu ir šurpumu.

Čia matome besileidžiančią saulę. Ji didelė, įraudusi, spinduliai užlieja visą dangų. Ir toje saulėje nešamas sunkus juodas karstas, kurį palydi juoda figūra.

3 paveikslas

Jau žmonės yra išėję už miesto. Žmonės iš pirmojo paveikslų yra perkelti į trečią paveikslą. Jie ten buvo toli toli, o čia atkelti į pirmąjį planą. Jie panašūs į piligrimus. Išėjo ilgon ke-

Besileidžiančios saulės ir karsto motyvas yra senas, atėjęs iš romantikų. Čiurlionis jį čia traktuoja labai atvirai ir nuogai, dėl to ir šukelia tokį šiurpą — saulė raudona, o karstas juodas, ir viskas eina į finalą, į saulėleidį.

Šis paveikslas buvo labiausiai nukentėjęs. Po pirmojo karo jį restauravo dail. A. Žmuidzinavičius.

Čiurlionėn palydėti mirusio žmogaus.

Iš antrojo paveikslų atkelta saulė. Ji dar žėri horizonte. Jos šviesa aplieja didžiosios palydos visą priekį. Ten dar

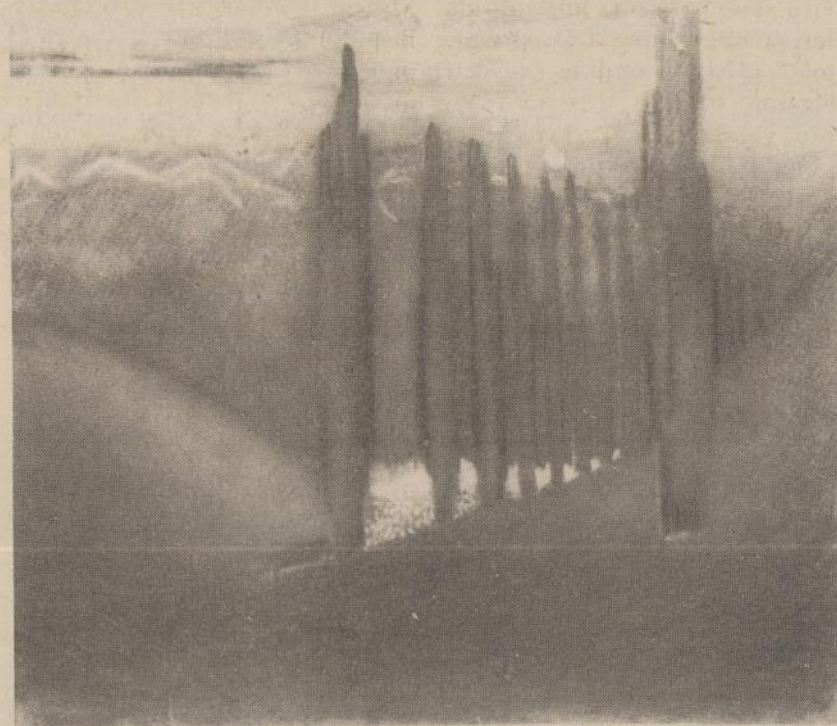

Laidotuvų ciklo 3 pav.

šviesu, bet tos palydos pačiam gale — tamsu.

Pirmame plane stovi medžiai, lyg kokie sargybiniai. Tvirti me-

džiai. Jie tartum atidalija du pasaulius. Už jų — pasaulis jau kitas, tolimas ir liūdnas.

Laidotuvų ciklo 4 pav.

4 paveikslas

Žmonės eina toliau ir nusileidžia į slėnį. Slėnyje matome žėrinčias žvakutes. Jau žmonės užsidegę šviesas, nes jiems ten tamsu, bet štai pažvelkime aukščiau — besileidžiančios saulės

paskutiniai spinduliai apšviečia kiparių viršūnes. Tai paskutiniai akordai šviesių šiltų tonų.

Iš trečio paveikslų atėję medžiai čia sudaro visą eilę ir suteikia rimties bei kilnumo.

Laidotuvų ciklo 5 pav.

5 paveikslas

Palydos procesija eina tolyn ir tolyn. Iš slėnio jai reikia kopti į kalną. Ten priekyje, kur du kiparisai (atsiminkime tuos du kiparus), nešamas karstas. Už jo tiesiog lyg upė plaukia žmonės. Jie nešasi žvakeles, visi apsiautę galvas, panašūs į kokius piligrimus. Tai žmogaus kelionė, tai visų kelionė į tenai, į tą kalnelį, kur stovi kiparisai.

6 paveikslas

Čia matome giltinės triumfą. Ji išdidi, ranka šonus įsiremus, su pergalės vėliava — dalgiu joga ant karsto. Ji švyti visa, ir jos dalgis spindi, kai aplink sunlinkę, pajuodę palydovai.

Prie karsto galo matome du kiparus. Jie buvo jau 5 paveiksle. Ties ta kiparių vieta

Atkreipkime dėmesį į kelią, kuriuo eina žmonės. Jis vingiuotas, bedugnės kelias, o šaliai eina rami rami kalno linija, lyg būtų kokio milžino nosis.

Dėmesio verta šviečianti anga dešinėje. Kažkas šviečia iš anapus, lyg iš kito gyvenimo. Praėjus tą vingiuotą kelią, praėjus piligrimui, vargingu palydos keleiviui, surasi aną šviečiantį pasaulį.

kalno šlaite yra šio karaliaus — žmogaus kapas. Ir čia dailininkas lyg su koku filmavimo aparatu pirma parodė iš tolo, o dabar pritraukė arti, kad matytum detalę.

Patys kiparisai lyg rankos, ištiestos ir rodančios pirštą į viršų į dangų. Čiurlionis labai dažnai savo medžiams suteikia žmonių

Laidotuvų ciklo 6 pav.

pavidalus. Ir čia jo du kiparisai kaip dvi rankos. Tai gal pagalbos šaukiančios rankos, tų, kurie išeina. O gal tai filosofo rankos, kurios pirštai rodo į dangų. Greičiau čia būtų antroji mintis, kad rankos rodo į kitą gyvenimą, nes ant vienos (dešinės) rankos aukštai matosi blausus mėnulis. Į jį, į tą toli toli žėrinčią amžinybę ir rodo tas kipariso pirštai.

Prisimėjęs, kad Čiurlionis buvo muzikas kompozitorius, taip ir jauti, kad čia jo vedamas orkestras grotų dramatiškais fortissime garsais. Į tą audrą įkristų švelnūs tonai, lyg mėnulių spinduliai. Po to audringo iškili- mo jis nenutraukia staiga. Visą orkestrą nutildo ir leidžia atšaukti elegiškam balsui. Tai yra jo ciklo paskutinis paveikslas.

Laidotuvų ciklo 7 pav.

7 paveikslas

Liūdesiu pažymėtas šis paveikslas. Čia vaizduojama, kaip miręs grįžta į namus, kur jis buvo pašarvotas. Čia matosi jo kalfalko galas. Jis pats — ta vėlė — tik palinkęs šešėlis, atėjęs pažūrėti savo likusių prisiminimų. Gilumoje matome dviejų langų dalis. Tie du langai ir kalba, kad tai esama lietuviško namo vidaus. Ir pačiuose lietuvių liaudies pasakojimuose buvo kalbama, kad mirę trečią dieną grįžta į savo sodybą, į gyventą vietą susitikti su tais daiktai, kurie paliko juos.

Prisimintinos čia ir A. Mickievičiaus "Vėlinės", kur mirusiųjų

vėlės irgi keliauja. Gal iš jų ir atsišaukė tas vaizdas. O gal iš Džūkijos pasakojimų?

Taip ir baigiasi šis ciklas, vedęs mus kaip kokia sonata, siuita. Pradėjo iškilmingai su karališkais vartais, varpais, karūnomis, daugybe žmonių, toliau vedė į saulėleidį. Kelias buvo toks ilgas, kad sutemo, kad ir žvakeles užsidegė. Nuėjo į slėnį, pakilo į kalną, kur du kiparisai, dvi rankos. Ten giltinė triumfuodama užbaigė aukos kelionę, ir štai finale — tas karalius — žmogus, toks vienišas ir nelaimingas grįžęs į prisiminimus. (p.j.)

IŠ DAILĖS GYVENIMO

— Čiurlionio galerijos Chicago naują direktiją sudaro dailininkės: Regina Jautokienė, direktorė, Marija Ambrozaitienė, Janina Kinkienė, seselė Mercedes ir Danguolė Stončiūtė.

— Dail. Eleonoros Marčiulionienės keramikos paroda prieš Kalėdas buvo surengta Chicagos Jaunimo Centre M. Remienės iniciatyva. Parodos atidaryme todį tarė Marija Rudienė.

— Skulptoriaus Prano Baltuonio šaknų skulptūrų paroda 1975 balandžio 19 vyks Kultūros Židiny, Brooklyne, N.Y. Parodą rengia vyr. skaučių židyns "Vilija".

— Apie M. K. Čiurlionį monografiją Sao Paulo, Brazilijoje, ruošia dvi italų kilmės Sao Paulo universiteto profesorės. Meno istorijos prof. Franca Cavalli Čiurlionio kūrinius apibūdins iš meninės pusės, o jos bendradarbė prof. Hilda Barracco — simbolizmą. Medžiagą įvairiomis kalbomis parūpina Alfonsas ir Rosa Petraičiai ir tėvų jėzuitų biblioteka.

— Dail. Adomo Galdiko parodą kovo 15-16 rengia Clevelando ateitininkai.

— Chicagos meno institute surengtoji šio miesto ir apylinkių dailininkų 75-tojojo metinė parodoj 1000 dol. premiją laimėjo dail. Kazys Varnelis už akryliu tapytą paveikslą "Assemblage in Blue". Individuali dail. K. Varnelio darbų paroda prieš Kalėdas buvo atidaryta Milwaukee dailės muziejų, Wisconsin.

APIE ŠEŠTĄJĄ DAILĖS PARODĄ

Ji rengiama K. Židinyje vasario 22-23

New Yorke Kultūros Židinio patalpose rengiama didelė dailės paroda, kuri sutraukia daug dailininkų ir daug publikos. Paroda rengiama Vasario 16 šventės ribose, ir ji skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Tai yra kūrybos vainikas, atneštas į mūsų didžiąją šventę.

Pirmoji tokia paroda įvyko 1970 metais. Šiomet jau rengiama tokia šeštoji dailės paroda. Jos rengėjai yra L.B. New Yorko apygardos valdyba.

Paroda yra bendrinė. Joje kviečiami dalyvauti dailininkai visų krypčių. Kviečiami ne tik iš šio Atlanto pakraščio, bet ir iš visur. Rengėjai kartu pastebi, kad parodos surengimas ir pravedimas pareikalauja daug išlaidų, tai jie negali įsipareigoti sumokėti už kūrinių persiuntimą. Kiekvienas dailininkas kūrinius pristato ir atsiima savo lėšomis.

Premijos

Nuo pat pirmos parodos buvo dėta pastangų surasti mecenatus ir paskirti premijas. Vienoje parodoje buvo paskirtos garbės premijos. Tik praeitais metais pasisekė pirmą kartą suorganizuoti bent kelias premijas. Paroda buvo surišta su Kultūros Židinio dedikacijos švente. Ta proga 1000 dol. premiją davė Lietuvių Fondas. Prisidėjo su premija ir LB New Yorko apygardos valdyba, Kunigų Vienybė skyrė premiją už religinį meną.

Šiomet Lietuvių Fondas savo premiją pasauko Čiurlionio galerijai, kur tuo pačiu laiku rengiama paroda. Reikia tikėtis, kad rotaciniu principu einant, ta premija kitais metais bus atiduota New Yorkui.

Šių metų premijos yra kito-

kios. Negalėdami sutelkti stambų premijų, rengėjai suorganizavo šimto dolerių premijas, kaip dažnai daroma amerikiečių parodose.

L.B. New Yorko apygarda paskyrė 100 dol. premiją už tautinę tematiką. Kultūrinių reikalų mecenatė Elena Mickeliūnienė 100 dol. premiją už tradicinį meną. Vaižganto Kultūros Klubas — 100 dol. premija už tokį kūrinių, kurį atrinks juri komisija. (Klubas nestato jokių sąlygų). Tikimasi dar gauti Kunigų Vienybės premiją.

Taip pat bus duodami garbės pažymėjimai už atskiras šakas, — už tapybą, akvarelę, grafiką, skulptūrą.

Jury komisijos

LB New Yorko apygardos valdyba, parodos rengėjai, visai parodai suorganizuoti ir privesti iki atidarymo pakvietė dailininkus: Česlovą Janušą, Paulių Jurkų, Joną Rūtenį. Į šį komitetą iš apygardos valdybos įeina pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Parodos vykdomasis komitetas rūpinasi paveikslus sutelkti. Jam pavesta ir parodai atrinkti paveikslus. Komitetas pasirūpina patalpų įrengimu ir ekspozicija. Visas kitas reikiamas tarnybas parodos metu parūpina LB apygardos valdyba.

Premijom paskirti parodos rengėjai sudarė kitą komisiją. Į ją pakviesti dailininkai — Elena Urbaitytė, Elena Kepalaitė ir Petras Vaškys. Taip pat iš rengėjų pusės įeina ir LB apygardos pirmininkas A. Vakselis. (Abiejų komisijų nariai yra N.Y. Liet. Dailininkų Sąjungos nariai).

Kada darbai sutelkiami?

Kiekvienas dailininkas gali pristatyti po 6 kūrinius. Pageidaujama vidutinio formato. Dėl

didesnio formato reikia tartis su rengėjais.

Visi N.Y. Liet. Dailininkų Sąjungos narių darbai priimami be juri komisijos sprendimo. Kitų kūriniai bus peržiūrėti. Bus padaryta visa, kad į parodą patektų kuo daugiausiai dailininkų ir paveikslų. Taip pat bus žiūrima ir parodos lygio.

Bus stengiamasi iškabinti kiek galima daugiau kūrinių, bet gali kai ką pakeisti patalpų plotis. Jeigu nesutiltų po 6 kūrinius, tai bus kabinami 5. (Šiam parodos tvarkymui LB apygardos valdyba yra parengusi tam tikras taisykles).

Darbai sutelkiami savaitę prieš parodą. Galima juos atvežti penktadienį, vasario 14, nuo 7 v.v. iki 10 v.v. Šeštadienį, vasario 15, nuo 10 v. r. iki 6 v.v.

Kūrinius reikia atgabenti į Kultūros Židinį. Atvykus reikia pasidairyti prie durų, kur bus pakabinta tikslios informacijos. Kartais gali būti Židinio patalpos užimtos. Tada tektų kūrinius sutelkti Darbininko administracijos viename kambaryje. (Gretimas namas, pirmas aukštas, įėjimas ties viduriu).

Tą patį vakarą bus atlikta visa apžiūra ir paskirtos premijos, kad būtų galima išleisti pilną katalogą.

Salių parengimas

Kultūros Židinio patalpos nėra pritaikytos parodom. Reikės dar daug darbo, kol bus galima parodą eksponuoti. Didžiojoje salėje bus pastatyti stovai, atskiros padalinimo sienos. Bus panaudota senoji parodų medžiaga — didelės lentos. Jos bus perdažytos ir čia sumontuotos ir viena darnų ansamblį. Apatinėje salėje taip pat bus uždengti šildymo aparatai, pastatytos perskyrimo sienos. Visų sienų parengimas ir jų sustatymas pareikalaus nemažos ūkinės organizacijos ir darbo.

Parodos atidarymas

Paroda publikai jau bus atidara 10 val., šeštadienį, vasario 22. Viešas ir iškilmingas atidarymas bus tos dienos vakarą 7 v.v. Parodą atidarys Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Po to bus premijų įteikimo aktas.

To vakaro iškilmės baigiamos kavute.

Sekmadienį paroda apžiūrima nuo 10 iki 8 v.v. Paroda uždaroma 8v.v. Tik tada bus galima pasiimti kūrinius.

Populiarumo premija

Pirmą kartą bus bandoma praveisti taip vadinama populiaraus premija. Kiekvienas parodos lankytojas galės išsirinkti sau geriausią paveikslą ir už jį pabalsuoti. Tie balsai bus suskaityti prieš parodos uždarymą ir uždarymo metu bus paskirta jam premija.

Tos premijos mecenatas yra LB apygardos atskiros apylinkės. Jos sudės 100 dol.

Kviečiami visi dailininkai

Rengėjai kviečia visus dailininkus dalyvauti šioje šeštojoje parodoje. Prašom nesididžiuoti ir dalyvauti. Visais parodos registracijos reikalais kreiptis į dail. Česlovą Janušą. Jo adresas: 101-55 107St., Ozone Park, N.Y. 11416. Tel. (212) 738-5375.

Paroda yra meno šventė, drauge ir džiaugsmo šventė, nes galime pasidžiaugti savo menininkų darbais. Tad iš anksto kviečiami visi kuo gausiausiai apsilankyti šioje parodoje. Ji rengiama tik vieną savaitgalį, nes taip ekonomiškai ir patogiau rengėjams ir pačiam K. Židiniui, kuris turi patamauti ir kitiem. Užteks ir šio vieno savaitgalio, kad galėtų visi New Yorko lietuviai parodą pamatyti. Taip pat bus galima kūrinių ir įsigyti. Visi kviečiami ir laukiami. (p.j.)

— Dail. Alfonso Dargio iš Rochester, N.Y., meno darbų paroda Toronte įvyks balandžio 19-20 ir 26-27.

Chicagos ateitininkės kanklininkės, vadovaujamos Emilijos Pakštaitės. Nuotr. M. Nagio

PO CHICAGOS DANGUM

Simas Kudirka antrą kartą Chicagoj

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus vadovybė sausio 18 ir 19 suruošė Simui Kudirkai pagerbtuves.

Simas Kudirka ir jo žmona Eugenija, Lietuvos generalinio konsulo A. Simučio lydimi, sausio 18 atvyko į Chicago, lankėsi Pramonės ir Meno muziejų, Miesto bibliotekoj, o vakare Balzeco liet. kultūros muziejaus patalpose susitiko su organizacijų ir spaudos atstovais, kurių prisirinko pilna salė. Simas atsakinėjo į klausimus, kurių buvo gana daug.

Sausio 19 rytą Simas Kudirka, jo žmona, konsulas A. Simutis, Balzekų šeima ir pagerbimo rengimo komitetas dalyvavo Brighton Parko parapijos bažnyčioj padėkos pamaldose. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. J. Plankis. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Pamaldom pasibaigus, Simui Kudirkai buvo leista bažnyčioj pasakyti kalbą. Pamaldose dalyvavo visi parapijos kunigai, organizacijos su vėliavomis, LB apylinkė, lietuviškosios mokyklos mokiniai, pasipuošę tautiniais drabužiais, Gen. Daukanto uniformuota jūrų šaulių kuopa, Lietuvos vyčiai, bažnyčios komitetas ir tūkstantinė tikinčiųjų.

Po pamaldų klebonas prel. D. Mozeris visus pakvietė į parapijos salę kavutei. Čia Simas jaunimui pasirašinėjo autografus.

Po trumpų vaišių Simas Kudirka su palyda lankėsi Margučio radijo stoty ir lietuvių sodyboj pas senelius, kur dr. J. Adomavičius ir jo globotiniai juos nuoširdžiai sutiko.

Tos dienos vakarą puošniame Martinique restorane St. Balzekas, Jr., rengimo komiteto ir didelio būrio talkininkų padedamas, suruošė gražų Simo pagerbimo banketą. Susirinko 400 su viršum svečių. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Prie garbės stalo sėdėjo dvasininkai, aukšti Amerikos valdžios pareigūnai, valstijos senatoriai, kongresmanai ir organizacijų atstovai. Gražią meninę programą atliko solistė Prudencija Bičkienė. Himnus sugiedojo E. Zapolis. Akomponavo Geraldine Niwanski. Kalbas pasakė Z. Dargienė, St. Balzekas, Jr. ir Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis. Senatorius Pr. Savickas perskaitė Illinois senato sveikinimo rezoliuciją. Simas dėkojo už jam suteiktą garbę ir pastangas išlaisvinti iš vergijos. Pareiškė kovoją už laisvę, kurie Sovietų Sąjungoje kenčia kalėjimuose ir darbo stovyklose. Kvietė visus būti vieningais.

St. Balzekas Eugenijai Kudirkienei įteikė dovaną — dvi banko knygeles, po 1000 dolerių Kudirkų vaikų mokslui.

Svečiai buvo vaišinami skania vakariene, linksmai šoko ir dalinosi dienos įspūdžiais. Šokių grojo nuotaikingas Neolituanų orkestras, kuris pramoginėmis dainomis įvairino muziką.

Simas Kudirka tą vakarą davė įdomių pareiškimų Chicagos Sun Times dienraščiui. Rytojaus dieną dienraštinis tuos pareiškimus išspausdino.

Bankete dalyvavo daug spaudos atstovų. Be lietuvių, buvo amerikiečių, lenkų, vokiečių ir kitų reporterių. Garbės sve-

čiai dalyvavo Gražina ir dr. R. Paegle.

Pirmadienį pagerbtuvių komitetas Simą Kudirką palydėjo į Cook apskrities įstaigą Chicagos centre. Čia svečius priėmė apskrities pirmininkas George W. Dunne. Po pietų Simas ir jo žmona, lydimi Lietuvos generalinio konsulo A. Simučio, išvyko į New Yorką.

Simas atvyksta pas chicanos jaunimą

Chicagos jaunimo atstovai Simą Kudirką pakvietė į Chicagos jaunimo Vasario 16-osios minėjimo šventę, kuri įvyks vasario 14 vakarą Jaunimo Centro didžiojoj salėj. Simas mielai sutiko pabuvoti jaunimo tarpe, su juo pabendrauti ir išsikalbėti.

Dalyvaus jaunimo organizacijos: skautai, ateitininkai, vyčiai ir sportininkai. Programą atliks jaunimo vienetai.

Grandies vakaras

Chicagos Grandies ansamblis, garsus tautiniais šokiais, jau yra apkeliavęs pusę pasaulio. Visur buvo gražiai sutiktas, visur įspūdingai pasirodė.

Sausio 18 Jaunimo Centre įvyko tradicinis Grandies vakaras.

Šokiai gerai paruošti ir įspūdingi, kai šoka su klumpėmis. Figūros atliekamos vikriai. Šokių ir žaidimų pynė vyksta be pertraukų, lyg tai būtų išties vaidinimas, išreikštas tautiniais šokiais. Publika buvo patenkinta ir gausiai plojo.

Grupei vadovauja I. Smieliauskienė; globos komiteto pirmininkė yra I. Kriaučeliūnienė.

Grandis dabar turi 76 šokėjus. Gyvuoja jau 12 metų. Yra davusi programą apie 100 kartų įvairiose vietose.

Dvylika brolių juodvarnių

Sausio 19 Jaunimo Centro salėj skraidė 12 brolių juodvarnių. Tai mūsų rašytojos Sofijos Čiurlionienės inscenuota pasaka, kuri buvo dažnai statoma nepriklausomos Lietuvos scenose. Šį kartą juodvarniai sutraukė gausų žiūrovų skaičių — vos tilpo salėj.

Pasakos pastatymą režisavo Žilvė Numgaudaitė. Pastatymą ruošė Chicagos lietuvių skautų ansamblis. Vaidino skautai ir skautės. Režisorė, vaidintojai ir talkininkai stengėsi vaidinimą padaryti įdomesnį ir įvairesnį. Patys gaminosi dekoracijas, kostiumus ir įdomias kaukes.

Žiūrovai veiklą sutiko šiltai ir gausiai plojo.

Pasibaigus vaidinimui, vaidintojai ir jų vadovai buvo apdovanoti gėlėmis.

Parengimas sutelkė daug jaunimo. Vertintinas teigiamai.

Kun. A. Kezys yra pasiryžęs iš "Juodvarnių" sukurti filmą, kurį bus galima rodyti ir kitur.

J. Kaunas.

— Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos centro valdyba pasiskirstė pareigomis: dr. Juozas Meškauskas — pirmininkas, dr. Adolfas Damušis — vicepirmininkas ir atstovas Dainavos stovyklos reikalams, dr. Juozas Jerome — vicepirmininkas ir atstovas Lietuvos vyčiam, Roma Olšauskaitė — susirašinėjimų sekretorė, Pilypas Narutis — protokolų sekretorius, Juozas Paškus — įždininkas, Saulius Kuprys — jaunimo reikalams, kun. Jonas Borevičius, SJ, dr. Jonas Glaudelis ir Pranas Povilaitis — nariai.

SUVAŽIAVIMO DARBAI. VIII. Aštuntasis L.K.M. Akademijos Suvažiavimas 1970 m. rugsėjo mėn. 1-6 d. Toronte, Ont., Priskėlimo parapijos auditorijoje. Redagavo A. Liūima, S.J. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. 1974. Roma. Spaustuvės išlaidos apmokėtos p. Elenos Mickeliūnienės lėšomis. Didelio formato. XVI — 596 psl.

Straipsnių — paskaitų autoriai: Pilnaties posėdžiai — Juozas Girmius, Jonas Aistis; Teologijos sekcija — Andrius Baltnis, Antanas Paplauskas-Ramūnas, Valdemaras M. Cukuras, Pranas Gaida-Gaidamavičius; Filosofijos sekcija — Kęstutis Skrupskelis, Vaidievis A. Mantautas, Juozas L. Navickas, Vincas Vyčinas, Literatūros ir kalbos mokslo sekcija — Antanas Klimas, Alfred Senn, William R. Schmalstieg, Rimvydas Šilbajoris, Antanas Vaičiulaitis; Istorijos mokslų sekcija — Juozas Jakštas, Romas J. Misiūnas; Architektūros ir meno sekcija — Alfredas Kulpa-Kulpavičius, Albertas J. Kerelis, Telesforas Valius, Leonas Urbonas; Socialinių mokslų sekcija — Irena K. Lukoševičienė, Antanas Musteikis; Psichologijos mokslų sekcija — Agota Sidlauskaitė, Antanas Paškus; Pedagogikos sekcija — Antanas Paplauskas-Ramūnas, Jonas Gutauskas, Jonas A. Račkauskas, Ginutis Procuta; Teisės, politikos ir ekonomikos sekcija — Stasys A. Bačkis, Jonas Norkaitis; Medicinos sekcija — Vytautas Pavilaitis, Zenonas Danilevičius; Gamtos ir tikslųjų mokslų sekcija — Bronius Povilaitis, Petras Kaladė.

Apie aštuntojo suvažiavimo darbų eigą rašo Jonas Staškevičius. Knygos gale yra asmenvardžių ir vietovardžių rodyklė, sudaryta mons. Klemenso Razmino. Šalia knygos titulinio puslapio įdėtas Akademijos mecenatės Elenos Mickeliūnienės atvaizdas.

Tai vertingas leidinys.

Česlovas Valdemaras Obcarkas — LAIKAI NEŠA ŽMONES. Eilėraščiai. Viršelis ir vinjetės Felikso Ramonio. 1974. Spausdino ir išleido Šaltinis, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Great Britain. 104 psl. Kaina 3 dol.

Autorius, pažįstamas iš periodikos, šiuo savo pirmuoju eilėraščių rinkiniu skaitytojų nepradžiugina. Jo tematika (neramūs horizontai, mėlynieji tolai, linijos naktį, liepsnojančios rožės) rodo jį esant ilgesingą neramuoli. Jo posmai nuoširdūs. Tačiau visam rinkiny sunku rasti geresnių už šį pirmąjį, kuris taip pat nėra pavyzdinis nei eilavimo technika, nei minties reiškinys.

Mano tėvas mylėjo jūrą, bangas ir vėją.

Melsvi vandenys buvo jo gimtieji namai.

O aš vienas ilgai su žuvėdrom kalbėjau,

Ir pakrantėj žaidžiau baltų putų purslais.

Autoriaus klasikiniame eilavimui labai kenkia skurdūs rimai, kurių jis, atrodo, net nebando vengti. Atrodo, kad jam reikėtų atsakyti nuo klasikinių formos varžų ir pereiti į laisvą eilavimą, kurio šiame rinkiny šiek tiek esama.

A i d a i — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoti?

Dail. Genė Geštautienė. Nuotr. V.R. Pluko

DAIL. GENĖ GEŠTAUTIENĖ

Genė Geštautienė jau kurį laiką pažįstama Kalifornijos lietuvių meno gretose. Ji dalyvavo su savo darbais beveik kiekvienoje lietuvių parodoje, dažnai aukodama savo paveikslus lietuviškiems reikalams paremti.

Ji mažiau girdėta už Kalifornijos ribų dėl dviejų priežasčių: dėl jos kuklumo ir jos paveikslų tylios sėkmės, nes jos menas yra populiarius, be garsinimo, mėgiamas, perkamas ir puošia ne vienus lietuvių ir amerikiečių namus Pietinėje Kalifornijoje.

Genė Geštautienė yra kukli, be pretenzijų, reali, žinanti savo, kaip menininkės, vertę. Gal dėl to iki šiol nebuvo galima jos prikalbinti surengti jos vienos kūrinių parodą, o gal ir dėl to, kad daugelis jos tapytų aliejumi drobių, dar nespėjus išdžiūti, išgraubstomos meno mėgėjų.

Pagaliau, Westwood Center of Arts pakviesta, ji surengė pirmąją savo parodą šio mėnesio

19-26 dienomis.

Genė, gimusi Biržuose, gimnaziją baigė Pasvalyje. Vėliau kelionė eina per Stuttgartą, kur pradėjo meną studijuoti, į Melbourną Australijoje ir pagaliau prieš keliolika metų į Kaliforniją, Los Angeles.

Visą laiką dirbdama ir dar prižiūrėdama šeimą (vyras Balys, sūnus Sigitas-Jonas), rado laiko kurti, tobulintis. Meną ji studijavo Kalifornijos Universitete, Santa Monicos kolegijoje, Otis Meno Institute.

Prieš porą metų ji keliavo po Europos muziejus ir ilgiau buvo sustojusi Paryžiuje, kur pas žinomą prancūzų menininką F. DeFozez studijuodama pasiekė meninio subrendimo.

Paskutiniu laiku ji tobulinosi pas žinomą Kalifornijoje tapybos meistrę Kero Antoją.

Genė Geštautienė priklauso Beverly Hills Art Association, Laguna Arts Association ir Westwood Center of the Arts grupei. VRP

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS

HAPPY BROTHERHOOD WEEK

FIRST NATIONAL BANK OF HOPE

MEMBER OF F.D.I.C.
CALL 201 459-4121

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS INTERNATIONAL CRATING & CONTAINER CORP.

745-777 DOWD AVENUE ELIZABETH, N.J. &
4555 PEARSON ST., L.I.C. CALL 201 355-4470
212 361-2121

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
RULAND FUNERAL HOME
Service Patchogue & vicinity With
more than 100 Years of Dignified,
Dependable Service. Modern
Facilities Completely Air Conditioned
500 New North Ocean Avenue
Patchogue L. I. Call Day or Night
(516) GR5-0098

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
STOCKADE FENCE CORPORATION
WE BELIEVE IN LOW PRICES WE HAVE A LARGE
SELECTION OF OUR LOCATION IS CONVENIENT
EXPERT INSTALLATIONS OR DO IT YOURSELF.
ALL FENCE INSTALLATIONS WITHIN 10
WORKING DAYS OF SIGNED CONTRACT.

1801 LAKELAND AVENUE RONKONKOMA,
L.I. CALL 516 588-4400

BROTHERHOOD WEEK ISSUE V.I.P. LINCOLN MERCURY

SALES & SERVICE LINCOLN CONTINENTAL
MARK IV MARQUIS MONTEGO COUGAR COMET
CAPRI MONARCH 1 MAIN ST. BOSTON POST RD.
NEW ROCHELLE, N.Y. TELE. 914 932-8800

BROTHERHOOD WEEK ISSUE
MICRO SERVICE INC.
Complete Microscope Service
P.O. Box 5117 — Clinton, N.J.
Phone: (201) 638-8200

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
BIG RED QUICK PRINT CENTERS
QUALITY PRINTING WHILE YOU WAIT
212 A HIGHWAY 16 EAST BRUNSWICK, N.J.
PHONE: (201) 236-5848

BROTHERHOOD WEEK ISSUE
BILL & LON'S SOMERDALE COLD CUTS INC.
COMPLETE LINE OF LUNCH MEATS
WE HANDLE FILETS CENTER CUT CHOPS TOP
OF THE ROUND ROASTS
608 S. WHITE HORSE PIKE, SOMERDALE, N.J.
CALL (609) 783-6712

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
MAZZOLA'S AUTO BODY
Collision Experts Insurance Problems
195 Passaic Street Garfield, N.J.
Call (201) 471-3635

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
LOYAL TRAVEL INC.
For Groups & Individuals
Travel is Our Only Business
Gateway 1, Newark, N.J.
Call 201 643-5470

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
MULTI NATIONAL INSURANCE AGENCY
1520 Highway 33 Neptune, N.J.
Call 201 775-6250

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
WALT AND MACKS SERVICE STATION
General Auto Repairs Also Remove Junk
Cars. 859 North 27th Street Camden, N.J.
Call (609) 365-9205

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
TECH HI-FI EXCHANGE
QUALITY COMPONENTS AT THE RIGHT PRICE.
7947 SOUTH CRESCENT BLVD. ROUTE 130
SOUTH OF AIR PORT CIRCLE PENNSAUKEN, N.J.
(609) 663-4434 MR. FRANK RICATTO

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
SUNNY'S AMOCO SERVICE STATION
EXPERT REPAIRS AMERICAN & FOREIGN CARS
300 BERGEN TURNPIKE LITTLE FERRY, N.J.
CALL (201) 440-0584

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
MARTY'S CITGO
FOREIGN & DOMESTIC CAR REPAIRS
TOWING AVAILABLE
21 WEST MAPLE AVENUE MERCHANTVILLE, N.J.
PHONE (609) 662-0141

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
SOUTH SHORE STEAK PUB
OPEN 7 DAYS A WEEK WHEREVER & WHENEVER
THE TALK TURNS TO GREAT STEAKS CHOPS,
& LOBSTER, ONE NAME ALWAYS HEADS THE
LIST, THE FABULOUS SOUTH SHORE STEAK PUB
388 MEDFORD AVE, PATCHOGUE, L.I.
CALL (516) 475-7926

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
CORAM SHELL
VOLKSWAGEN & AMERICAN CAR REPAIRS N.Y.
STATE INSPECTION ON ALL CARS. ROUTE 112
& JERICHO TURNPIKE
CORAM, N.Y. DIAL 201 732-9610 &
732-9723

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
AQUARIUS JEWELERS
TRISKER & SAMET INC.
MANUFACTURERS MINI MALL 499 ERNSTON
ROAD PARLIN, N.J. CALL (201) 727-4800

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
CONSOLIDATED WELDING & FABRICATING COMPANY
13 Prospect Terrace
East Orange, N.J.
Call (201) 675-3380

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
INCA AUTO BODY
COLLISION EXPERTS APPRAISAL SERVICE
TOWING
133 THOMAS STREET NEWARK, N.J.
PHONE: (201) 344-1718

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
J AND D GULF SERVICE STATION
GENERAL AUTO REPAIRS
ROAD SERVICE, TIRES, BATTERIES
AND ACCESSORIES
223-225 STATE HIGHWAY NO. 37
TOMS RIVER, N.J.

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
LONG ISLAND HOFBRAU
Open 7 Days a Week Weddings our
Specialty
80-09 Broadway Elmhurst, N.Y.
Tele.: 212 899-1082

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
DODD CENTER INC.
52 Dodd St. Bloomfield, N.J.
Watches, Radios, Cassettes
Men's & Women's Clothing
Call 201 748-4900

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
RAMSEY BICYCLE STORE
Sales Service & Parts
56 E. Main St. Ramsey, N.J.
Phone: (201) 327-7230
Mr. Vincent Anthony Proprietor

HAPPY BROTHERHOOD WEEK
GRAND DISTRIBUTORS
45 West Main St.
& North Central Ave. Ramsey, N.J.
Call (201) 327-1550

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
JOLI BEAUTY SALON
325 AVENUE X BROOKLYN, NEW YORK
SENIOR CITIZENS TUESDAY & WEDNESDAY
BY APPOINTMENT THURSDAY & FRIDAY
LATEST IN CREATIVE HAIRSTYLING
TELEPHONE 627-4989

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
DU VAL'S HOUSE OF STYLE
ROUTE 34 MADISON TOWNSHIP SENIOR
CITIZENS SPECIALS TUES. WED. & THURSDAY
OPEN 9 AM TO 5 PM CLOSED ON MONDAYS
CALL 201 727-0392

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
TOTOWA AUTO BODY
BODY AND FENDER WORK COLLISION WORK
INSURANCE QUALITY WORKMANSHIP
64 GARFIELD AVENUE PATERSON, NEW JERSEY
CALL 201 523-5443 MR. LARRY CETRANO

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
CASA HOFBRAU
GERMAN & ITALIAN FOOD OPEN DAILY —
COCKTAIL LOUNGE LUNCHEON 11-3 DINNER
5-11 LONGER ON WEEKENDS 214
KINDERKAMACK ROAD EMERSON, N.J.
YOUR HOSTS WALTER & HERTHA STRELZYK

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
LEONARD'S ORTHOPEDIC APPLIANCE CO.
MANUFACTURERS & FITTERS OF ALL
ORTHOPEDIC & PROSTHETIC APPLIANCES
LEONARD J. RUSCITO CERTIFIED 48 5TH AVE.
SEASIDE PARK, N.J. CALL 201 793-3131

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
PAPARONE REALTY CO. REALTORS
702 White Horse Pike Stratford,
New Jersey
M.L.S.: Multiple Listing & Service
Tele.: 609 784-2800

Peržiūrint tarptautinės politi-
kos padėtį nuo antrosios Sovie-
tų okupacijos, ji niekuomet dar
nebuvo tokia nepastovi ir turin-
ti tiek daug neišspręstų prob-
lemų, kaip šiandien.

Pasibaigus šaltajam karui, kai
kurie politikai galvojo, jog atei-
na ramybės, sutarimo ir taikos
laikai. Buvo galvojama, kad So-
vių Sąjunga turės sustoti plė-
tus savo įtaką, po milžiniškų
terorinių ir politinių laimėjimų.
Kinijos iškilimas, kaip trečios
didžiosios jėgos, nustelbė
NATO valstybių reikšmę ir davė
daugeliui vakariečių vilčių, kad

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
Do It The Pub Way Today
AT THE PUB WAY 28
Cocktail Bar-Food Entertainment
28 Central Ave. Newark, N.J.
Call 201 624-3306 or 201 642-8886
Steve

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
TIQUE GALLERIES
Open 6 Days a Week
479 Main St.
Hackensack, N.J. Call 201 487-6076

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
R.L.K.
Stereo — R.V. Radio, Home
Appliances, Sales and Service.
1520 Highway 33 Neptune, N.J.
Call 201 775-6252 Mr. Bob Kee

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
R.E.'S PLUM
FOOD & GROC HOUSE OPEN FOR LUNCH
LATE SNACKS ENTERTAINMENT THURS. FRI.
SAT. & SUN.
FOLK ENTERTAINMENT NIGHTLY
20 EAST FORT LEE ROAD, BOGOTA, N.J.
CALL (201) 489-7575

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
RONNI J. CLEANERS
EXPERT CLEANING AND TAILORING
QUALITY WORKMANSHIP
30 NORTH MAIN NEWCITY, N.Y.
TELE. 914 NE 4-3310

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
MATLACK'S CARPETS
CARPETS & RUGS INSTALLATIONS & REPAIRS
OPEN 6 DAYS A WEEK 814 HADDON AVENUE
COLLINGSWOOD, N.J.

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
MIGHTY TEN LIQUORS
BEER, WINES & LIQUORS AT POPULAR PRICES
FREE DELIVERY DIAL 201 243-1409
314 5TH AVE. NEWARK, N.J.

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
FOREIGN AMERICAN CAR REPAIR
274 Jersey Ave. Cliffside Park, N.J.
Call 201 941-3638

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
DENNY'S AMERICAN SERVICE STATION
GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE,
TIRES, BATTERIES & ACCESSORIES
KINGS HIGHWAY & BROWNING ROAD
BELLMAWR, N.J.

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
GLOBE TIRE SERVICE INC.
TRUCKS BUS PASSENGER & INDUSTRIAL
RECAPPING AND VULCANIZING TIRES
FACTORY DISTRIBUTORS 55 MIDTOWN BRIDGE
APPROACH HACKENSACK, N.J. ROBERT
CARROLL, VICE PRES. CALL (201) DI 3-5806-7

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
OSLER'S TROPY LOUNGE AND LIQUORS
A FRIENDLY PLACE OPEN 10 AM TO 3 AM
GREAT FOOD AND DANCING LIVE MUSIC AND
DANCING 361 W. BROWNING ROAD BELLMAWR,
N.J. CALL: 609 931-5000

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
OFFICE FURNITURE LIQUIDATORS
NEW AND USED OFFICE FURNITURE
WOODBURY & GLASSBORO ROAD OPPOSITE
COLUMBIA RECORDS. BOX 121 PITMAN, N.J.
PHONE: 609-589-1060

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
TOM VOODES INC.
Builder & Developer
10 West Main St.
Maple Shade, N.J.
Phone 609 779-7285

BRICKTOWN HESS
SERVICE STATION
1672 State Highway No. 88
BRICKTOWN, N.J.
CALL 201 899-7990

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
JOHN ROMER AUTO SALVAGE
CALL 201 835-3154
HASKELL, NEW JERSEY

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
VAN STONE'S PAINT AND WALLPAPER SUPPLY COMPANY
14 West Washington Avenue
Washington, New Jersey
Call 201 689-0270

BROTHERHOOD WEEK GREETINGS
WOODBIDGE DODGE INCORPORATED
Sales & Service
450 King George Road
Fords, New Jersey
Call 201 826-1220

LIETUVA TARPTAUTINĖJE POLITIKOJE IR VLIKO VEIKLA

Dr. Kęstučio Valiūno, Vliko pirmininko, kalbos, pasakytos Vliko seime 1974 gruodžio 7 Bostone, pagrindiniai bruožai

rusų-kinų konfrontacija, ypatin-
gai po pasienio konfliktų, yra
neišvengiama.

JAV ir Europos valstybės tikė-
josi surasti bendradarbiavimo
būdus su Sovietų Sąjunga Euro-
pos saugumo ir bendradarbiavi-
mo konferencijos išvados. Kaip
žinome, ši konferencija atsirado
akligatvyje.

Jungtinės Amerikos Valsty-
bės dėjo ir deda visas pastan-
gas pagerinti santykius su
Rusijos imperija, ir jos užsienių
reikalų ministrai bei presiden-
tai vedė ir veda derybas ta link-
me. Paskutinis prezidento
Fordo susitikimas su Brežnevu
Vladivostoke tačiau nedavė jo-
kių apčiuopiamų rezultatų. Bu-
vo sutarta, kad JAV ir SSSR
pradės mažinti įvairių, nepa-
prasto sprogimo galią turinčių,
ginklų gamybą. Šitokia ginklų
kontrolė, nežiūrint visko, paliks
pakankamai ginklų abiem šalim
susprogdinti visą pasaulį. Pati
pavojaus didžiausia karo pradžios
vieta šiandien yra Artimieji Ry-
tai. Arabai pabrėžia kiekvienoje
savo konferencijoje, kad karas su
Izraeliu yra neišvengiamas ir
kad jo pradžia tėra tikta laiko
klausimas.

Vakarių pasauliui, gaunan-
čiam milžiniškus naftos kiekius
iš arabų kraštų, gresia pavojus,
jog Izraelio-arabų karo išdava
greičiausiai bus naftos siuntimo
sustabdymas, kas Vakarių Euro-
pai turėtų neišdildomų pasek-
mių.

Vakariečių yra aiškiai nustaty-
ta, kad pirmoji naftos blokada ir
kainų pakėlimai buvo rusų in-
spiruoti ir kai kuriuose kraš-
tuose konkrečiai suorganizuoti.
Prancūzija, Anglija, Vokietija,
Italija ir kiti Europos kraštai su
mažomis išimtimis dėl šios
sąpratos turi palaikyti kaip ga-
lima geresnius diplomatinius
santykius su arabų kraštais ir da-
ro nuolaidas Rusijai, kad už-
sitikrintų bent dalinį naftos tie-
kimą iš šios imperijos.

Pasaulio finansinė sistema jau
pradėjo visai rimtai just naftos
kainų pakėlimo išdavas ir kai
kurie kraštai jau atsirado ūkinė-
je krizėje. Anglija atitraukė visas
savo karines pajėgas į rytus nuo
Suezo kanalo, palikdama tik
simbolinę jėgą Hongkonge. Va-
karių valstybės, ypatingai NA-
TO kraštai, turi milžiniškų sun-
kumų finansuoti karo pajėgų
išlaikymo lygį. Viduržemio jūros
kraštai turi vidaus politinių pro-
blemų, kurios didėja Sovietų lai-
vyno stiprinimu šioje ligi šiol
Vakarių valstybių dominuojan-
čioje strategiskai nepaprastai
svarbioje jūroje. Arabų kraštai ir
Persija leidžia milijardus dola-
rių savo karinėms pajėgoms mo-
derninti, ir jau dabar turi tiek
ginklų, jog kitas arabų-Izraelio
karas gali išsiplėtoti ir daug di-
desnius geografinius plotus lie-
čiantį konfliktą. Tokio Sovietų
imperijos veržlumo Vakarių pa-
saulis negali ilgai toleruoti.

Jungtinių Amerikos Valstybių
diplomatinių žygių Maskvoje
ir Pekinge ir yra nukreipti ta
linkme, kad būtų išvengtas tre-
čias pasaulinis karas. Jungtinės
Tautos, į kurias buvo dėta tiek
daug vilčių, yra visai bejėgės ir
jau šiandien balsų skaičium do-
minuojamos komunistų bloko,
Afrikos valstybių bei arabų, kas
buvo aiškiai parodyta Palestinos
Laisvinimo Armijos klausimu.
Šioje organizacijoje mes turim
didžiausią galimybę pasiekti ko-
nors palankaus okupuotos Lie-
tuvos reikalų žmogaus teisių sri-
tyje. Mes turime nuolatos karto-
ti Jungtinių Tautų atstovybėm,
kad, kas pritaikoma valstybių
neturėjusiom tautų, turi
būti kaip galima greičiau pri-
taikyta Lietuvai, Latvijai ir Esti-
jai.

Didelis smūgis Pabaltijo kraš-
tam buvo Australijos ir Naujo-
sios Zelandijos vyriausybės de-
jure okupavimo nepripažinimo
atsaukimas. Gavus tą žinią, Vli-
ko valdyba nutarė ir padarė:
(1) pasiuntė Australijos vyriausy-
bei protestą; (2) paragino visus
lietuvius siųsti protesto tele-
gramas bei laiškus Australijos
vyriausybei; (3) prašė Batuną,
kad jis veiktų per Australijos mi-
siją prie Jungtinių Tautų; (4)
pasiuntė PLB, kad ji paragintų
savo skyrius drauge su latviais
ir estais ruošti demonstracijas
prie Australijos įstaigų rugpiu-
čio 17; (5) tuoj painformavo
apie tai viso pasaulio lietuvius,
spaudą ir radijo stotis.

Vasario pradžioje Vliko valdy-
ba prašė Baltų Santalką imtis
bendrų žygių Zėnevoje, kur
nuolat su Vliku tuo klausimu
bendradarbiauja dr. Gerutis. Kai
kurie Vliko nariai kalbėjosi su
Kalmanavičium ir Velonskiu,
kurie, neseniai išvykę iš Lietu-
vos, pateikė daug naujų žinių.
Velonskis yra vienintelis Vaka-
ruose gyvenęs žmogus, kuris
nuo keliolikos metų atstumo
matė Romo Kalantos susidėgini-
mą. Kalmanavičius dirba palan-
kiai lietuvių-žydų reikalui Iz-
raelyje.

Vlikas per Rūtą Žymantaitę
kovo mėnesį aprūpino medžiaga
senatoriui Sparkman, Scott ir ki-
tus, kurie vyko į Tarptautinę
Parlamentarinę Konferenciją
Bukareste. Tas pat buvo padary-
ta ir rugsėjo mėnesį prieš tos
konferencijos delegacijos iš-
vykimą Japonijon. Visuose Vli-
ko valdybos posėdžiuose nuolat
svarstomi Brazinskių reikalai.
Turkijon Vliko pasiūstas nuy-
ko Vliko vicepirmininkas Jur-
gis Valaitis su advokate Ar-
maniene, o po to, liepos pra-
džioje, ten 10 dienų praleido čia
į jus kalbas.

Sovietam pradėjus vel pulti
kai kuriuos mūsų iškilius veikė-
jus, gyvenančius laisvame pa-
saulyje, už neva tai padarytus
karo nusikaltimus, o ypač žydų
naikinimą nacių okupacijos

metais Lietuvoje, Vlikas įteikė
Valstybės departamentui platų
memorandumą apie žydų padė-
tį Lietuvoje nuo 14-jo šimt-
mečio. Lydraštyje buvo pasisa-
kyta, kad per pirmąją bolševikų
ir nacių okupacijas Lietuvoje žu-
vo apie 700,000 Lietuvos gy-
ventojų. Daugiau lietuvių žuvo
nuo bolševikų, o žydų tikybos
Lietuvos piliečių — nuo nacių.

Vliko pirmininkas įvairiais
klausimais daug kartų lankėsi
Washington. Jis taip pat padarė
dvi keliones Europon, kur
kalbėjosi su Lietuvos diploma-
tais ir užsienio vyriausybų at-
stovais. Jis taip pat lankėsi Chi-
cagoje Lietuvių Kongrese bei
kai kuriose vietovėse įvairiomis
progomis.

Vlikas, pirma sužinojęs apie
nelaimingą Kudirkos incidentą,
tučtuojau telefonu susirijo su
Valstybės departamentu, Lietu-
vos diplomatais bei kitomis lie-
tuvų ir tarptautinėmis organiza-
cijomis ir visą laiką rėmė jų
bei pavienių asmenų pastangas
Kudirkos Seimui išgelbėti. Pa-
dėka priklauso visiem ypatingai
prie to prisidėjusiem.

Vlikas nuolat bendradarbiavo
su Pasaulio Pabaltijo Santalka ir
vykdė įvairius bendrai sutartus
žygius.

Vlikas nuoširdžiai ir artimai
bendradarbiavo su Lietuvos
Diplomatine Taryba ir visomis
kitomis vadovaujančiomis lie-
tuvų organizacijomis laisva-
jame pasaulyje.

Vlikas rūpinosi ir tebesirūpi-
na iš Lietuvos atvykusiais Vac-
lovu Sevruku ir Aloyzu Jur-
gučiu bei kitais pabėgėliais ir
disidentais iš okupuotos Lietu-
vos.

Vlikas daug darbo skiria lietu-
viam kaliniam išlaisvinti iš
koncentracijos stovyklų ir kalėjimų.
Senatoriui James Buckley,
prieš jam vykstant į Maskvą,
Vlikas pristatė 154 politinių ka-
linių sąrašą ir prašė jo pagal-
bos. Jam grįžus iš Maskvos, New
York Times lapkr. 27
išspausdino jo pareiškimą, kad
jis, būdamas Sov. Sąjungoje,
rūpinosi lietuvių ir kitų tautybių
kalinių paleidimu. Vlikas prašė
per įvairias lietuvių organizaci-
jas siųsti senatoriui James L.
Buckley padėkos telegramas ir
laiskus už jo ypatingą rūpinimąsi
lietuviais.

Vlikas palaiko glaudžius san-
tykius su ukrainiečiais bei dau-
geliu kitų sovietų pavergtų tau-
tybių atstovų Vliko tarybos ir
valdybos veikla yra sunki, nuo-
latinė, pastovi ir mažai garsina-
ma. Vlikui reikia jų visų inte-
lektualinės ir moralinės pagal-
bos. Aš dar kartą kviečiu viso-
pasaulio lietuvius daugiau auko-
tis Lietuvos nepriklausomybei
atstatyti.

Simas Kudirka, Romas Kalan-
ta, Vaclovas Sevrukas yra gyvi
pavyzdžiai, iki kio laipsnio
okupuotos Lietuvos patrijotai
aukojasi nepriklausomybei
atstatyti ir tas mus visus įparei-
goja sekti jų pavyzdžiu. (Elta)

Detroito LB apylinkės liuanistinės mokyklos lapkričio 9 paminėjo savo veiklos 25 metų sukaktį baliumi. Nuotraukoje dalis dirbusių ir tebedirbančių mokytojų ir vedėjų. Iš k. Aldona Milmantienė, Valerijus Gražulis, Kazys Gričius, Albertas Misiūnas, Jūratė Pečiūrienė, C. Jankauskienė, Danutė Doveinienė, Valentina Černiauskienė, dr. Kęstutis Kėbllys, Dalia Rackienė, Pranas Zaranka, Kostas Jurgutis, Kazys Gogelis, Vida Skiotytė, Saulius Jankauskas ir Aida Smalinskaitė. Nuotr. J. Urbono

VITAS GERULAITIS-JAV TENISO VICEMEISTERIS

Sausio 26 Philadelphia baigtos savaitės nusitęsęs JAV teniso profesionalų pirmenybės uždaroje patalpose. Vyrų vieno to sąrašas — 84 žaidikai iš viso pasaulio. Pagal ankstesnį pajėgumą, 16 dalyvių buvo išskirti. Betgi jau po dviejų ratų pusė jų išrinktųjų, iš viso 8, turėjo pasitraukti į žiūrovų tarpą.

Pirmuoju įrašytas Borg (Švedija) pralaimėjo prieš Lutz (JAV) 1-6, 4-6. Borgo žodžiais: "Man atrodo, kad dabar teniso aikštė aš tingesnis, nei anksčiau". 1974 tokių pirmenybių meistris Laver (Australija) krito prieš savo tėvynainį Dent, o 1973 meistris Smith (JAV) sudėję teniso ginklus prieš El Shafei (Egiptas). Kiti pralaimėtojai: Metreveli (Sovietų Sąjunga), Tanner, Stockton, Solomon ir Dibbs (visi keturi JAV).

Trečiam rate iškrito dar du atžymėtieji: Okker (Olandija), įrašytas ketvirtuoju, ir Drysdale (Pietų Afrika), įrašytas dvyliktuoju. Čia į sceną išėjo mūsėkis Vitas Gerulaitis, kuris nugalėjo Okkerį 4-6, 7-5, 6-4. Okker 1974 paskelbtas dešimtuoju žaidiku pasaulyje, ir Gerulaitis pergalę storiu aidu nuskardeno pasaulio spaudoje. Šia proga The New York Times paskelbė stambiaj antraštę "Gerulaitis Upsets Okker", kitam puslapyje "Gerulaitis Beats Okker In Title Tennis Upset", išlukšteno žaidimą ir pridėjo Vito nuotrauką per keturias skiltis. Vito žodžiais: "Šiandien servavau geriau nei bet kada. Tai buvo staigmena man pačiam ir tikriausiai Tomui (Okkeriui)".

Paryžiaus sporto dienraštis L'Equipe sausio 24 laidoj išspausdino savo bendradarbis Judith Elian ilgesnį rašinį, kur gausiu eilučių apie Gerulaitį. Vitas vadinamas "Ce grand garçon blond, assez, ressemblant au Suedois Borg" (didysis blondinas, gan panašus į švedą Borgą). Toliau Vitas pramintas vienu iš jaunųjų vilkų, kurie yra pasiryžę apversti aukštyn kojomis pasaulinę teniso hierarchiją. Be to, pacituoti Okkerio žodžiai, jog dabar tenise yra tartum dvikovė tarp jaunesnės ir vyresnės generacijų.

Tolesnis Vito priešininkas Ramirez (Meksika), 1974 pasaulyje vienas iš penkių palydovų pirmajam dešimtukui ir šiose pirmenybėse įrašytas tryliktuojū. Gerulaitis, ugningai puldamas, lengvai laimi 6-3, 6-0.

Vakare viename restorane Vitas užvalgė itališkai pagamintos žuvies, kamavosi visą naktį ir tik paryčiui užmigo. Galvojo, jog negalės toliau žaisti, bet vidurdienį, išėjęs pasitreniruoti, atsigavo ir užteko jėgų įveikti tolesnį varžovą Gerken (JAV) 7-5, 6-3. Tą pat dieną sugniužo dar vienas favoritas — Fillol (Čilė) nugalėjo Ashe (JAV).

Pusiaubaigė Vitas vėl puikios formos ir be priekaišto sužaidė prieš Alexander (Australija) — jam buvo pralaimėjęs 1973 JAV pirmenybėse Forest Hills. Šį kartą Vitas laimėjo 6-4, 7-6, 6-3. Kitoj pusėj Riesen (JAV), įrašytas septintuoju, nugalėjo Fillol (Čilė) 6-1, 6-4, 6-0.

Po visų staigmenų baigmėję atsidadė dvidešimtmetis Gerulaitis ir Riessen (33 metų amžiaus). Prieš šią dvikovę Riessen žurnalistas pareiškė, jog apie Vitą yra kas rašyti, nes Vitas jaunas, laimi ir turi visus privalumus būti didžiąja žvaigžde.

Baigmėję priėmė penkių setų, kol paaiškėjo naujasis meistris. Riessen laimėjo 7-6, 5-7, 6-2, 6-7, 6-3. 9000 žiūrovų.

Pirmam sete gana ramus žaidimas, ir kiekvienas išlaiko savo padavimą iki 6-6. Po to Riessen pirmasis pasiekė 7 papildomus taškus ir nulemia setą. Antrame ta pati lygybė iki 5-5, po to Vitas spusteli, pralaužia priešininko padavimą ir laimi. Trečiame pas Vitą lyg atoslūgis, Riessen veda 4-0 ir baigia 6-2. Panašiai ir ketvirtam sete, kai

Gerulaitis Upsets Okker

Special to The New York Times

Is The New York Times

Riessen atsiplėšia iki 3-1, bet Vitas atkunta ir išlygina 5-5, vėliau 6-6. Vitas nesustabdomas — papildomus 7 taškus laimi be šešėlių (Riessen nė vieno) — įspūdingas setas Vito naudai. Vito ištvermė, charakteris ir puikių šūvių serija sukėlė ant kojų žiūrovus.

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje 1974 metais gimė 23 kūdikiai, mirė 24 asmenys, o keliolika žmonių atvyko iš kitų kolonijų. Moterys sakramentą priėmė keturios poros. Parapija per metus turėjo 108,915.75 dol. pajamų ir 106,694.22 dol. išlaidų. Baigiant metus statybos fonde buvo 65,000 dol., o einamojo sąskaitoje 8,887.32 dol.

Simui Kudirkai lankantis Los Angeles prieš 1974 m. Kalėdas, viso per sutikimo komitetą surinkta 4,934 dol. Atsakaičius išlaidas (lėktuvo bilietai ir kt.), S. Kudirkai pasiūsta 4,234.49 dol.

Jūros skautų balius įvyks sausio 25, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salė. Programą atliks patys skautai. Šokiam gros Latvėla orkestras. Balių kaip svečiai dalyvaus ir Simas Kudirka su žmona.

Lietuviškais klausimais simpoziumas Lietuvių Fronto Bičiulių rengiamas sausio 25-26 Hilton viešbuty ir Šv. Kazimiero parapijos salė. Tarp prelegentų dalyvaus ir Simas Kudirka.

Vincei Jonuškaitei-Zaunienai pagerbti vasario 2 rengiami iškilmingi pietūs Michaels restorane. Pagerbimą ruošia Los Angeles Lietuvių Moterų Federacijos skyrius.

Amerikos Lietuvių Susivienijimo kuopos parengimas įvyks vasario 2 Šv. Kazimiero parapijos salė.

Jaunimo ansamblio rengiamas užgavėnių balius įvyks vasario 8 Šv. Kazimiero parapijos salė. Programą atliks jaunimas.

SAUSIO AIDAI

Straipsniai: L. Andriekus — "Aidams" įžengiant į keturias dešimtuosius metus; V. J. Biliauskas — "Aidų" pradžia; J. Brazaitis — Faustas Kirša; V. Vaitiekūnas — Lietuva 1974 metais; 1974 metai.

Iš grožinės literatūros: J. Janavičius — Eilėraščiai; Al. Baronas — Geri darbai (beletristika).

Apžvalgoje: J. Lišva — Watergate klampynė: jos padariniai ir atgarsiai; J. Rimkevičius — PLIAS-ALIAS XII suvažiavimas; J. Kij. — Jaunimo ansamblis prie Pacifiko; A.S. — Liberaliųjų katalikų problemos.

Recenzijos: K. Keblys — Naujokaičio "Lietuvių literatūros istorija"; T. Guopis — Prozos antologija emigrantinėmis temomis.

Sis numeris iliustruotas Al. Stasiulevičiaus ir S. Cipkuvienės kūrinių nuotraukomis.

Redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Ma. 02122, leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas — T. dr. Leonardas Andriekus, OFM, Franciscan Monastery, Me. 04046; Administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Ir taip lemiamas, penktasis, setas. Ar Vitas išsaudė savo parą? Gal būt, nes Riessen kerta iki 3-0 ir to pakanka setui nulemti 6-3. Už pergalę Riessen gavo 15,000 dolerių, o Gerulaitis — 7,000.

Apskritai, Vitas baigmėję parodo nuostabių dalykų, bet čia pat tyso ir vienas kitas šešėlis.

Pirmasis 1975 didysis teniso įvykis pasaulyje baigtas. Vitas Gerulaitis, užėmęs antrą vietą, stipriau nei bet kada anksčiau įrodė, jog jis stipri pajėga geriausių pasaulio tenisininkų sietyne.

Šia dėkinga proga pasaulio spaudoje ne kartą nuskambėjo Lietuvos ir lietuvių vardas. Prisimenamas ir Vito tėvas, buvęs Lietuvos teniso meistris. Pats Vitas žurnalistas pareiškė, nežinojė, kad Philadelphiajį tiek lietuvių — iš tautiečių dukrų jis gavęs daug meilių laiškelių...

K. Čerkeliūnas

PAS AUSTRALIJOS LIETUVIUS (2)

Jau gana senai buvo žinoma apie Australijoj vykiančias Lietuvių Dienas. PLB valdybos iniciatyva suplanuota stambesnė ekskursija iš JAV. Tos Australijos Lietuvių Dienos vyksta jų atostogų metų, Kalėdų švenčių laikotarpy, kai pas juos vasara. Amerikoj tada pats darbymetis, ir nedaug lietuvių galėjo suderinti savo atostogas su ekskursijos laiku. Vis dėlto susidarė 40 asmenų grupė. Jos kaičius keitėsi — augo ar mažėjo.

Keitėsi ir oro linijos. Kadangi Kalėdų laikotarpis, tai kitos oro linijos atsisakė priimti grupinių keliautojų, kuriems taikoma nuolaida. Švenčių laikotarpiu užtenka ir pilnai apsimokančių keleivių.

Iš įvairių JAV miestų ir vietovių susirinkom San Francisco, Calif., aerodrome. Kas atvyko anksčiau, kas vėliau, bet visus jungė bendra lietuviška kalba. Daugelis jau turėjo PLB pirminko Br. Nainio parūpintus PLB ženklelius ant švarko atlapo. Kiti juos gavo San Francisco aerodrome. Tada jau buvom vieninga lietuviška grupė. Susipažįstam — juk teks kartu praleisti trejetą savaitę.

Lėktuvą gaunam neužaugę 707. Ankštoka. Ir filmų kelionė nerodys. Ir kėdėse nėra įprastinių įrašytos muzikos programų. Antra vertus, pagalvojau, kad bus proga bent pailsėti. Bet kur čia. Gana keistokai anglišką kalbą vartoja australiečiai vyrai patarnautojai vis neduoda ramybės — tai apelsinų ar kitokių vaisių sunkos siūlo, tai australiškų alum ar kitais gerimais masina ar tiesiai garuojančio maisto padėklus prikiša. Ir taip vis kas penktą valandą. Naktis ar ne naktis.

Ir kas pagaliau žinos, kokia ten tiksliai valanda. Vis lėktuvo kapitono pranešimai aidai, kad artėjant prie tokios ar tokios vietovės, vietinis laikas toks ir toks. Nespėjam laikrodžių ir sukintėti. Galutinis rezultatas buvo aiškus — praradom vieną parą skrisdami per pusiaują. O Sydney laikas skyrėsi nuo New Yorko laiko 12 valandų. Miego sistema visai sumaišyta.

Lėktuvai nepajėgė ilgai skristi. Sustoję pasiimti degalų Honolulu aerodrome. Išlipom apie 10 val. vakaro. Pusantrios valandos pasinaudojom vietiniu drėgnu oru ir vėl atgal į lėktuvą. Vėl už ketveto valandų

čiuliai turėjo progos pabendrauti ir pasivaikinti. Šį pagerbimą organizuoti ėmėsi grupė iniciatorių, kurių svarbiausi: A. Polikaitis, A. Raalinaitis, V. Čekanauskas ir J. Jodelė, kuris buvo ir vyriausiasis vaišių organizatorius. Jiem talkino daugelis ponų. Jubilatas prel. J.A. Kučingui, komitetui, organizatoriui, talkininkam bei talkininkam ir visiem dalyviams padėką išreiškė per vietos parapijos laikraštėlį ir Los Angeles lietuvių radijo programą.

L.Ž.K.

nusileidom kuro pasiimti amerikiečių karinėje bazėje. Šį kartą nebeleido išeiti iš lėktuvo.

Pirmas sustojimas Australijoj — Sydney.

Ankstyvas Kūčių dienos rytas. Ką tik nustojo liję. Dar ir pelkėtės kai kur nendžiūvusios. Sydney aerodrome sutinka mus grupę vietinių veikėjų — LB apylinkės pirm. J. Maksvytis, prof. A. Kabaila ir kiti. Pirmą pažintį su Australijos žemynu maišo pekliškos australiškos muselės. Ir jų įkyrumas ne iš šio pasaulio.

Pasikeičiam išpučiais ir tuoj į autobusą — iš tarptautinio į vietinį aerodromą. Dar gera valanda laiko pabūvoti su vietiniais lietuviu. Prof. A. Kabaila supažindina su paskutiniaus Australijos lietuvių žygiais ryšium su Australijos darbiečių partijos valdžios išdavikišku pasielgimu baltiečių atžvilgiu — pripažinimu de jure Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos sovietams.

Sulaukiam lėktuvo ir skrendam į Melbourną. Valandą su trupeliu skridę, patenkam į Melbourną lietuvių glėbį. Aerodrome jau laukia mūsų grupės vietos lietuvių klebonas kun. P. Vaseris, LB apylinkės pirmininkas A. Pocius ir kiti veikėjai. Adelaidėj sustojam tik Kūčiom ir pirmą Kalėdų dieną. Nakvynės jau pramatytos ir globėjai atvykę priimti savo globojamųjų.

Gavau prieglobstį pas kun. P. Vaserį. Parapijos namai kuklūs, bet erdvūs. Čia ir Australijos Katalikų Federacijos leidžiamo savaitraščio Tėviškės Aidai redakcija, administracija bei spaustuvė prisiglaudusi. Šalia klebono čia gyvena ir redaktorius kun. P. Dauknyš. Maistą sveikai ir taupiai gamina nepailstamas sriubų gamintojas virėjas p. Mulokas.

Kūčių vakarą Melbourno lietuvių pasirodė Kūčias švęsti bendrai. Į jas pakviesti ir iš JAV atvykę ekskursantai. Visus prie bendro šventinio stalo jungia pati lietuviška dvasia.

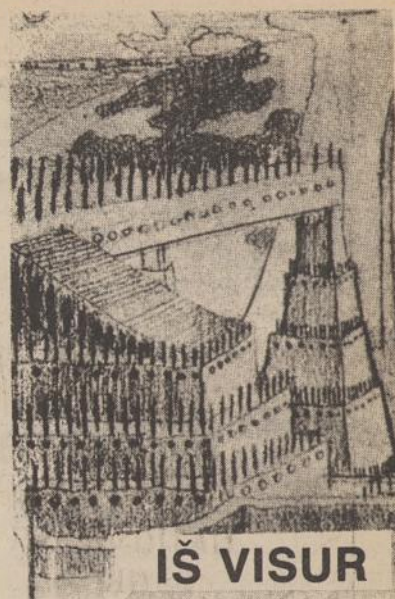
(Bus daugiau)

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Vasario šešioliktoji šiemet čia bus minima vasario 23, sekmadienį, 2:30 v. popiet, miesto bibliotekos salė, 499 Broadway. Šis minėjimas bus sujungtas su tos bibliotekos ruošia Lietuvių diena, panašiai, kaip kad buvo ruošta pernai. Bus įdomi meninė programa, įdomi paskaita. Po minėjimo dalyviai bus pavaikinti kavute. Įėjimas nemokamas. Amerikiečių spaudoj Lietuvių diena bus vadinama festivaliu.

Minėjimą ruošia komitetas, kurio pirmininkas yra Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos klebonas. Visi kviečiami minėjime gausiai dalyvauti.

— Floridos gubernatorius Reubin O'D. Askew bus bene pirmasis tarp gubernatorių, kuris jau paskelbė šių metų Vasario 16 atsišaukimą, kviesdamas savo valstijos piliečius tinkamai paminėti ir prisiminti laisvę mylinčius lietuvius.

— Washington, D.C., Lietuvių Draugija ir Lietuvių Bendruomenė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia vasario 9. Po pamaldų Šv. Mato katedroj bus iškilmingi pietūs — minėjimas Washingtono viešbuty. Į minėjimą žada atvykti Simas Kudirka.

— Wilkes Barre, Pa. Vietos radijo stotis, pasivadavusi "Radio station WYZZ stereo center FM owned and operated by Scranton-Wilkes-Barre fine music broadcasting company, Inc.", Lietuvos nepriklausomybės šventę minės vasario 16, sekmadienį, du kartus: 11:30 val. ir 7:30 val. vak. Kalbės minėtos radijo stoties prezidentas R. G. Evans. Po jo kalbos bus transliuojamas Lietuvos himnas, įgrotas simfoninio orkestro. Daugelį metų R. G. Evans paminė radijo bangomis Vasario 16-tąją. Lietuviai turėtų jam išreikšti padėką. Stoties adresas: 156 Prospect St., Wilkes Barre, Pa. 18702.

— Nutarimų projektą, kuriuo galėtų pasinaudoti Vasario šešioliktosios minėjimų rengėjai, paruošė Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Kreiptis adresu: Vlitas, 29 West 57th Street, New York, N.Y. 10019. (E)

— Zeferinas Juknevičius redaguoja estų, latvių ir lietuvių Buenos Aires leidžiamą biuletenį "Noticiero De Los Paises Balticos". Naujame 1974 gruodžio numery, be kito ko, yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, Latvijos nepriklausomybės sukaktis, Baltijos valstybių antantės 40 metų sukaktis ir kt. (E)

— Čiurlionio ansamblio 1000-tasis pasirodymas buvo per 1974 Kalėdas Šv. Jurgio bažnyčioj, Clevelande. Ansamblis giedojo Bernelių mišių progą. Vadovavo komp. A. Mikulskis. Vargonais grojo Jūratė Blynaitė. Talkino kanklių orkestras.

— Prel. Pr. M. Juras, P.A., gyvenęs Matulaičio namuose, Putnam, Conn., sausio 16 paguldė Šv. Vincento ligoninė, Worcester, Mass. Sausio 17 jam padaryta operacija, po kurios ligonis gerai jaučiasi.

— Hartfordo Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, įvertindama Darbininko talką informacijos srity, prisiuntė 40 dol. auką. Darbininkas nuoširdžiai dėkoja.

— Simui Kudirkai lankantis Lietuvos pasiuntinybėj Washington, ir atstovo ir jo žmonos suruoštą priėmimą buvo atvykęsi ir "Baltimore Sun" korespondentė Randi Henderson. Apie savo susitikimą su Kudirka ji aprašė dienraščio gruodžio 16 laidoj. Ji cituoja Kudirkos pareiškimą, kad "pirmas ir svarbiausias mano tikslas yra dirbti savo krašto nepriklausomybei".

— Lietuviškas užgavėnės ir kaukių šokių vakarą Chicago, Jaunimo Centre, vasario 8 rengia III. Liet. Gydytojų Draugija ir Pagelbinis Moterų Vienetas, Skautai, Skautin Akademiškai, Studentai Ateitininkai, Neolitučiai, Antras Kaimas ir Chicago Lietuvių Opera.

Iš J. Gliados vaidinimo "Naktis". Iš k. autorius J. Gliada, rež. D. Mackialienė, M. Prišmantas, V. Ažuolaitis, St. Pautienienė, R. Žukas, R. Urbanienė, D. Barauskaitė ir V. Jatulienė. Apačioje R. Urbanienė, V. Ažuolaitis, St. Pautienienė ir R. Žukas. Nuotr. L. Kanto

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit: "Ateities Aušra", 214 Elderts Lane, Woodhaven, N. Y. 11421
Redaguoja: Rasa Navickaitė — Tel. (212) 647-6294

KĘSTUTIS ŠEŠTOKAS ATIDARĖ ŽIEMOS KURSUS

Gruodžio 26, 7 val. vak. MAS pirmininkas Kęstutis Šeštokas atidarė aštuntus Dainavos žiemos kursus. Kursai vyko iki sausio 1. Kursų tema: Žodis ateitininkų misijoje. Temą pristatė ir koordinavo kunigas profesorius Stasys Yla.

Prelegentai: kun. S. Yla — Putnam, Kęstutis Šeštokas — Hamilton, Antanas Sabalis — N.Y., dr. Vytautas Vygantas — N.Y., Vytautas Kliorys — Cleveland, Rimas Juzaitis — Charlotteville, Viktoras Nakas — Detroit.

Susirinko 64 kursantai, iš 15 miestų. Dvasios vadas buvo kun. Jonas Staškevičius. Mergaičių vadovų pareigas atliko MAS sekretorė Kristina Gedrimaitė, Elenutė Razgaitytė ir Onytė Kliorytė. Berniukam padėjo Vytautas Kliorys, Viktoras Nakas ir Jonas Abramaitis. MAS išdininkas Marijus Gudinskas tvarkė techniškus reikalus. Kursantams šeiminkavė M. Daukšienė ir M. Razgaitienė.

Giedrus, saulėtas oras 26 dieną palydėjo saugias keliones iš tolimų distancijų. "Baltieji rūmai", apsupti baltu Dainavos sniegu, užtikrino keleiviams šiltą prieglobstį. Dienos gale susirinko 62 kursantai. Kiekvienas atvykęs moksleivis atstovavo 5 savo kuopos nariams, taigi buvo atstovaujama 320 moksleivių. Dalyvavo šios kuopos: Philadelphia, Washingtonas, Detroitas, Montrealis, Clevelandas, Bostonas, Chicaga, Cicero, Los Angeles, Lemontas, New Yorkas, Hamiltonas, Torontas, Brocktonas.

Išidėmėtina, kad Montrealis, Los Angeles ir Lemontas gausiai dalyvavo. Praėjusiais metais iš šių vietovių visai nebuvo atstovų. Tai ženklas, kad MAS veikla stiprėja net tarp vis toliau išsisklaidžiusių lietuvių moksleivių.

Žiemos kursai yra vadovų kursai. Du trečdaliai kursantų yra MAS kuopų valdybos nariai. Šie žiemos kursai nėra ideologiniai kursai. Skaitoma, kad dalyviai jau supranta ateitininkijos sąjūdžio pagrindus. Žiemos kursų ciklas pritaikytas moksleiviui, kuris gerai pažįsta savo katalikišką pasaulėžiūrą ir pats ieško

gerų progų ir tinkamų būdų ją įgyvendinti lietuviškoje veikloje. Tikimasi, kad, grįžę namo, valdybos pajėgs tiksliai panaudoti naujus metodus ir spręsti naujų sąlygų uždavinius.

Kunigas Yla paruošė žiemos kursų temų ciklą ir parashė moksleivių naudojamus konspektus. Tema Žodis ateitininkų misijoje privedė antrą temų ciklą prie galo. Nagrinėjome žodžio-kalbos kilmę ir reikšmę žmogaus asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime.

Dienotvarkė buvo pritaikyta darbiui. Diena prasidėdavo su

mišiom. Dviejų su puse valandų paskaitos su pertraukom buvo skaitomos iš ryto ir popiet. Po vakarienes vykdavo diskusijos. Sniego gniūžčių pasimėtymai ir vakarinės programos išterpdavo į rimtą moksline nuotaiką. Per laisvalaikį moksleiviai rasdavo laiko pabendrauti ir paruošti savo kūrybą viešam pasirodymui. Po susipažinimo vakaro įvyko žaidimų, susikaupimo ir talentų vakarai, o baigėm su naujų metų išikilmėmis. (Plačiau apie Dainavą kitame numeryje)

Kor.

ATEITININKAI, "KRONIKA" IR "ATEITIS"

Kuo galime padėti persekiojamiems dėl religijos

Dažniau ir dažniau girdime per radiją ir skaitome spaudoje žinias apie naujus suiminėjimus ir tardymus okupuotoje Lietuvoje dėl slapta leidžiamos Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, kurioje dokumentuojamas religinis persekiojimas. Tikintieji tautiečiai rizikuoja savo darbu, laisve ir net gyvybe, kad galėtų skelbti laisvam pasauliui apie Bažnyčios persekiojimą savo tėvynėje. Tai jų ginklas atidengti komunistų kėslus išbraukti religiją ne tik iš viešojo gyvenimo, bet ir iš žmonių širdžių. Mes tik galime įsivaizduoti, kaip energingai jie tą Kroniką platintų laisvuose kraštuose. To jie negali daryti. Jų noras — kad mes su panašiu pasišventimu ją platintume.

Mes esame įsitikinę, kad tas Kronikos platinimo darbas yra ypač mūsų, ateitininkų, pareiga. Todėl kreipiamės į visus ateitininkus ir skatiname jus:

- (1) patiem perskaityti Kroniką,
- (2) ją platinti lietuvių tarpe,
- (3) jos vertimus paskleisti kitataučių tarpe.

"Ateities" žurnalas siekia atspindėti ateitininkų idėjas, išgyvenimus bei darbus. Jis atspindės ir jų sielojimąsi bei pastangas padėti tikintiesiems, persekiojamiems okupuotoje Lietuvoje už krikščionybės išpažinimą. Todėl prašome:

- (1) Kroniką paskaičius, užra-

šyti ir "Ateities" redakcijai pasiųsti savo įspūdžius; jie bus spausdinami "Ateityje";

(2) Kronikos vertimus platinti kitataučių tarpe; juos jiems padovanoti ir paprašyti parašyti savo įspūdžius. Jų atsiųstieji įspūdžiai bus spausdinami "Ateityje". Dar svarbiau yra įteikti Kroniką įtakingiems kitataučiams, pvz. redaktoriams, kunigams, kurie skelbtų kitiems apie ją;

(3) galintieji prašomi patys parašyti apie Kroniką į kitataučių laikraščius.

Visas jūsų mum praneštas pastangas parminėsime "Ateities" žurnale kaip paskatą kitiems.

Lietuvių kalba Kroniką galima gauti šiuo adresu: L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyrtausioji Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL 60629. Anglų kalba atskirų numerių vertimai (1972 Nr. 4; 1973 Nr. 5; Nr. 6 ir Nr. 7) gaunami šiuo adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 64-09 56th Road, Mass-peth, N.Y. 11378.

Prašome informuoti "Ateitį" apie jūsų Kronikos platinimo pastangas bei siųsti pasisakymus apie ją "Ateities" redakcijai.

Kun. Kęstutis Trimakas "ATEITIS"
850 Des Plaines Avenue
Apt. 409
Forest Park, IL 60130

ATSPINDĖTI VISĄ ATEITININKIJOS GYVENIMĄ

"ATEITIES" REDAKCIJOS PRAŠYMAS VISIEMS ATEITININKŲ VIENETAMS

Ateitininkų Federacijos valdybos nutarimu "Ateities" žurnalas nuo 1975 sausio 1 tapo Ateitininkų Federacijos leidiniu, kurio vienas pagrindinių tikslų yra atspindėti "visą ateitininkijos gyvenimą".

Šį uždavinį "Ateitis" galės įvykdyti tik tada, kai visų ateitininkų Sąjungų valdybos, korporacijos, moksleivių kuopos, studentų draugovės ir sendraugių skyriai informuos "Ateitį" apie savo planus, veiklą, kursus, stovyklas, susirinkimus bei parengimus, o taip pat jai siųs jų veiklą iliustruojančių fotografijų.

"Ateities" redakcija visų labai prašo jai siųsti veiklos korespondencijas ir nuotraukas.

Moksleivių atstovė "Ateities" redakcijoje: Dalia Bilaišytė, 7355 S. Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629.

Studentų atstovė: Mirga Še-repkaitė, 7219 S. Fairfield Avenue, Chicago, Illinois 60629.

Sendraugiai (o taip pat ir visi kiti) savo veiklos korespondencijas bei nuotraukas gali

KOMISIJA JAUNIAUSIEM NARIAM

Moksleivių Ateitininkų centro valdybos jaunučių komisija buvo įsteigta 1973 vasaros laikotarpyje. Uždavinys: talkinti Jaunučių Sąjungos globėjams įvairiais būdais ir pasiūlymais.

Komisija sudaryta iš pirmininko Viktoro Nako ir narių: Lino Mikulionio, Reginos Garliauskaitės ir Pauliaus Kuro. Tuoj pat buvo pasiskirstoma pareigomis ir darbais. Netrukus buvo sudarytas metinis planas, išleistas pirmasis aplinkraštis ir išsiuntinėtos anketos jaunučių ir jaunių globėjams.

1974 sausio mėn. buvo išleistas jaunučių vadovėlis. Žaidimų rinkinį paruošė Lina Vaitiekūnaitė ir Ramunė Stravinskaitė. Prie techniško darbo prisidėjo: R. Bumbulytė, R. Čepaitytė, N. Čizikaitė, V. Juzukonytė ir A. Nakas. Kun. Gediminas Kijauskas leido mum perspausdinti jo parašytą straipsnį, "Vaikų elgesys".

Minėtas vadovėlis buvo pirmasis papildymas Jaunučių vadovui.

1974 m. veikla buvo vėl pratesta. Komisija po trumpų vasaros atostogų vėl pradėjo darbą. Pauliui Kurui išvykus studijuoti

"ATEITIS" NAUJOSE RANKOSE

Didžiausias Ateitininkų Federacijos Valdybos dėmesys šiuo metu skiriamas "Ateičiai".

Gruodžio 3 AF valdyba savo posėdy, kuriame dalyvavo ir kun. dr. Kęstutis Trimakas, svarstė "Ateities" žurnalo reikalus. Pradėjusi eiti Kaune, kaip Draugijos žurnalo priedas, dar caristinės okupacijos metais, "Ateitis" išsilaikė be ilgesnės pertraukos per 60 metų. Ją mielai skaitė moksleiviai, kuriems ji labiausiai ir buvo skirta, skaitė ir vyresnieji, norėdami užčiuopti jaunesnės kartos gyvenimo pulsą. "Ateitis" buvo jaunos minties reiškoja, ugdė ir brandino jaunuosius talentus, joje atspindėjo jaunųjų dvasinius veidus. Ir dabarties jaunimui "Ateitis" yra gerai pažįstama, mielai skaitoma, laukiama. Ir redaguojama ji yra taip pat jaunimui.

Kaip ir visa mūsų periodinė spauda, "Ateitis" turi nemažą rūpesčio ir įvairių sunkumų. Tad AF valdyba nutarė imti globoti "Ateitį", ir nuo šių metų žurnalas bus visos Federacijos leidinys. Joje atsispindės daugiau negu lig šiol visos Federacijos veikimas, tačiau pagrindinis dėmesys vis tiek bus skirtas moksleiviams. Jų gyvenimui.

Moks. P. Rajeckas pianinu atliko Debussy kūrinį. Rytas Vilgalys ir Andrius Rajeckas paskambino savo kūrinius. Daiva Vebeliūnaitė ir P. Rajeckas paskaitė rašinius apie savo šeimas ir šeimos narius. Rytas Vilgalys ir D. Vebeliūnaitė moderniai interpretavo Kęstučio ir Birutės pirmąjį susitikimą. Vaidinimėlį "Mano teta" atliko Danutė Norvilaitė, P. Rajeckas ir Aina Berner.

"Ateities" redakcija

UŽGAVENIŲ KAUKIŲ BALIUS

New Yorko ateitininkai rengia 10-tą tradicinį užgavėnių kaukių balių vasario 8 Kultūros Židinyje. Vaisės bus gausios: ateitininkų gaminti užkandžiai, karšti lašiniučiai ir šilta vakariene su gėrimais. Šokiam gros Gutauskų orkestras.

Svečiai kviečiami dalyvauti su kaukėmis, kurios bus premijuojamos. Kaukės kas metai vis įdomesnės ir įvairesnės. Yra tekę praėjusiuose baliuose pasisveikinti ir pasižnečiuoti su Pelėda, Raudonkepuraite, Barbora Radvilaite, liutu, margučiu, Mefistofeliu ir kitais nepaprastais svečiais.

Šiuo metu kaukių komisiją sudaro: dr. Marija Žukauskienė, architektas Bronius Balčiūnas ir redaktorius Paulius Jurkus.

Ateitininkų jaunučių komisija po posėdžio. Iš k. pirm. Viktoras Nakas, Regina Garliauskaitė, Linas Mikulionis, Gintė Damušytė.

į tolimesnę vietą, į komisiją buvo pakviesta nauja narė: Gintė Damušytė. Vadovėlio antrasis papildymas jau baigtas ir netrukus bus išleistas su jaunučiam pritaikytu bibliografijos sąrašu ir kitom naudingom informacijom.

Ateityje trečiasis vadovėlio papildymas turės jaunučių mėgiamiausių dainų rinkinį ir įdomių bei įvairių galvosūkių.

Komisijos darbas dar nebaigtas. Mes stengiamės talkinti Jaunučių Sąjungos globėjams ir su jais palaikyti nuolatinį ryšį.

koordinuos visų redakcijos narių darbą. AF Valdybos yra pakviestas kun. dr. Kęstutis Trimakas. Tačiau ir geriausias redakcinis kolektyvas neįstengs žurnalo pagyventi ir padaryti jį įdomų visiems, jei skaitytojai ir ateitininkų sąjungų nariai paliks pasyvūs. Redakcijai visuomet reikalinga skaitytojų pagalba. Visų pirma, visi turėtų savo žurnalą skaityti, nes tai geriausias atlyginimas redakcijos nariams už jų darbą ir atsidėjimą. Bet to neužtenka, reikia ir rašyti, redakcijai reikia straipsnių, korespondencijų, savos kūrybos. "Ateities" puslapiai galėtų pavirsti forumu, kur skaitytojai išdiskutuotų rūpimus klausimus, pasisakytų aktualiais momentais reikalais, jaunieji kūrėjai išbandytų savo plunksną. Tada žurnalas bus ne tik įdomus skaityti, bet jis bus stiprus ryšys tarp atskirų narių, atskirų sąjungų, jungs jaunesniąją ir vyresniąją kartas.

A. Skr.

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Šių metų moksleivių ateitininkų surengta šeimos šventė, kuri įvyko sausio 11 New Yorko Kultūros Židinyje, išsivystė į trumpą, bet malonų vakarą, kuris nuo pradžios ligi galo buvo ypatingai įdomus. Šeimos šventės pagrindinė dalis buvo programa.

Organizatoriai buvo suruošę linksmą ir lengvo turinio programą. Publika, stebėdama moksleivių talentus ir juokus, turėjo progos pailsėti ir laikinai užmiršti kasdieninius rūpesčius.

Šventę atidarė kuopos dvasios vadas kun. Jonas Pakalniškis su malda. Programa prasidėjo su moksleivių sukurtu montažu apie jaunystę ir jos brendimą. Tolimesnė programa susidėjo iš trumpų vaidinimų, juokų ir konkursų.

Moks. P. Rajeckas pianinu atliko Debussy kūrinį. Rytas Vilgalys ir Andrius Rajeckas paskambino savo kūrinius. Daiva Vebeliūnaitė ir P. Rajeckas paskaitė rašinius apie savo šeimas ir šeimos narius. Rytas Vilgalys ir D. Vebeliūnaitė moderniai interpretavo Kęstučio ir Birutės pirmąjį susitikimą. Vaidinimėlį "Mano teta" atliko Danutė Norvilaitė, P. Rajeckas ir Aina Berner.

nier. Studentas Petras Tutinas pristatė publikai duomenis apie naują cheminį elementą — M (Moteris) ir jo nuosavybes. A. Bernier ir R. Vilgalys mum išaiškino, kaip reikia lošti "beisbolą".

Pagal tradiciją, moksleiviai į programą įtraukė ir publiką, kuri dalį programos pajavairino savo individualiais ir įvairiais charakteriais.

"Didžiausiu melagiu" išrinktas Petras Tutinas. Šioje srityje pasižymėjo ir Algis Norvila. Greito kalbėjimo konkursą laimėjo lygim Vanda Vebeliūnienė ir A. Rajeckas. P. K. Norvila laimėjo pasimatymą su "Sapnų mergele", kuri turėjo nuostabų panašumą į Justą Vilgalį.

Aloyzas Balsys be žodžių suvaidino vėją, Adolfas Kregždys — žirkles ir Birutė Radzivanienė — "blender", o publika turėjo atspėti, kas jie yra. Tarp programos punktų teko ir padainuoti, pasinaudojant dainorėliu, kurį paruošė Daina Jurkutė.

Ši programa mažiau ar daugiau galėjo patenkinti kiekvieno atsilankiusio skoni. Klausantis kartu besijuokiančių programos dalyvių ir klausytojų, buvo aišku, kad šeimyniškumo dvasia buvo stipri.

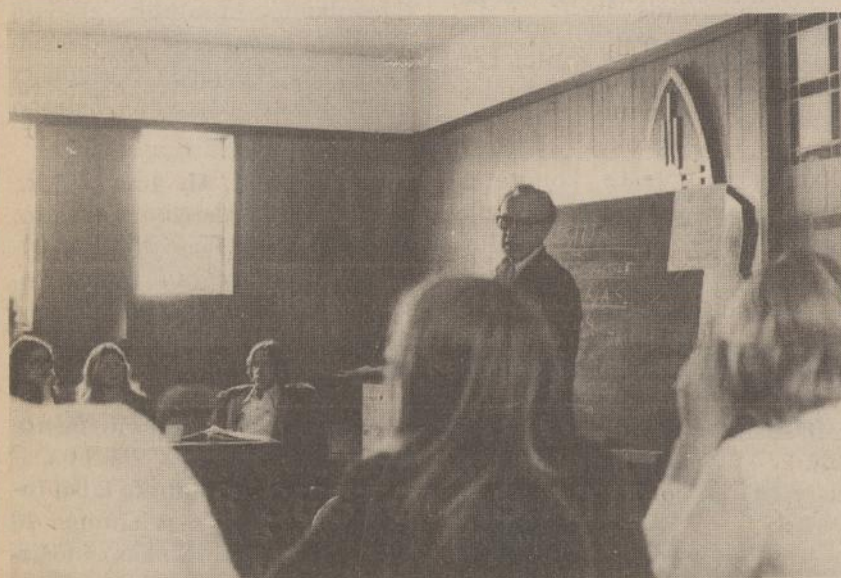
Programą koordinavo ir pravedė N.Y. moksleivių pirmininkė Danutė Norvilaitė.

Pasibaigus programai, visi skubėjo prie skanių valgių, kuriuos paruošė moksleivės, vadovaujant D. Vebeliūnaitėi. Moksleiviai dėkoja ir visiems tėveliam, prisidėjusiems prie valgių įvairumo.

Vėliau visi dalyvavo rateliuose ir linksmai pasišoko prie Antano Razgaičio akordeono muzikos ir plokštelių.

NY moksleiviai ateitininkai širdingai dėkoja Tėv. Pauliui Baltakiui už patalpas, P. Jurkui už dainorėlių atspausdinimą ir Rasai Razgaitienei už pagalbą rengiant programą.

Paulius Rajeckas

Moksleivių ateitininkų žiemos kursuose Dainavoje kalba tų kursų organizatorius kun. St. Yla. Nuotr. Ainos Bernier

Per pertrauką moksleiviai geria kavą ir diskutuoja paskaitos mintis. Nuotr. Ainos Bernier

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

SESERIJOS DARBAI ATLANTO RAJONE

Seserijos Atlanto rajono vadovė praneša bendrais bruožais apie numatytą darbo programą ir renginius Atlanto rajone.

Jaun. skaučių skyriaus vadovės s. Aldonos Katinienės pranešimu paukštyčių pavasario šventė įvyks gegužės 24-25 Putnam, Conn. Smulkesnės informacijos skyriaus vedėja išsiuntinės kiekvienam vienetui vėliau.

Yra gauta iš seserijos tiekimo skyriaus 50 vyr. skaučių ženklelių. Yra pageidaujama, kad kiekviena vyr. skautė ženklelį dėvėtų prie uniformos. Tai liečia ir židinites. Kaina 3 dol. vienas.

Gautas laiškas iš s. Ramintos Molienės. Laiške rašoma, kad Europos sesėm reikia pagalbos:

Anglijoje: uniforminių diržų — 5 paukštyčių, 15 skaučių, 5 vyr. skaučių, 5 skautininkių. Taip pat Anglijoje negalima gauti sportinių (iki kelių) mėlynų kojinių.

Vokietijos skautės neturi uniformų. Gal būtų galima viene-

tuose surinkti išaugtas uniformas ir jom pasiųsti?

Adresai: Anglijoje — ps. Janina Traškienė, 23 Hazelwood Rd., Chellow Grange, Bradford, BD 9 66S England; Vokietijoje — v. sl. Aldona Šaduikytė, Huettenfeld/Lampertheim, Schloss Pennof, West Germany.

Visos rajono sesės prašomos pagal išgales padėti Europos sesėm. Vienetai gal galėtų apsiimti tai padaryti, kaip gerą darbą.

Seserijos gautas prašymas iš knygos "Liet. Skautija" vjaus komiteto. Atlanto rajono sesės į šį prašymą atsiliepė su 25 dol. auka.

Pranešama, kad ps. Audronė Pakštienė, 11 South Ridge Rd., Niantic, Conn., 06357, sutiko vadovauti Hartfordo vietininkijai. Sveikiname sesę Audronę naujose pareigose su geriausiais linkėjimais skautiškame darbe dar ilgai darbuotis.

s. I. Jankauskienė
"Gairės"

"LIETUVIŠKOS SKAUTIJOS"

VAJAUS KOMITETAS PRANEŠA

"Lietuviškoji Skautija" knygai išleisti Vajaus Komitetas neseniai išsiuntinėjo vienetų vadovams ir pavieniams skautininkams tokio turinio laiškus:

Malonu Jums pranešti, kad "Lietuviškoji Skautija" spaus-tuvėje: tekstas jau baigiamas surinkti (rašant šias eilutes, tekstas jau yra surinktas) ir iliustracija paruošta. Tikime ankstyvą pavasarį jau turėti knygą išspausdintą.

Praėtų metų knygai išleisti vjaus rezultatai geri: trumpu laiku surinkta per 4000.00 dol. -

IEŠKOMAS STOVYKLINIS INVENTORIUS

Po 1974 m. "Šventaragio" stovyklos Philadelphiaus skautės pasigenda savo stovyklinių puodų, kurie susidėjo iš trijų puodų komplekto, o dangčiai vartojami kaip keptuvės.

Vietovei iš ūkio palapinės buvo grąžintas vienas puodas, (kibirėlio formos), kuris yra ne mūsų. Vietovei, pasigendančiai tokio puodo, bus grąžinta, o mes lauksime savų. Siūlyčiau stovyklavusioms vietovėms patikrinti savo stovyklinį inventorių.

s. D. Surdėnienė
"Žemaitės" dr-vės dr-kė

New Jersey 17 mylių žygyje. I-je eilėje iš k. pl. Algis Liobis, Allen Didžbalis, Juozas Didžbalis, II-je eilėje pl. Vytautas Rubonis, Petras Audėnas, vyr. sk. sl. Danutė Audėnaitė, vyr. sk. kand. Loreta Mikevičiūtė, S. Kazys Matonis ir Algis Brazinskas. Nuotr. s. G. Matonienės

Bendrosios skautų Kūčios

NY Neringos ir Tauro tuntai kūčių vakarą buvo suruošę Kultūros Zidinyje gruodžio 21. Ši kalėdiška skautiško jaunimo ir jų tėvų solidarumo šventė praėjo gana jaukioje ir šventiškoje nuotakoje. Seserijos dvasios vado ps. T. Pauliaus Baltakio malda, vyr. skaučių įspūdingai perduoti įžanginiai kūčių papročiai ir v. sk. židinio Vilija šventin-gai paruošti vaišių stalai pagyvin-o dalyviams jų malonius prisiminimus ir išryškino šios gražios lietuviškos kūčių tradicijos prasmę. 250 žmonių salė atrodė kaip vieninga didelė šeima, kada, lauždami paplotėles, spontaniškai pakilo nuo savo stalų kiekvienas, kad perduotų šventiškus sveikinimus su linkėjimais savo artimiesiems bei draugams.

Iš svečių turėjome tris, kurie Amerikoje kūčias šventė tik pirmą kartą. Tai Vaclovas Sevrukas ir Simo Kudirkos duktė ir sūnus. Jiems buvo įteiktos dovanėlės ir pasveikinti tuntu vardu. Antrąją dalį — s. R. Česna-vičienės šiai progai sukomponuotą programėlę — atliko tuntu jaunieji artistai: metų mėnesius deklamacijomis atvaizdavo vilkiukai ir paukštytės, o sezono parinktas deklamacijas ir Birutės Vaičiūnaitės paruoštas tautinius šokius Suktinį ir Jurginėlį atliko skautės ir skautai, akordeonu palydint Jolita Gudaityte. Pirmą kartą NY scenoje teko matyti ir skautų birbynėlių bei skudučių kvintetą, suorganizuotą ir paruoštą Rytų Vilgalio. Nors programėlė buvo kukli ir nedaug surepetuota, dalyvių buvo priimta šiltai ir su dėkingumu.

Vakaras baigėsi jaunimo ir instrumentalistų kvinteto švelniai praversta kalėdinių giesmių su-tartine.

A. Gd.

KAS NAUJO PAS NEW YORKE VILIJETES

New Yorko Vyr. Sk. Židiny "Vilija" kiekvienais metais turi gana plačią veiklos programą. Iki dabar jau daug kas nuveik-ta, bet dar daug ir liko nuveik-ti.

Mūsų židinitės dažnai talki-na ir New Yorko visuomenės ruošiamuose parengimuose, skirdamos savo atstoves, kurios visuomet be priekaištų atlieka juo pavestus darbus. Tačiau ypatingai jos uoliai pasireiskia skautiškoje veikloje talkindamos darbu ir aukomis.

Židinitės praėjusį rudenį net dvi dienas maitino gausaus skautų-čių suvažiavimo dalyvius ir vadovus, rūpinosi ir jų nakvynėmis ir kitais su tuo suvažiavimu susijusiais darbais.

Taip pat 1974 gruodžio 20 jos surengė tradicines skautišk-as Kūčias, kuriose dalyvavo apie 200 skautų-čių ir tėvelių.

Šiais metais vėl mūsų židinitės užgriuvo nemaža darbų naš-ta. Pirmiausia, tradicinėje Kaziuko mugėje židinitės yra įsigijusios reputaciją kaip puoš-naus paviljonu ruošėjos. Čia jos pasirodė su savo įvairiausiais rankdarbiais ir visokios rūšies tautodailės dalykais. Todėl šiuo metu kaip tik pats paruošiamų-jų darbų įkarštis, kas nėra leng-va, žinant, kad židiniečių tarpe yra nemaža dirbančių, o taip pat ir gausių šeimų motinų.

Balandžio 19-20 Kultūros Židinio patalpose vilijietės ruošia Pr. Baltuonio šaknų skulptūrų parodą. Jau ne pirmas kartas, kaip p. Baltuonis su savo dirbini-ais pasirodo New Yorko publi-kai, tačiau kiekvieną kartą jo parodomis būna didelis susido-mėjimas. Tikimasi, kad ir šį kar-tė bus toks pat didelis parodos lankytojų skaičius, kaip ir pra-eityje, tuo įvertinant skulpto-riaus darbą ir židiniečių pastan-gas parodos ruošime.

Šiais metais mūsų židiny švenčia savo veiklos dešimt-metį. Tai gražus laiko tarpas.

New Jersey paukštytės rudens paukštyčių-vilkiukų iškyloje. Nuotr. s. G. Matonienės.

MŪSŲ JAUNIEJI RAŠO

Nors jau ne kartą per šį pus-lapį buvo prašoma skatinti jau-nuosius rašyti — korespon-dencijas, apsakymėlius ar religi-ne ar patriotine tema raši-nėlius, tačiau iki šiol i tą pra-

šymą atsiliepė tik New Jersey jaunieji broliai ar sesės. Jiems priklauso ne tik padėka, kad savo sugebėjimu dalinasi su kitų vietovių skautais, bet ir garsus Valio!

Žemiau vėl dedami du jų rašiniai. (Red.)

NEW JERSEY VILKIUKŲ IR PAUKŠTYČIŲ IŠKYLA

Kai visi atvažiavome į Chee-sequake Park, buvo šalta, bet paskui atšilo. Pavalgėme prieš-piečius prieš išeidami. Mes, vilkiukai, sekėme kelio ženklus, o paukštytės ėjo į kitą pusę. Paskui, kai vilkiukai pabaigė žaidimą, irgi ėjom pasivaikš-čioti. Prieš pradėdami eiti, mes norėjom vandens atsigeriti, bet jo nebuvo. Mes pradėjom eiti per pelkyną, kur buvo purvinas vanduo.

Ėjom "raudonu takeliu". Paukštytės ėjo tuo pačiu takeliu, kur mes ėjom, nes raudone jų kelio ženklus. Buvo daug takų, kuriais mes galėjom eiti. Visi praleidome labai smagią dieną.

Gal kada nors jūs, kurie skai-tote, galėsite pamatyti šią gra-žią vietą.

Vilkiukas Antanas Matonis

New Jersey skautų 17 mylių žygis

Mūsų kelionė turėjo prasidėti (lapkr. 29 d.) apie vienuoliktą valandą prie "Batsto Historical Site" pietinėje New Jersey. Kol sulaukėme savo vadovo, tai jau buvo pusė dvylikos. Šioje išky-loje dalyvavo devyni žmonės: septyni skautai ir dvi skautės.

Pirmą dieną nukeliavome apie devynias mylias iki "Lower Forge" nakvynai paskirtos vies-tos. Kai jau atėjome, tai paste-bėjome, kad du iš mūsų grupės dar neatėjo. Kai vėliau jas su-radom, sužinojom, kad jos buvo nuėję kitu keliu. Bet viskas vis-tiek gerai pasibaigė.

Antrą dieną nukeliavome dar aštuonias mylias. Baigėme kelionę prie "Apple Pie Hill Fire Tower" apie 4:00 valandą pavargę, bet linksmi.

Algis Brazinskas

New Yorko Neringos ir Tau-ro tuntai savo tradicinę Kaziuko mugę ruošia kovo 2 New Yorko Kultūros Židinio patalpose. Prie tuntu jungiasi ir N.Y. V. Skaučių Židiny "Vilija", su savo paviljonu. Taip pat bus ir tėvų komiteto paruošti pietūs, vyr. skaučių kavinė, žaidimai, laimėjimai ir kitoki margumy-nai.

B.K.

LSB VADOVAM ŽINOTINA

Iki 1975 vasario 1 d. vienetai privalo atsiskaityti:

1. Prisiųsdami vienetų regist-raciją su nario ir registracijos mokesčiais. Daviniai paruo-šiami 3 egz., iš kurių vienas siunčiamas LSB VS-ui, antras — Rajono Vadeivai, o trečias lieka vieneto bylose.

(Gyvenantieji užjūryje nario ir reg. mokesčio nemoka.) Prime-nama, jog skautininkų nario mo-kestis nuo 1975 m. LSB Tarybos nutarimu pakeltas iki 5 dol.

2. Prisiųsdami kartu su nario ir reg. mokesčiu ir tradicinį Ka-lėdų gerąjį darbėlį mūsų bro-liams Europoje ir Pietų Ameri-koje paremti. LSB VS-as, kvies-damas prie šios paramos prisi-dėti, siūlo nuo kiekvieno vilkiu-ko po 25 ct., skauto 50 ct., skau-to vyčio ir skautininkų po 1 dol. ar daugiau.

3. Prisiųsdami vienetų išdu-revizijos komisijos aktus. Ištrau-ka iš LSB piniginės atskaitomy-bės nuostatų:

"Metams pasibaigus, laike dviejų savaitių tunto ar viet-jos kontrolės komisija, sudaryta iš tuntininko, vieno iš tunto

skautininkų ar draugininko, tė-vų komiteto pirmininko ar jo paskirto atstovo, patikrinta tunto iš-dininko knygas ir tikrinimo aktą pasiunčia Rajono Vadeivai ir LSB VS."

SKAUTŲ AIDAS

Pagal LSB Tarybos nutarimą Skautų Aidą privalo prenume-ruoti visi skautai, ir jo prenume-rata renkama kartu su nario mokesčiu. Jeigu šeimoje yra daugiau skautų-skaucijų, tai pre-numeruoja tiksliai vienas šei-moje.

LSB Inf.

Per dažnai laikome savo pa-reigą supažindinti vaikus su žmonių kartumu, vaidais, ne-santaika, gobšumu bei neteisin-gumu, bet pamirštame nukreip-ti vaikų žvilgsnius į žmonių ge-rumą, pasiaukojimą, veržimą-si tobulėti ir prisidėti prie gėrio. Tuo skriaudžiame vaikų sielas ir būdą ir sužeidžiame jų jau-nystę. Gyvenimo realybė nėra vien neigiama ir juoda.

— Dr. Kęstutis Valiūnas, Vli-ko pirmininkas, vasario 16 Montrealy, Kanadoj, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo mi-nėjime pasakys kalbą. Minėjimą ruošia Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkės valdy-ba. (E)

— "The Washington Post" sausio 3 įdėjo straipsnį "Sakha-rov Says He Is Threatened". Sov. Sąjungos Žmogaus Teisių Komiteto pirmininkas Andrei Sakharov pranešė, kad padažnė-jo grasinimai jam ir jo šeimos nariam. Bet, pasakė Sakharov Tolstojaus žodžiais: "Aš negaliu tylėti". Tame pat straipsnyje yra žinutė, kad Ukrainos žydas daktaras Michael Stern buvo su-imtas ir bus teisiamas Vil-niuje. Tai yra jau antras Rusijos disidentas, kuris teisiamas ne Maskvoje, o Vilniuje. (E)

— Detroit, Mich., LB apylin-kės valdybos ruošia Vasario 16-tosios akademija jaunimui įvyks vasario 9, sekmadienį, 12 val. dienos Kultūriniame Cent-re. Prelegente pakviesta studen-tė Daina Kojelytė iš Los Ange-les, dabar studijuojanti Chica-goje. Akademiją praves LB apy-linkės valdybos narė jaunimo reikalams Gintė Damuštė.

— Literatūros vakarą vasario 1 rengia Clevelando moksleiviai ir studentai ateitininkai. Progra-moj rašytoja Birutė Pūkelevičiū-tė, pianistė Danutė Staškevičiū-tė, studentų ateitininkų choras, vadovaujamas muzikos studento Raimundo Obalio.

— Čiurlionio ansamblis, kvie-čiamas Lietuvių religinės šal-pos, vasario 2 koncertuos Chi-cagoj. Tai bus ansamblio 1001 viešas pasirodymas.

— Lietuviškas jaunimas iš Urugvajaus, Argentinos ir Brazi-lijos sausio 4-12 susirinko netoli Urugvajaus sostinės Montevi-deo jų vadinama III Jaunimo Kongreso "repeticijai". Studijų dienų temos įvairios: literatūra, dailė, muzika, papročiai, lietu-vybės išlaikymas, organizuotos veiklos pagrindai ir kt.

— Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija posėdžiavo sausio 14 ir paskirstė 1974 gau-tą pelną lietuvių kultūros ir švietimo reikalui. Ilgame po-sėdy komisija svarstė gautus 53 prašymus 140.000 dol. sumai, ta-čiau galėjo patenkinti tik dalį prašymų 35.000 dol. sumai. Pel-no skirstymo komisijos pirm. yra dr. Kazys Ambrozaitis, nariai dr. G. Balukas, Vyt. Kamantas, V. Kleiza, J. Račkauskas ir St. Ru-dys. Posėdy dalyvavo ir LF val-dybos pirm. dr. A. Razma ir ižd. K. Barzdukas.

— "Keleivis", lietuviškas sa-vaitraštis, išėinąs Boston, Mass., š. m. nr. 2, pusi. 2 paskelbė atsi-šaukimą į skaitytojus, rėmėjus ir draugus laikraščio 70 metų su-kakties progą. Sukaktis sueis vasario 9. Minėjimas rengiamas balandžio 27 So. Bostono Lietu-vių Piliečių klubo patalpose. Keleivio adresas: 636 E. Broad-way, So. Boston, Mass. 02127. Minėjimui ruoti sudarytas spe-cialus jubiliejaus komite-tas.

— Lietuvių Tautinių Šokių Institutas praneša, kad 1975 rugpiučio 17-24 Dainavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, Mich. 48158, įvyks tautinių šo-kių mokytojų — vadovų kursai. Kiekvienam veikiančiam viene-tui atstovauja nedaugiau kaip du asmenys. Registruotis iki lie-pos 1 adresu: Jadvyga Matulai-tienė, 188 Logan Str., Brooklyn, N.Y. 11208.

— Pasaulio spaudoj daug ra-šoma apie sovietų biologo Sergiejaus Kovaliovo suėmimą ir nugalėtinumą į Vilnių, kur jis laukia teismo ryšium su tariama jo pagalba Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai. (E)

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŲS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota,
greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.60 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

Užsakykite dabar
UŽSAKYKITE TIK PER
**INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St.
Fifth Floor

New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU
AUTOMOBILIAI
ŽEMOS KAINOS
Pilnai garantuota
Greitas pristatymas
Pasirinkite iš šių
naujų modelių

ZHIGULI VAZ 2101
\$3574.00

Naujausias, patobulintas ekspozito modelis

ZHIGULI VAZ 2103
\$4096.00

ZHIGULI VAZ 2102
Station Wagon

\$3939.00

Eksporto modelis

MOSKVITCH 412 IE
\$3624.00

MOSKVITCH 408 IE
\$3332.00

MOSKVITCH 426 IE
Station wagon

\$3781.00

MOSKVITCH 427 IE
Station wagon

\$4057.00

ZAPOROZHETS ZAZ
968 \$2284.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais.

Apartamentai
Naudoti drabužiai
Svečiam iš SSSR

Prašykite mūsų specialaus biuletenio. Šioj prekyboj mes turim 26 metų patirtį ir daug tūkstančių patenkintų klientų!

Užprenumeruok Darbininką
savo draugam gimtadienį,
vardinių ir kitų švenčių progą.

ALL TYPES CARPENTRY
Reasonable Rates
Quality Workmanship
8 A.M. — 4 P.M.
Call (212) 327-8371

MOVERS

Florida, California, Express Moving
and Storage Direct moving to Florida
and California only (212) 639-2129

Darbininko administracijoje
galima gauti lietuviškų plokštelių.
Skambinti: 827-1351.

ADOLF SCHRAGER'S BALDŲ IŠPARDAVIMAS

20%-50% NUOLAIIDOS

**PIRMOS RŪŠIES GAMYBOS
GERIAUSIOS KOKYBĖS**

Salionų ir Miegamųjų Komplektai, Dėgtės, Bufetai,
Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat
Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai

SCHRAGER'S

336 EAST 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)

New York City

Tel. TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradienį ir šeštadienį iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

INCOME TAX RETURNS

Expertly prepared: Federal, City and State, Experienced. Will prepare your return to satisfy both you and the Government. Open 7 days a week. Isadore Friedman 23 West Main St., Freehold, N. J. 201 462-4116
ALSO N.Y. CITY & N.Y. STATE RETURNS

WATERPROOFING THE BRICK ON THE OUTSIDE OF YOUR BUILDING WITH DUREX WATER PROOFING AND COMPOUND KEEP OUT THE WATER AND WEATHER CALL: JU 6-3700
MR. GEORGE BONAR

JAYCO WOODCRAFT
MAKE OLD CABINETS NEW IN YOUR OWN HOME COUNTER TOPS PANELING ANY TYPE ALTERATIONS
CALL: 341-1711

ANTONIO'S
Elka Park, N.Y. 12427
ONLY 8 MIN. TO HUNTER MTN. & CORTINA VALLEY WARM COMFORTABLE ACCOM. LOUNGE, COCKTAIL BAR SPACIOUS GROUNDS, SLEIGH RIDING SKATING CROSS COUNTRY DELICIOUS MEALS
WKND PKGS FROM \$24 SKI WKS SUN TO FRI FROM \$60 (SMALL GROUPS 3 CLUBS INVITED)
TEL: (518) 589-5197.

V. C. CONSTRUCTION CO.
COMPLETE HOME IMPROVEMENTS, PERSONAL SUPERVISION DEAL DIRECT FULLY GUARANTEED WE PARTICIPATE IN ARBITRATION ACCORDING TO THE RULES OF THE L.I. BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER H.I.C. & L.I.C. 240 WHITETAIL LANE, CENTRAL ISLIP. CALL (516) 231-5974

**SUNNYDALE HOME FOR ADULTS
AND LOVELY VACATION HOME**
A BEAUTIFUL INVITING HOME AWAY FROM HOME FOR SENIOR CITIZENS. RECREATION, PRIVATE ROOMS AVAILABLE 24 HOUR SERVICE NURSE ON DUTY SPECIAL DIETS WEEKLY RATES LICENSED BY NEW YORK STATE SUNNYDALE HOME FOR ADULTS 809 STUART AVE. MAMMARONECK, N.Y. DAYS CALL (914) OW 8-2824. EVES (914) OW 8-9472.

HILTON HOTEL RESIDENCE
238 Harrison St., Syracuse, N.Y.
SPECIAL RATES FOR SENIOR CITIZENS \$85 A MONTH CATHOLIC CHURCH WITHIN WALKING DISTANCE. CALL (315) — 422-1307

S & W PAINTING
Interior and Exterior beautify your Home at Reasonable Prices
Free Estimates
Call (212) 835-3984

The newly renovated LAUDERDALE BILTMORE HOTEL directly facing the beach in Fort Lauderdale now accepting reservations for the entire winter season. Offers, Restaurant, Lounge, Gift Shop, Beauty Salon, and a 73' Swimming Pool surrounded by Exotic Gardens for a pleasant stay.
Phone (305) 524-0444 or write
435 N. Atlantic Blvd., Ft. Lauderdale, Florida 33304

**FLOYD KING
REAL ESTATE
& INSURANCE**
22420 Main Road Orient, N.Y.
Call 516 323-2570

**A.P.S.
CARPET SERVICE
COMPLETE CARPET SERVICE
QUALITY WORKMANSHIP**
Call (212) 241-1183

ENZO
Carpentry — Painting — Alterations
Paneling — Tiles
Call 212 726-6683 or 516-883-0262
24 Hour Service — Free Estimates

DEVORE DELICATESSEN
Open 7 Days a Week Finest of Foods
We do Catering
294 Devore Avenue Spotswood, N.J.
Call 201 251-4494

JACOR INTERIOR
ELEGANCE COUPLED WITH VALUE WALL COVERING SLIDING PANELS SHADES VERTICALS-FURNITURE FABRICS & UPHOLSTERY BATH SHOPS MFG. OF TABLE PADS
COVENTRY MALL ROUTE 347 & STONY BROOK ROAD, STONY BROOK, N.Y. CALL (516) 751-4646

JULIO DORCELY
103 Malta St. Bklyn.
Construction, Additions and Alterations Plumbing & Roofing
LIC. No. 732153
Call 212 257-6150 or 257-5633

HOME IMPROVEMENTS
Specializing in Tile
Plastering, Brick Work Call Anytime
278-5121

**PAINTING
WALL PAPERING
DECORATING**
Experienced, Reasonable
Call 212-658-4247 or 793-5377

**PAINTER \$20 A ROOM
YOU SUPPLY \$25 TWO COLORS
\$30 THREE COLORS**
CALL 212 479-6453

SENSACIJA SU INSTA-SEAL

Storm-Window in-a-frame

SULAİKO ŠALTĮ SULAİKO ŠILIMĄ

Per 5 minutes galima įsirengti

1 Apvesk apie langą (dydis iki 52x72 inčų) su Insta-Seal paruoštu apvedžiojimu.

2 Nulupk apvalkalą nuo limpančios medžiagos ir tvirtai prispausk prie sienos aplink langą.

3 Kabink lankstomą medžiagą ant rėmo ir įspausk į rėmą tarp patalutų nuplauk su peiliu.

Pat. Pending

\$6.95
Only **\$6.**

-15 DAY MONEY BACK GUARANTEE

Dabar... turėsi neišsėjančią šilimą šią žiemą ir kitas žiemas. Insta-Seal sulaiko šilimą ir neleidžia šalčio. Tai įgalina apartamentų gyventojus gauti patogumus. Pagelbsti namų savininkam numušti aukštas apšildymo kainas. Pavasarį galima nuimti ir padėti į sandėlį.

INSTA-SEAL for windows
(up to 52" x 72")—ONLY \$6.95 p.pd.

INSTA-SEAL for sleeve air conditioners
(up to 26" x 18")—ONLY \$4.95 p.pd.

INSTA-SEAL™

A division of Century Rolling Door Corp.
2683 East 14th St., Brooklyn, New York 11235

SOLD EXCLUSIVELY AT MARTIN PAINT HOME DECORATING CENTERS!

MANHATTAN
588 9th Avenue (corner 42nd Street)
1485 3rd Avenue (corner 84th Street)
308 West 125th Street

BROOKLYN
254 Livingston Street
2257 Church Avenue
(near Flatbush Avenue)
538 Fifth Avenue
2030 Rockaway Parkway
2336 86th Street (Bensonhurst)
6719 18th Avenue
439 86th Street (Bay Ridge)
4501 13th Avenue
1240 Avenue U
861 Manhattan Avenue

BRONX
3508 East Tremont Avenue
3154 East Gun Hill Road
374 East Fordham Road
(near Webster Avenue)
4744 White Plains Road

QUEENS
Jamaica East, 168-23 Jamaica Avenue
Jamaica, 153-22 Jamaica Avenue
Flushing, 135-32 Northern Boulevard
Ridgewood, 56-16 Myrtle Avenue
Richmond Hill, 114-15 Liberty Avenue
Laurelton, 231-01 Merrick Boulevard
Bayside, 4100 Bell Boulevard
Astoria, 35-06 Broadway
Far Rockaway Shopping Center
Corona, 37-57 Junction Boulevard

QUEENS
Woodhaven, 85-01 Jamaica Avenue
Middle Village, 78-08 Metropolitan Avenue
Bellerose, 245-13 Jamaica Avenue

STATEN ISLAND
Forest Avenue Shoppers Town
1462 Hylan Boulevard, Dongan Hills
4360 Hylan Boulevard, Eltingville

NANUET, N.Y.
Route 59 (Korvette City)

NEWBURGH, N.Y.
Mid-Valley Mall, Route 32

WESTCHESTER
Yonkers, Cross County Shopping Center
Briarcliff Manor, Chirnmark Shopping Center
White Plains, 455 Central Avenue
(Opposite Dalewood Shopping Center)

NASSAU
New Hyde Park, 743 Hillside Avenue
Levittown, 3151 Hempstead Turnpike
Franklin Square, 867 Hempstead Turnpike
Massapequa Park, Sunrise Highway & Unqua Rd
Oceanside, Great Lincoln Shopping Center

SUFFOLK
Copague,
Across from Merrineck Shopping Plaza
West Islip, Sunrise Highway (opp Korvette)
Hauppauge, Route 111 Smithtown Bypass

SUFFOLK
Patchogue, Sunrise Highway (next to A&P)
Elwood, Jericho Turnpike & Elwood Road
Coral Gables, Grant Plaza Shopping Center
Rocky Point, Route 25A Village Shopping Center

BOHEMA
4635 Sunrise Highway
Centereach, Route 25 (Masters Plaza Center)
Riverhead, Where Route 58 & Route 25 Meet

NEW JERSEY
Jersey City, Hudson Shopping Center
Paramus, Garden State Plaza
West New York, 6003 Bergenline Avenue
Bricktown, 2801 Hooper Avenue
Easton, Monmouth Shopping Center
Livingston, 455 West Mount Pleasant Avenue (Route 10)

CONNECTICUT
Milford, Connecticut Post Center
Westport, 1868 East State Street, Route 1

HOME DECORATING
Martin
Paint
DISCOUNT CENTERS

Kviečiame apsistoti Miramar motely ant Meksikos
įlankos kranto, privatus paplūdimys, modernūs vieno ir
dviejų kambarių butai, gražiai apstatyti, su virtuvėmis,
vonia, dušu, vėsintuvais, spalvota TV. Atidara visus metus.
Kreiptis:

MIRAMAR MOTEL APARTMENTS

4200 Gulf Blvd.

St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Tel. (813) 363-9964

A. ir E. Bacevičiai, Sav.

Visame pasaulyje garsus

**BREVETTATA
AŠARINIŲ DUJŲ
pistoletas**

Šis ašarinis pistoletas yra visiškai
panašus į tikrąjį revolverį. Jis labai
naudingas žmonėms, kurie dirba vieni,
tamsiose vietose ir yra reikalingi

apsaugos. Vyrai, kurie gali duoti savo žmonoms ir dukterims
naktį apsaugoti. Daug pramonės įmonių juo naudojas. Iššovus
sulaiko užpuoliką, bet jo nesuželdžia amžinai. Jam laikyti
nereikalingas leidimas, bet jis neparduodamas nepilnamečiams.
Vieną kartą užtaisius, iššaunam 7 šoviniai. Su pistoletu siunčiami
7 šoviniai pilni ir 7 nepilni praktikai. Pinigai sumokami iš anksto.
Pistoleto kainą įskaičiuota 14 šovinių ir persiuntimo išlaidos.

Visa tai siunčiama drauge su revolveriu ir apmokamos persiuntimo išlaidos.

ORDER BLANK

- 1 Gun unit \$16.00
- 2 Gun units at \$14.50 ea. total \$29.00
- 3 Gun units at \$14 ea. total \$42.00
- 4 Gun units at \$13 ea. total \$52.00
- 6 Gun units at \$12 ea. total \$72.00
- Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells \$3 per box
- Extra Boxes of Blanks, \$1.25 per box
- Holsters \$2.50 each. We prepay shipping costs on all of these items when shipped with gun units.
- Tear Gas antidote, Bottle \$2.88.

UŽSAKYMO BLANKA

Užsakydami prie norimo revolverių
ir šovinių kiekio atsiųskite
zvaigždutę apveskite ratuką.

STATE FAIR PRODUCTS
DEPT. 44
P.O. BOX 2946
Las Vegas, Nevada 89104

Ship gun-units as indicated at the left.
Check or money order enclosed

LIETUVIŲ R.C. SUSIVINIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdrausdamas gyvybės netekimo ar ligos atvejų. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA — Rašomos mašinelės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1975 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$8.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$10.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už 1973-4 m. \$.....

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1973-4 metus, bet nekrempia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. DARB. ALM.

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso suaugusių klubas sausio 25 surengė Shrimp balių, Šv. Alfonso mokyklos salėje. Buvo gardžių valgių ir visokiųjų gėrimų. Šokiam grojo geras orkestras. Gausus narių skaičius dalyvavo šiame vakare.

Lietuvių svetainės šerinkinių metinis susirinkimas buvo sausio 26 svetainės kambaryse. V. Dulys, finansų sekretorius, padarė piniginę apžvalgą. Išrinkti nauji direktoriai. Aptarta ateities veikla, ypatingai "kepsnių ir austrių balius", kuris bus kovo 2. Po susirinkimo buvo vaišės.

Šv. Vardo Draugijos vyrai kviečia visus į jų rengiamą kepsnių balių vasario 2 Šv. Alfonso mokyklos salėje. Be jautienos bus ir kitų valgių. Šokiam groja populiarius Music Makers orkestras. Bus ir loterija. Baliaus pradžia 1 v. popiet, baigsis 6 v.v. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso mokyklos naudai.

Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė kviečia visus Baltimorės lietuvius į Simo Kudirkos pagerbimą vasario 8 Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje. Pagerbimo programa prasidės 1 val. po pietų su menine dalimi, kurią atliks šeštadieninės mokyklos vaikučiai, tautinių šokių grupės ir vyrų choras Daina. Įėjimas į meninę programą nemokamas. Bus gera proga publikai susipažinti su Simu Kudirka ir jo šeima. 7 val. vakaro didžiulis banketas, į kurį pakviesta Baltimorės miesto majoras J. Donald Schaeffer, lietuvių geras draugas, Marylando valstybės gubernatorius Marvin Mandel ir senatoriai bei kongresmanai ir kiti žymūs asmenys. Bilietus banketui galima gauti lietuvių svetainėje. Vasario 9, sekmadienį, iškilmingos pamaldos Šv. Alfonso bažnyčioje. Lietuviškos mišios 8:30 už žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės, ištremtus į Sibirą ir kenčiančius brolius ir seses Lietuvoje. Daina, vyrų choras, giedos per mišias. Visi raginami dalyvauti pagerbimo programoje, bankete ir pamaldose.

Bingo žaidimus sodalietės rengia vasario 14, penktadienį, 7:30 v.v. Šv. Alfonso salėje. Bus įvairių laimėjimų. Veiks bufetas su valgiais. Visi maloniai kviečiami.

Juozas Chester Česnavičius, pirmos kartos lietuvis, vienas iš seniausių lietuvių Baltimorėje, ilgai gyvenęs Baltimorėje, mirė sausio 17. Juozas, iki išėjimo į pensiją, dirbo siuvykloje. Būdamas susipratęs lietuvis, Juozas dalyvavo lietuviškuose parengi-

Pranciškonų spaustuvės tarnautojai, kurie atlieka Kario žurnalo technišką išleidimą. Iš k. Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, spaustuvės vedėjas, brolis Tomas Prosevičius, Dalia Bulvičiūtė, Birutė Kidolienė, Albina Žumbakienė, Kazys Brazauskas, Kazimiera Šventoraitienė, Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM. Nuotraukoje trunka Tėv. J. Bacevičiaus, OFM, Br. Pranciškaus Maluko ir Felikso Zabielskio. Nuotr. L. Tamošiūčio

KARIO ŽURNALO ŠVENTĖ

Sausio 26, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje buvo surengta graži Kario žurnalo šventė. Ja buvo paminėta 20 metų sukaktis, kaip žurnalą leidžia New Yorko ramovėnų skyrius. Pirmą buvo minėjimo aktas, o paskui vaišės.

Visai programai vadovavo ramovėnų pirmininkas **Jonas Rūtenis**. Pradžioje jis pristatė vakaro garbės svečius. Paskui priminė sukaktį ir Kario redaktoriui Zigmui Raulinaičiui ir administratoriui įteikė dovanas — po knygą.

Redaktorių apdovanojo Pirmas kalbėjo pats redaktorių Zigmui Raulinaičiui. Jis padarė visą savo darbo apžvalgą. Paaikšėjo, kad ta 20 metų sukaktis buvo praėjusiais metais. Dabar jau yra 21 metai. Išryškino liniją, kurios laikosi Karys. Tai Lietuvos valstybingumo tema. Iki šios šventės Kario išleista 1508 numeriai. Pradėtas jis leisti 1919 gegužės 22. New Yorko ramovėnai pradėjo leisti 1954 vasario mėnesį. Šios redakcijos išleista 212 numerių.

Toliau savo kalboje jis pri-muose. Velionis ilgai gyveno Baltimorės Morrell Park priemiestyje. Už jo sielą mišios buvo sausio 21 Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidotas Meadowridge kapinėse. Nuliūdime liko dukros Maria ir Alberta, brolis Vincas ir eilė anūkų.

Jonas Obelinis

siminė, kas Karį redagavo, kas čia atgaivino ir kas jame dirbo. Pabaigoje redaktorių išdalijo visiem Kario artimiesiems bendradarbiams dovanas. Tėv. Pranciškui Giedgaudui, OFM, pranciškonų spaustuvės vedėjui, įteikė gražią Kristaus galvą. Ant plataus kryžiaus pritvirtinta erškėčiuota Kristaus galva. Darbas originalus. Visiems, kas prisidėjo prie Kario spausdinimo, įteiktos paminklinės lentelės, skoningai suktos Birutės Kidolienės. Tas lentelės gavo: Tėv. Juozas Bacevičius, OFM (jo nebuvo), Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM, Dalia Bulvičiūtė, Birutė Kidolienė, brolis Pranciškus Malukas, OFM, brolis Tomas Prosevičius, OFM, Kazimiera Šventoraitienė, Feliksas Zabielskis, Albina Žumbakienė, Kazys Brazauskas. Jis ilgiausiai lauzė Karį. Tai jam buvo ir kita dovana — Kario prenumerata, tol, kol eis Karys.

Padėkojo ir savo štabui už gerą darbą ir juos apdovanojo. Jonui Rūtenii davė Ciurlonio "Metų laikus" (albumą), Justinui Liaukui — knygą — Kareivis — Lietuvos gynėjas, išleista 1926 metais, knyga buvusi Českoslovakijos karinėje bibliotekoje, paskui pateko į Belgijos antikvariatą, iš kurio Z. Raulinaičis

nupirko. Broniui Balčiūnui, karinių žinių redaktoriui, davė knygą apie karų istoriją, Leonui Bilerii, administratoriui, — Petro Rimšos sukurta 1925 medali Vilniaus seimui atžymėti. Tās medalis buvo įdėtas į rėmus.

Baigdamas padėkojo visiem rėmėjams ir skaitytojams.

Kalba administracija

Toliau kalbėjo Leonas Bileris, administratorius. Jis peržvelgė Kario ekonominę būklę. Kai 1954 perėmė Karį leisti, tai buvo tik 261 prenumeratorius. Dabar prenumeratorių yra 1189, dovanai siunčiama 55 egz., 86 egz. platintojam. Viso — 1330 egz. Sunkiausi Kario laikai buvo nuo 1954 iki 1967. Po to Karys pradėjo ekonomiškai stiprėti. Šalia prenumeratos gauna ir aukų. Aukos sudaro 22 procentus visų pajamų.

1956 pradėtos leisti knygos. Išleista 13 knygų. Bet knygų leidimas nebuvo sėkmingas, uždarbis labai mažas.

Pastoviai Karį remia Chicago ir Clevelando ramovėnų skyriai, parėmė ir šauliai.

Sveikinimo kalbos

Šie abu pranešimai buvo gerai paruošti ir sudarė pilną vaizdą, kaip vyksta redakcinis darbas, kaip išsilaiko Karys.

Toliau buvo sveikinimai. Žo-

WORCESTER, MASS. Tradicinė užgavėnių vakarienė

Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis, kaip kiekvienais, taip ir šiais metais, palaikydamas lietuviškos papročius, vasario 8, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke rengia tradicinę užgavėnių vakarienę.

Vakarienei pagamina pačios ratelio narės. Jos yra puikios šeiminingos.

Į šį pobūvį prisirenka tiek žmonių, kad tie, kurie iš anksto neįsigyja bilietų, kartais turi pasitenkinti tik atėjimu iki durų. Todėl bilietais reikia apsirūpinti iš anksto.

Pasivažišus bus puiki meninė dalis, kurią atliks Meno Mėgėjų Ratelis. Na, ir šokiai, kuriems gros Ken Jordan Trio. Veiks gerai.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti vakarienei, prisiminti lietuviškas užgavėnes, vaišintis, pasiklausyti lietuviškų dainų ir linksmai pasižokti. J.M.

Gera proga lietuviui pardavėjui, angliškai kalbančiam, atstovauti labai progresuojančiai Floridai! (Jei pardavėjo leidimo neturi, tuojau bus parūpintas). Atlyginimas galimas iki 20,000 dolerių. Telefonuoti Mr. Price, (201) 837-8700, arba rašyti: P.O. Box 1107, Teaneck, N.J. 07666.

Sales Person Lithuanian/English Speaking to represent the most progressive name in Florida today! (If you are not licensed, we will sponsor you). To \$20,000. Please call Mr. Price at 201 837-8700 or write to Box 1107, Teaneck, New Jersey 07666.

džiū sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, linkėjo, kad žurnalas eitų dar ilgius metus. Sveikino ramovėnų centro valdybos pirmininkas pulk. K. Dabulevičius, specialiai atvykęs iš Chicago į šią šventę. Jis centro valdybos vardu padėkojo New Yorko ramovėnams už Kario leidimą ir administravimą. Palinkėjo Kariui grįžti į laisvą Lietuvą.

Sveikinimo žodį tarė ir Tėv. Pranciškus Giedgaudas, spaustuvės vedėjas, Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas linkėjo būti visų lietuvių žurnalu, daugiau rašyti apie istoriją. Sveikino LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, Vaclovas Butkis — Šaulių Sąjungos centro valdybos vardu, birutėčių vardu — M. Kliveckienė ir įteikė piniginę dovaną. Sveikino dar Jurgis Juodis, kuris Karyje bendradarbiauja maždaug jau 40 metų, ir įteikė redaktoriui dovaną — savo paties pieštą Vytį.

Meninė dalis

Buvo parengta ir meninė dalis — skaitymai iš Kario komplektų. Tadas Alinskas paskaitė B. Brazdžionio — Lietuviškas žodžiui, Juozo Krumino — Banga iš Palangos, K. Bradūno — Barbarai bijo. Irena Veblaitienė paskaitė Nelės Mazalaitės — Žodis, Leonas Karmazinas — Balčio — Vainiko dieną, Bronius Balčiūnas — Partizanų prie-saika.

Donavos Kariui

Užbaigiant programą, buvo netikėtai gauta aukų. Tėv. Pranciškus Giedgaudas, spaustuvės vedėjas, šios sukakties proga Kariui įteikė 300 dol. čekį. Trumpą sveikinimo žodį tarė A. Rugys iš Patersono ir jo draugas Jonas Švedas atnešė dovanų — Patersono ramovėnų vardu 100 dol. ir savo vardu — 20 dol.

Uždarymo žodyje J. Rūtenis padėkojo visiem, kurie prisidėjo prie šios šventės surengimo. Ir pakvietė vaišių.

Tuo įriedėjo vežimukai su valgiais ir prasidėjo nuotaikingos vaišės. Buvo duodama šilta vakariene ir kava. Visi turėjo progos pasikalbėti, pabuvoti ketletų valandų. Pati akademine dalis užtruko apie 2 valandas, o vaišės — apie 3 val.

Salės foje buvo surengta Kario leidinių parodėlė. Ant stalo buvo išdėstyta įrištas Kario žurnalas, atskiri numeriai ir jų išleistos knygos. Buvo pakabinta ir keletas suprojektuotų viršelių, kurie bus panaudoti ateities numeriam.

Žmonių atsilankė daugiau nei tikėtasi. Nors reikėjo iš anksto užsiregistruoti, bet, kaip paprastai, ateina ir nesiregistruojant. Taip juos sutalpinti buvo gana sunku, reikėjo net atskirus stalus pastatyti. Viso buvo 130. Vaišės skoningai parengė V. Steponis. (p.j.)

NAUJAUSIOS KNYGOS

Pėdos mirties zonoje, E. Juciūtės — 10 dol.

Fragmentai iš praeities miglų, A. Ryliško — 12.50 dol.

Krikščionybė Lietuvoje, Kun. dr. J. Gutausko 4 dol. (tinkama jaunimui).

Šios ir kitos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Skaityk ir platink Darbininką!

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tikstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Præsident

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- Special Notice a/c — 5%
- 1 year Term Deposit — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6%

— All Accounts Compounded Daily —

Netekus brangios motinos

Paulinos Siemaškienės,

sūnų Liutaverą, jo šeimą ir giminę nuoširdžiai užjaučia

Grazina ir Aleksas Dauniai
Rima ir Kęstutis Čerkelėnai
Jaratė Šukienė

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Jersey klubas reiškia nuoširdžią užuojautą

Gintrai Slavinskienei

bei jos šeimai, jos tėvėliui mirus Kanadoje.

Perkūno choristą

Vytautą Gedminą,

jo tėvėliui mirus Chicagoje, nuoširdžiai užjaučia

Perkūno choras

Sicilian Defense

Julio White	Browne Black	Julio White	Browne Black
1 P-K4	P-QB4	17 B-K1	PxP
2 Kt-KB3	Kt-QB3	18 Q-R5ch	K-Q
3 P-Q4	PxP	19 Q-R-Q	Kt-QB3
4 Kt-P	Kt-B3	20 PxP	B-K2
5 Kt-QB3	P-Q3	21 Q-K14	P-K14
6 B-QB4	P-K3	22 Q-K13	PxPep
7 B-K13	P-QR3	23 P-B4	KR-R-F
8 O-O	Q-B2	24 P-P	QR-K1
9 K-R	B-Q2	25 KR-K	P-K
10 P-B4	Kt-QR4	26 Q-Q3	P-K
11 Q-K2	P-QK14	27 QxQRP	B-K13
12 P-K5	P-K15	28 Q-B4	F-B5
13 Kt-Q5	Q-B4	29 R-Q4	R-K17
14 Kt-KP	PxKt	30 RxR	Kt-R
15 B-K3	QxKt	31 R-Q	F-K7
16 BxQ	Kt-B	32 R-Q4	R-K8

Resigns

DARBININKAS

NEW
YORKE

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje — šį sekmadienį, vasario 2 d., 11 val. Pamaldų pravedimu rūpinasi K.Ž.A.K. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — ateitininkai. Visas jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti.

Balfo vajuos balius įvyko sausio 25 didžiojo Kultūros Židinio salėje. Dalyviai galėjo laisvai pasižinti, grojant orkestrui. Balių pradėjo 100 skyriaus valdybos pirm. J. Gerdvilienė ir pakvietė Lietuvos gen. konsulą A. Simutį tarti žodį. Maldą sukalbėjo Tėv. P. Baltakis, OFM. Humoristinių eilėraščių skaitė Leonardas Žitkevičius ir Romas Kisieličius.

Ateitininkų rengiamas kaukių balius — užgavėnių vaišės įvyks vasario 8 Kultūros Židinio didžiojo salėje. Kaukių vertinimo komisiją sudaro dr. M. Žukauskienė, arch. Bronius Balčiūnas, red. Paulius Jurkus, Aušra Kregždytė ir Dalia Bagdžiūnaitė.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas, rengiamas Altos, bus vasario 16 Kultūros Židinyje. Pagrindinę kalbą pasakys Martynas Gelžinis, Klaipėdos krašto aktyvus visuomenininkas. Dainuos solistė Irena Stankūnaitė visai naujas dainas, pianistė Aldona Kepalaitė atliks didelę programos dalį. Programos vedėja bus Irena Veblaitienė. Tautinius šokius šoks N.Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės.

Petro Vaškio keramikos paroda rengiama kovo 22 Kultūros Židinyje. Parodos rengėjai — Maironio lituanistinė mokykla.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas rengiamas vasario 9, sekmadienį, 5:30 v. v. Carnegie Recital salėje, Manhattan. Akomponuoja Vytenis Vasyliūnas. Programoje bus nauja kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko sonata.

Mišios už a.a. Elzbieta Žitkevičienę Balčiūniene, poeto Leonardas Žitkevičius motiną, bus vasario 1, šeštadienį, 10 v.r. pranciškonų koplyčioje. Mišias užprašė New Yorko ateitininkai.

Lito bendrovės viešas metinis susirinkimas įvyks vasario 1, šeštadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus pokalbis ir diskusijos ekonomine tema. Susirinkimo metu bus galima investuoti pinigus į sąskaitas, kurios neša nuo 6 iki 10 procentų palūkanų per metus, įsigyti Lito akcijų. Taip pat bus duodami patarimai apie apdraudimą, apie keliones į įvairius kraštus. Po susirinkimo — vaišės. Įėjimas ir vaišės nemokamai. New Yorko lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti į šį susirinkimą ir pasidalyti mintimis apie lietuvių ūkinę ateitį.

Akademija Juozui Brazaičiui pagerbti rengiama balandžio 13, savaitę po Atvėlykio, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Antanas Mašionis sausio 26, sekmadienį, skaitė paskaitą apie Šventuosius Metus Waterburyje, mokyklos bibliotekoje. Paskaitą rengė Waterburio ateitininkai sendraugiai.

Maironio lituanistinėje mokykloje pirmasis pusmetis pasibaigė sausio 25. Tą dieną po pamokų įvyko mokytojų tarybos posėdis, apsvaistytas visų klasių pažymiai, elgesys ir mokyklos tvarka.

Vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės šventės dieną, lietuviškose parapijų bažnyčiose bus iškilmingos pamaldos. Visi lietuviai prašomi tą dieną dalyvauti savo parapijos bažnyčioje.

Lietuvos nepriklausomybės dieną, vasario 16, sekmadienį, Židinio mažojoje salėje bus gaminami lietuviški valgiai. Svečiai, atvykę į minėjimą, nuo 1 val. iki programos pradžios, 3 val., galės papiepti. Taip pat ir po programos bus duodami karšti pietūs. Alta, kuri ruošia minėjimą, nieko bendro su pietumis neturi.

Brocktono LB apylinkės valdyba per pirm. Stasį Eivą priėmė 15 dol. auką lietuviškai spaudai paremti. Darbininko administracija dėkoja.

Dail. Albinas Elskus savo studijoje moko vitražo meno. Dabar jo mokiniai, viso 25, surengė savo vitražinių darbų parodą. Paroda atidaryta sausio 25 ir tęsis iki vasario 2. Ją galima aplankyti kasdien nuo 12 v. iki 6 v.v. Taip pat ir šeštadieniais ir sekmadieniais. Tie dail. Elskaus studentai yra įvairiausių profesijų žmonės. Šalia savo tiesioginio darbo mėgsta užsiimti menu, dabar studijuoja vitražų techniką. Studijos adresas yra: Durham Studios, 115 East 18 Street, Manhattan.

Pokalbis apie tariamą religijos laisvę Lietuvoje ir LKB Kroniką bus kovo 9 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Rengia Liet. Kat. Federacija ir ateitininkai. Pokalbyje simpoziume dalyvauja: kun. dr. Pranas Gaida, Tėviškos Žiburių redaktorius iš Toronto, dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, dr. Bronius Nemickas, Alfonsas Samušis, kun. Vytautas Pikturka ir dr. Domas Jasaitis.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS EINA DAILAUS ŽODŽIO TALKON

Nuo praėjusių metų pabaigos yra ruošiamasi per Laisvės Žiburio radiją duoti kultūrinio gyvenimo vaizdų dailiu lietuvišku žodžiu. Radijo vedėjas Romas Kezys, ne tik pritardamas tam, bet ir skatindamas tokį darbą, sudarė sąlygas reikalingai talkai. Tai talkai vadovauja dramo aktorius Henrikas Kačinskas. Muzikinę pagalbą teikia muzikas Vytautas Strolia.

Vasario 2, sekmadienį, tarp 9 ir 10 val. ryto iš WHBI stoties FM 105 banga bus girdi-

Vincas Rokus, Perkūno choro narys, po širdies priepuolio sveiksta ir ilsisi namuose. Perkūno vyrai linki jam sustiprėti ir greitai grįžti į chorą.

Worcesterio šaulių dr. Vinco Kudirkos kuopa per Eleną Gordeckienę pakvietė New Yorko Perkūno chorą atlikti pavasario koncertą. Tas koncertas bus gegužės 24.

KULTŪROS ŽIDINIUI AUKOJO

100 dol. — T. Sereikienė, Los Angeles, Calif., anksč. 400.
50 dol. — A. Uknevičius, Woodhaven, N.Y., a.a. Stasiui Gedminui atminti, anksč. 720 ; G.A. Giedraitis, Gilmore, Mobile, Ala.

Išnuomojamas 4 kambarių patogus butas Brooklyno priemiestyje (miesto ribose). Skambinti vakarais po 6 v.v. Telef. 277-2414.

Parduodu pastatą prie pat vandens. Kas nori įsigyti krautuvę ir šalia gyventi, prašom kreiptis adresu: Alex. Kaselis, 634 A Mantoloking Rd., Bricktown, N.J., 08723. Su geru įnešimu duodu paskolą mažesniais procentais negu bankas.

mas pirmasis vaidinimas. Bus duodamas vaizdas paskutinės Kristijono Donelaičio gyvenimo dienos, pavadintos "Paskutinis pavasaris". Tą vaizdą vien radijui sukūrė Jonas Rūtenis. Šis Donelaičio atminimas sutampa su jo 195-tąja metine sukaktim nuo jo mirties.

Tas vaizdas bus pateiktas dalyvaujant pačiam režisieriui H. Kačinskui ir vaidintojam Irenai Veblaitienei, Broniui Balčiūnui, Tadiui Alinskui ir Leonui Kar-mazinui.

Tai naujų metų Laisvės Žiburio naujovė. Po "Paskutinio pavasario" premjeros LŽ radijo vadovai lauks klausytojų atsilie-pimų-vertinimų. Jie siųstini šiuo adresu: Lithuanian Radio Club, 217-25 54th Avenue, Bay-side, N.Y. 11364.

A. Držs.

LMK Federacijos New Jersey klubas rengia užgavėnių balių vasario 8 d. 7 v.v. Lietuvių Laisvės salėje Elizabeth, N.J. Bus trumpa meninė programa. Turėsime progos išgirsti jauną solistę Angelę Kiaušaitę, kuri padainuos prof. J. Žilevičiaus dainas bei Bellini, Puccini ir Dvoržako kūrinius. Be to, išraiškos šokių šokėja Elena Aldona Rytelytė ir Jon Arnold pašoks keletą išraiškos šokių. Vytautas Strolia trumpai supažindins su prof. J. Žilevičiaus asmeniu. Po to karšti pietūs bei šokiai. Bilietus galima užsisakyti pas E. Juškenę (201) 351-3808 arba pas A. Rygelienę (201) 838-4483. New Yorke pas Ireną Banaitienę. Auka su-augusiems 10 dol. Jaunimui tik į šokius ir programą — 3 dol.

LMK FEDERACIJOS NEW JERSEY KLUBAS
VASARIO 8 D. 7 V.V. LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE
ELIZABETHE, N.J.

rengia

UŽGAVĖNIŲ BALIŲ

Programoje: solistė **Angelė Kiaušaitė**, išraiškos šokių šokėja **Elena-Aldona Rygelytė**, **Vytauto Strolia** paskaita apie prof. J. Žilevičių.

Karšti pietūs. Šokiai.

Auka — 10 dol. Jaunimui tik į programą ir į šokius — 3 dol.

Bilietus užsisakyti galima pas **E. Juškenę (201) 351-3808** arba pas **A. Rygelienę (201) 838-4483**.

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BALIUS

vasario 8, šeštadienį, 8 v.v.
Kultūros Židinyje

— Geriausioms kaukėms bei kostiumams skiriamos premijos 50, 30 ir 20 dol.

— Ateitininkų gaminti užkandžiai, karšti lašiniuočiai ir šilta vakarienė su gėrimais

— Šokiam gros Gutauskų orkestras

"Rengėjai atidavė savo triušą ir sumanumą, kad suburtų žmones maloniai pramogai ir kad paskui gautų pelną skirtų geram tikslui (Kultūros Židiniui ir jaunimo saviuoklai)" — Darbininkas, 1974 kovo 8.

Vietas ir stalus užsakyti pas:
Loretą Vainienę — 296-8607
Stasę Bobelienę MI 7-6637
Aušrą Sabalienę 296-2648

AUKA 12.50 DOL., STUDENTAM 7 DOL.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI Į ŠI TRADICINĮ
KAUKIŲ BALIŲ.

NEW YORKO ATEITININKAI

DĖMESIO AUTOMOBILISTAI!

Patyrę mechanikai taiso visų modelių automobilius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Netoli Kultūros Židinio — Hiland Park Service — GULF Gas station, 626 Jamaica Ave., Brooklyn, N.Y. 11208. Tel. 777-9613.

Gausite nuolaidą, parodę šį skelbimą.

Visuomenė kviečiama į

viešą metinį susirinkimą

Pokalbis ir diskusijos
"Lietuvių ekonominė ateitis"

Vasario 1, šeštadienį, 4 v. popiet
Kultūros Židinyje
Įėjimas ir vaišės — nemokamai

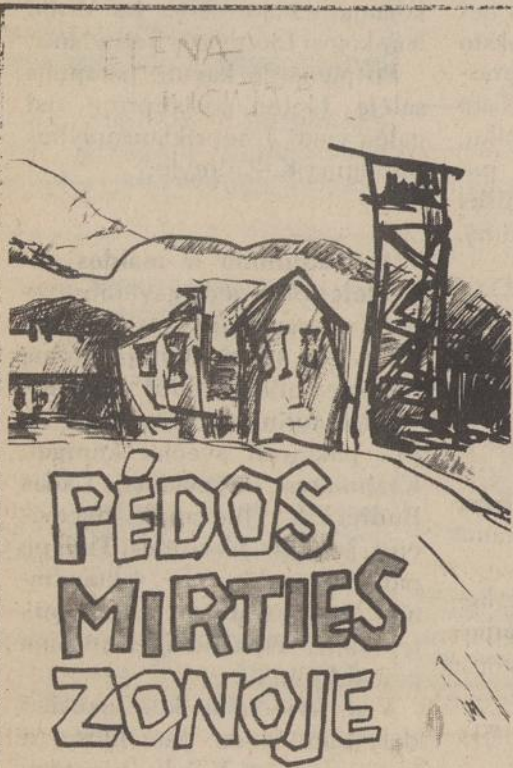
PARDUODAMA ŽEMĖ

Statybai patvirtinti, prie miestelio kelio parduodami dviejų akrų ir daugiau žemės sklypai nuo 7,500 dol. South Willington, Conn., 5 mylios nuo Connecticut universiteto, 25 mylios nuo Putnamo, 25 mylios nuo Hartfordo. Informacijos reikalu skambinti: V. Ramanauskas (303) 429-1702 ar V. Alksninis (212) 886-5695.

Parduodama 2 šaldytuvai (refrigerators) ir dvi rašomos mašinėlės. Viena su lietuviškais ženklais. Skambinti tel. 846-5787.

Kalendorių 1975 metams galima gauti Darbininko administracijoje: Anglijoje Nidos išleistas, kasdien nuplėšiami lapeliai — kaina 3.50 dol. Gaunamas ir Darbininko išleistas kalendorius, nuplėšiamas kas mėnuo. Kreiptis į Darbininko administraciją.

To Miss Nijolė Gorinskis Please get in touch with Mark, tel. 478-0969, after 6 PM. He has a message for you.

Jau išėjo iš spaudos
Sibiro kalinės

Elenos Juciūtės

knyga

**PĖDOS
MIRTIES
ZONOJE**

Tai dar viena knyga, kuri vaizdžiai paliudija, kokius vargo metus teko pergyventi Lietuvai pokario laiku, kokie baisūs tarydymai, kalėjimai, Sibiro darbo stovyklos, kur naikinami daugybės tautų geriausi žmonės.

Knyga 544 pusl. iliustruota. Kaina 10 dol.

Išleido Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Visais knygos reikalais kreiptis į Kazimierą Bačauską, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

Prašau man prisiųsti knygą "Pėdos mirties zonoje". Pridedu 10 dol. čekį, money order.

Vardas, pavardė

Adresas